

STYX BARLANGKUTATÓ CSOPORT
BALATONEDERICS
1999.

Készítette:

Bán Balázs, Bán Tamás, John Szilárd, Kocsis Zsuzsa, Sikos Zoltán,

Tartalomjegyzék

1.	Styx akció naptár 1999.	3
1.1.	Döme- barlang	5
1.2.	Csodabogyós-barlang	20
1.3.	Szent György-hegy	34
1.4.	Széllik-barlang	49
1.5.	Böjt-barlang	56
1.6.	Hévizes nyomok Balatonyörök és Balatonederics térségében	63
1.7.	Egyéb barlangok Balatonyörök térségében	72
2.	Csoportélet	74
2.1.	Styx Barlangkutató Csoport bemutatása	75
2.1.1.	Közgyűlés, csoportrendezvény	77
2.1.2.	Barlangászatot népszerűsítő tevékenység	78
2.1.3.	Kirándulások, túrák	92
2.1.4.	Videó és diavetítések	97
2.1.5.	Oktatási intézményekben végzett tevékenység	98
2.2.	Más csoportokkal való kapcsolattartás	99
2.3.	Táborszervezés	100
2.4.	MKBT munkájában való részvétel	101
3.	A Styx Barlangkutató Csoport 1999. évi taglétszáma	102

1. STYX AKCIÓ NAPTÁR 1999.

Dátum	Helyszín	Végzett tevékenység
Január 9.	Csodabogyós barlang	Klíma, denevér, Röhej, Vetődéses-terem
Január 9.	Böjt barlang	Térkép, klíma, lépcsőjavítás a felszínen
Január 16.	Csodabogyós barlang	Alaptúra, Ikarusz-terem, denevér, klíma
Január 20.	Döme barlang	Barlang lezárás, vésés, bővítés
Január 21.	Döme barlang	Barlang lezárás, keret rögzítése dübelrel
Január 23.	Döme barlang	Digitális fotó dokumentáció
Január 28.	Döme barlang	Nitt furás, keretrögzítés
Január 29-30-31.	Szent György-hegy	Füstölési kísérlet a légáramlás kimutatására, klimatológiai megfigyelések, fotódokumentációk készítése
Február 6.	Csodabogyós barlang	Vetődéses-terem klíma, denevér megfigyelés, Tolltartó megtalálása, aknák kimászása, nittelés
Február 20.	Csodabogyós barlang	Klíma, denevér, kötéltechnika, nittelés, Vetődéses-terem környéki akna rendszerek
Február 27.	Balatonedericsi-fennsík	Túra a cserkészeknek
Március 2.	Döme barlang	Őskori lelet előkerülése
Március 6.	Csodabogyós barlang	Óriás-terem kötélcseré, Csuzda lejárataánál 3 nitt befúrása, létra biztonságos rögzítése, Halálhid újraépítése drótkötélből
Március 11.	Uzsabánya	Balesethez való riasztás, és kiszállás
Március 13.	Csodabogyós barlang	Halálhid kiépítés befejezése, Labirint-akna felső beszállásánál nitt furása, travi
Március 14.	Balatonedericsi-fennsík	Túra a vasútbarátok részére
Március 19.	Döme barlang	Régész elvitte a leleteket
Március 20.	Vonyarcvashegy	Vasas 8-as teljesítménytúra
Március 27.	Szent György-hegy	Klimatológia, hidrológia, bontás a 3-as számú barlangban
Március 28.	Csodabogyós barlang	Túra az Ikarusz teremig
Március 31.	Döme barlang	Belyukadás a Húsvét-terembe, új leletek
Április 1.	Döme barlang	Dokumentációs túra a sajtó számára
Április 2.	Döme barlang	
Április 6.	Csodabogyós barlang	Alaptúra, ellenőrzés
Április 10.	Döme barlang	Feltáró kutatás Húsvét-terem, Erzsébet-terem
Április 17.	Csodabogyós barlang	Alaptúrán fotódokumentáció készítése
Április 17.	Döme barlang	Erzsébet teremben a Kuszlik bontása
Április 18.	Csodabogyós barlang	Alaptúra az orvosoknak
Április 24.	Döme barlang	Feltáró kutatás Erzsébet és Húsvét-teremben
Április 25.	Szigliget	Túra
Május 8.	Tihany	Teljesítmény túra
Május 9.	Csodabogyós barlang	Alaptúra a mentősöknek
Május 15.	Csodabogyós barlang	Mentőgyakorlat a Liberó-aknából
Május 24.	Döme barlang	Ellenőrzés, zárcsere
Május 24.	Nagy-töbör	Kötéltechnikai gyakorlás, egy része be van omolva
Május 24.	November 7. barlang	Kb. 100 m új rész bejárása
Június 6.	Csodabogyós barlang	Alaptúra
Június 20.	Csodabogyós barlang	Alaptúra
Június 27.	Csodabogyós barlang	Alaptúra

Dátum	Helyszín	Végzett tevékenység
Július 4.	Csodabogyós barlang	Alaptúra, ellenőrzés
Július 4.	Döme barlang	Ellenőrzés
Július 7.	Böjt barlang	Klíamérés, ellenőrzés
Július 11.	Szent György-hegy	Bejárat stabilizálása, klímamérés
Július 25.	Szent György-hegy	Bejárat akna stabilizálása, átépítése, klímamérés
Július 31.	Csodabogyós barlang	Túra a debreceni búvárklub számára, Döbbenet-szakadéka, Függekerti alaptúra
Augusztus 2.	Döme barlang	Bemutató túra a debreceni búvárklubnak
Augusztus 11.	Széllik barlang	Ellenőrzés
Augusztus 12.	Döme barlang	Feltáró kutatás a Húsvét-teremben
Augusztus 13.	Szent György-hegy	Barlangkutató Világnapja, vetítés
Augusztus 14.	Szent György-hegy	Ünnepi megemlékezés, elméleti vetélkedő, sárkányölő verseny, borívó ügyességi verseny, főzőverseny
Augusztus 15.	Döme barlang	Bemutatótúra a Világnapon résztvevők számára
Augusztus 20.	Szent György-hegy	Kis barlangok térképezése
Augusztus 21.	Döme barlang	Feltáró kutatás a Húsvét-teremben
Augusztus 29.	Kórház barlang	Túra,
Szeptember 5.	Döme barlang	Feltáró kutatás a Húsvét-teremben
Szeptember 19.	Döme barlang	Bejárat betonozás, PH-, klímamérés, gyökérsztagmit vizsgálat, fosszília preparátum megtalálása
Szeptember 24.	Széllik barlang	Klimatológiai-, denevér vizsgálat, fotózás
Szeptember 26.	Döme barlang	Talpszint süllyesztés az Erzsébet-teremben
Október 3.	Döme barlang	Feltáró kutatás a Húsvét-teremben
Október 3.	Szent György-hegy	Klimatológiai megfigyelés
Október 9.	Döme barlang	Talpszint süllyesztés az Erzsébet-teremben
Október 16.	Ülőbéka-barlangja	Próbabontás a Kupola-teremben
Október 17.	Szobakő-völgy	A régi Szobakő barlang megtekintése, új barlang: Szobakői Halálfejes barlang
Október 17.	Keserű-berek	Új barlangok: Kőfülke, Kágyilós, Már megint egy barlang
Október 23.	Ülőbéka-barlangja	Bontás a Kupola-teremben, Teremburájában térképezés, fotózás
Október 23.	Döme barlang	Térképezés
Október 24.	Keserű-berek	Térképezés
Október 30.	Ülőbéka-barlangja	Teremburájában talpszint süllyesztés, összelyukasztás a Kupola-teremmel
November 5.	Tata	Megalódus barlangban túra
November 6.	Tatabánya	Szakmai nap, előadás a Döme-barlangban végzett munkáról, gyökérsztagmitokról, Kötéltechnikai gyakorlás a Szelim-lyukban
November 7.	Sátorkőpuszta	Túra a gipszbarlangban
November 13.	Ülőbéka-barlangja	Feltáró kutatás, csontlelet
November 14.	Döme barlang	Bemutató túra
November 20.	Boncsos barlang	Felső szinten térképezés, alsó szinten próbabontás
November 27.	Böjt barlang	Feltáró kutatás
December 3.	Szent György-hegy	Klíamérés
December 4.	Döme barlang	Feltáró kutatás, Borbála-ág
December 12.	Döme barlang	Feltáró kutatás
December 19.	Döme barlang	Feltáró kutatás
December 27.	Székhely	Videó és diavetítés
December 29.	Virágos-hegy	Terepbejárás

1.1. DÖME- BARLANG

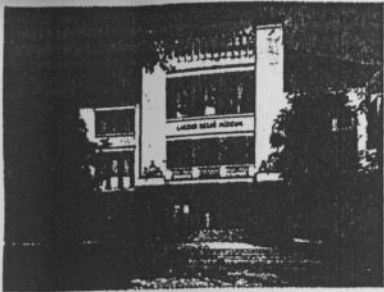
A barlang eredeti bejárata

Balatonederics községtől nyugatra, a Szabad-hegy DK-i oldalában, 300 m tengerszintfeletti magasságban nyílik. A barlang kutatását a csoportunk 1998-ban kezdte meg. Abban az évben elér eredményekről az 1998-as kutatási jelentés szól. Az évezred utolsó évében szép sikereket értünk el.

A barlang továbbkutatását 10 m relatív mélységben, az Erzsébet-teremben folytattuk. A kitöltést laza humuszos föld és kötörmelék alkotta. A föld kitermelése közben régészeti, őskori leletek kerültek elő. A leleteket átadtuk a veszprémi múzeumnak (Laczkó Dezső), ahonnan a következőt jelezték vissza: az előkerült ősi cserépkánál kora 5-7 ezer év, az un. lengyel kultúrába tartozik.

Az ebben a szintben talált majdnem teljes emberi csontváz kora is ennyi lehet, bár erről pontosabb információt nem kaptunk. Emiatt az elkövetkezendő évben egy ősrégészhez fordulunk a problémánkkal.

Örömteli nap volt 1999. március 31.- e. Ezen a napon egy kő az utolsónak bizonyult, mögötte üreg tátongott. Járhatóvá téve, becsúsztuk és szemeinket örömmel legeltettük a feltárult csodavilágon, fáradtságos munkánk megérdemelt gyümölcsén. Néhány napon belül elkészítettük az új rész fotódokumentációját, majd folytattuk a feltárást. Az új rész neve Húsvét-terem, ez eddigi talált legnagyobb levegős rész. Körülbelül 8 m hosszú és átlag 2 m széles a magasság változó, az alját kitöltés alkotja. A terem keleti oldalához csatlakozik egy kisebb fülke, mennyezetéből egy elszűkülő kürtő indul, alját törmeléklető alkotja. Az év további részében folytattuk az utolsó két terem mélyítését, szálkőig való bontással 2580 vödör földet és követ termeltünk ki a felszínre. E munka eredményeként 14 m- re mélyült barlangunk. December 4-én a Húsvét-terem déli falában feltárult egy É-D-i irányú hasadék, melyből a kibontás után huzatot észleltünk. Jövőre folytatjuk a terem talppontjának süllyesztését.

Veszprém Megyei
Múzeumi Igazgatóság
Laczkó Dezső Múzeum
Veszprém, 8201 Pf. 32.
Erzsébet sétány 1.
Tel.: 88/424-411, 424-610
Fax: 88/426-081

Veszprém, 1999. év március hó 09. nap
Tárgy: Döme-barlangba lelet
Ikt. szám: 198-12-2/99.
Ügyintézőnk: Fainer P.
Hív. szám:
Melléklet:

" Styx " Barlangkutató Csoport
John Szilárd
Balatonederics
Bakosdomb u.2.
8312

Tisztelt Uram!

Köszönettel vettük március 7-i bejelentését a Döme -barlangban előkerült régészeti leletről és a leletanyag a neolitikus (Lengyel-kultúrához tartozó) kanál, ember-és állatcsontmaradványok- a múzeum részére való átadását.

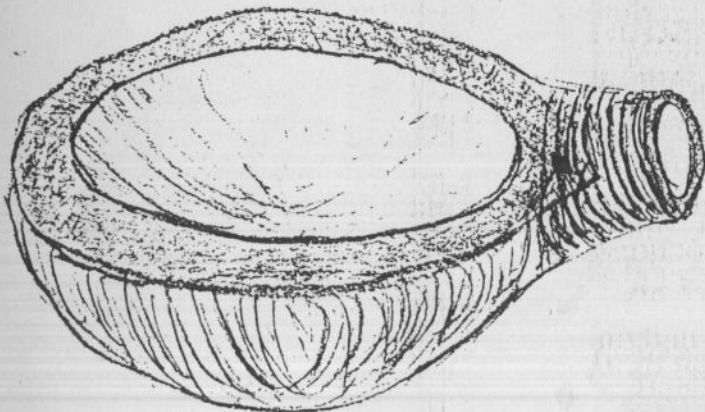
A leletek valószínűleg másodlagosan, feltöltődés, bemosódás útján kerültek a barlangba. A barlangbelső további kitisztításának nincs akadálya, a munka folytatható.

Kérjük, hogy amennyiben esetleg további leletek kerülnének elő, úgy ezeket is jelentsék múzeumunknak.

Köszönettel, üdvözlettel:

Fodor Zsuzsa

V. dr. Fodor Zsuzsa
mb. megyei múzeumigazgató

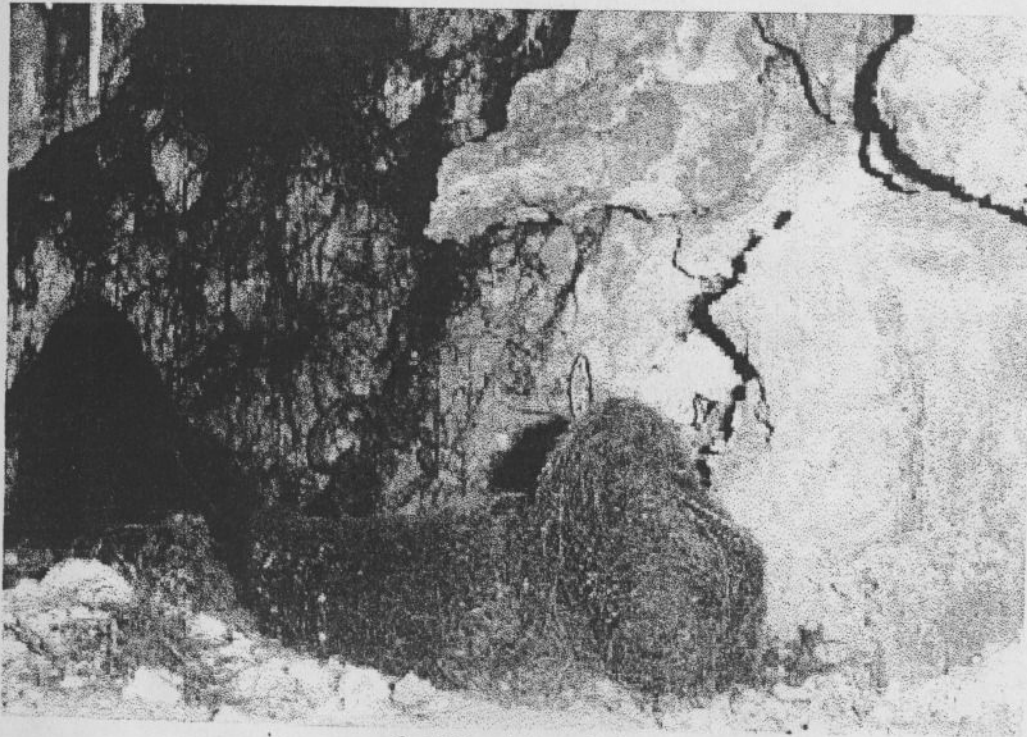
A BARLANG LEÍRÁSA

A barlang tisztán hévizes keletkezésű, ezt alátámasztják képződményei és formajegyei.

Tegyünk egy túrát a barlangban: szája egy 0,5 cm vastag vaslemezzel van lezárva. Ha ezt felnyitottuk, akkor egy 3,5 m mély aknát pillantunk meg, mely lefelé kiszélesedik. Ezen egy beépített létrán mászhatunk le. Utána nyugat felé folytatjuk utunkat. A folyosó kb. 1- 1,5 m széles és 2 m magas. Rövid gyaloglás után (4m) a barlang első termébe, a Kápolnába érkezünk, mely kupola alakú. Főtéjét cseppkövek és cseppkőzászlók díszítik, melyek vörös és fehér színűek. Mivel felszín közeli terem, ezért képződményei csak csapadékos időben élnek. Északi irányban egy erősen korrodált mellékjárat indul, melynek főtéjét egy tektonikus repedés szeli ketté. E mentén is cseppkövek sorakoznak. Itt már megjelenik a barlangra oly jellemző kipreparálódott kalcit telér. A terem alja fokozatosan összeszűkül, forráscsövű. A cső kezdeténél kialakított standról két úton ereszkedhetünk tovább. A beépített létrákon, vagy a Forrásaknával párhuzamosan kialakult kukacjáraton, a V-alagúton. Mindkét út az Erzsébet-terembe vezet, melyről a bontási munkák elvégzése után kiderült, hogy valójában nem is terem, hanem a forráscső egy kiszélesedő kanyarulata, amit az örvénylő meleg víz alakított ki. Ez gyönyörűen látszik a termen, mert jellegzetesen gömbös oldás formák, kalcit telérek és borsókövek díszítik a falait. Az élő természet is jelen van, a fölfelé haladó kürtökből gyökerek lógnak, amik szöveteket alkotva, szőnyegszerűen borítják a falakat. Sajnos a feltárás nem tett jót a gyökereknek, folyamatosan pusztulnak. Innen 2 méteres térlépcsőt leküzdve a barlang eddigi utolsó és legszebb termébe, a Húsvét-terembe jutunk. Itt látszik eddig legmarkánsabban a melegvizek tevékenysége. A terem főtéjét gömbüstös bemaródások, kürtök alkotják. A főte keleti oldalán egy tektonikus törés húzódik észak-déli irányban. Feltehetően a törés mentén oldó vizeknek köszönheti kialakulását a Crinoideás-terem. A melegvíz tevékenysége a képződményeken is látszik. A falakat borító borsóköveket előzetes vizsgálataink alapján a rózsaborsókő típusba soroljuk. A keleti falon az egykori vízszint apadását jelző kalcitszínlőket és a falhoz kristályosodott csigaházat láthatunk. Ezek nagyon sérülékeny képződmények, szerencsére a talpszint süllyesztés következtében, már nem lehet őket elérni. A barlang ebben a részében is jelen vannak a kipreparálódott kalcit telérek, melyek vastagsága a deciméterestől a milliméteresig változik. Sőt a déli fal felületét is kalcit borítja. A kitöltésben pedig mázsás kalcittömböket is találtunk. Két, eddig meghatározatlan anyagú, és keletkezésű kiválást is leltünk. Az egyik egyetlen kis területen jelent meg, tús kristályok halmazából épült fel, jellegzetes alakja után a Zászlóvivő katona nevet kapta. A másik, egy a repedések mentén ágasbogasan kinövő, néhány mm-es nagyságot meg nem haladó gömbös kristályszerkezetű képződmény. A termen a hidegvizek építő munkája is nyomot

hagyott, a mennyezetről változatos színű és alakú szalmacseppkövek, cseppkőzászlók és farkasfogas cseppkőlefolyások csüngenek alá. A Crinoideás-teremben egy tetarátá- kristálygát is keletkezett az agyagon. Sajnos ez már a megtalálásakor is inaktív és pusztuló fázisban volt. Még egy érdekes látnivalóról kell szót ejtenünk, a Crinoideás-terem névadójáról, egy a kőzetfelszínből kipreparálódott, jó megtartású tengeri liliom fossziliáról. De még hátra van a barlang legérdekesebb, Magyarországon egyedülálló, sőt a világon is rendkívül ritka képződménye, a gyökérsztalagmit.

Gyökérsztalagmitek

Ez a ritka természeti jelenség a növények hidrotropizmusán alapul, hogy a növények gyökere a víz felé törekszik, burjánzik. Történetesen a barlangterem talajában lévő gyökerre felülről víz csöpög, akkor az fölfelé kezd el növekedni és állócseppkő alakú gyökérfonadékot hoz létre. Természetesen még más feltételei is vannak a képződésének (csepegő víz pH. értéke, befoglaló kőzet, anyanövény fajtája), bár ez egy kevésbé ismert és kutatott képződmény. A Döme-barlangban talált a világon egyedülálló a maga nemében, mert mészkőben keletkezett barlangban még nem találtak gyökérsztalagmitot, és az ezt képző molyhos tölgy is új anyanövény. (forrás: Eszterhás István)

A barlang különleges képződményeire és a környéken ritka képződési módjára tekintettel a fokozottan védettségéért folyamodtunk a Balaton Felvidéki Nemzeti Parkhoz.

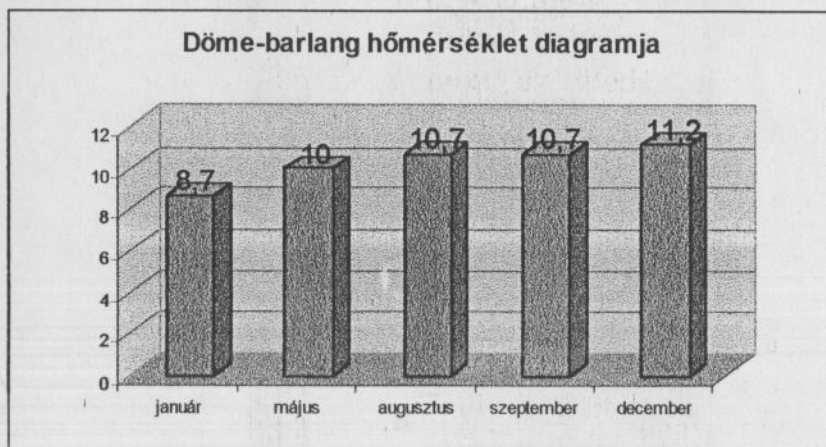
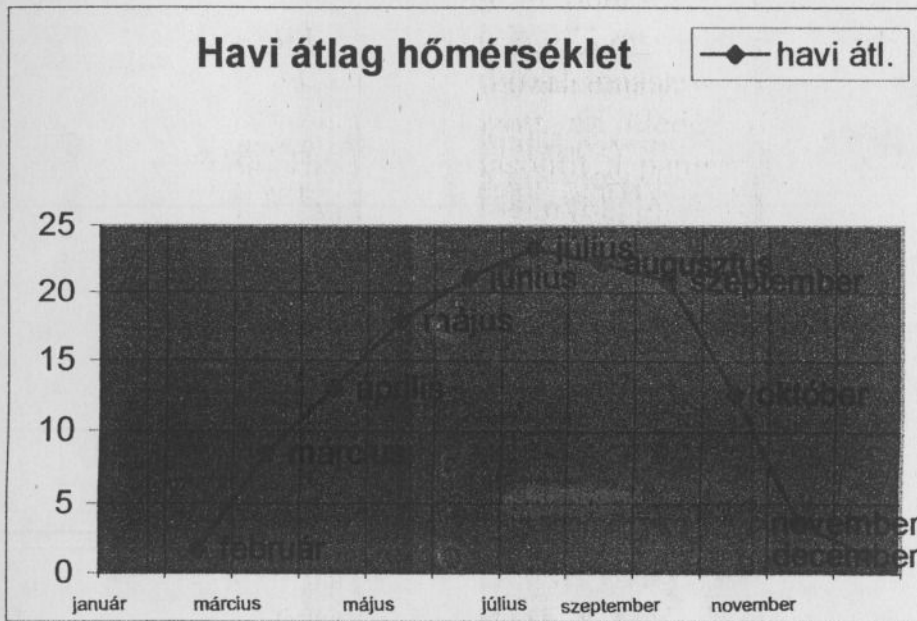

KLIMATOLÓGIAI VIZSGÁLATOK

A barlang hőmérsékleti viszonya az év nagy részében állandónak tekinthető, 10-10.7 °C között van.

Helyek:

- Január, Kápolna
- Március 31. Húsvét-terem

Kitöltés vizsgálatok: az Erzsébet-terem bontása során a kitöltés jellege megváltozott. A humuszos földet felváltotta a világosbarna kötörmelékes agyag. A törmelék mérete az egészen apróktól a közel mázsás tömbökig terjedt. Egy-másfél méter mélyítés után ismét változott az üledék típusa, világossárga homokos agyag jelent meg. Ez nagyon hasonlít a pannon homokra, de ez az összehasonlítás még további vizsgálatot igényel. A két kitöltésen egyszerű vizsgálatot végeztünk:

	barna agyag	homokos agyag (pannon homok)
homok	44%	60%
agyag	26%	40%
nagyobb szemű kavics	30%	nem tartalmaz

A barna agyag mésztartalma 11,3 %.

PH VIZSGÁLAT

„A törmelék aljzatban kúszó gyökér, ha rátalál egy intenzív csepegő helyre, ott burjánzásnak indulhat. Számos mérés szerint a gyökérsztagmitékre csepegő víz többnyire savanyú kémhatású. Átlagosan 5-5,5 Ph értékű, de ez helyenként is jelentősen változik a vízkínálat mennyiségi változásától függően.”

Kopecky 1989.

„A Bronmovi-hegységben mértek már 3,7 Ph értéket is, a Saar-vidéken pedig 6,8-7,6 közti Ph értékek ismertek.”

Müller 1993.

A Döme-barlangban 1999. Szeptemberétől folytatunk Ph mérést és 6,6 értékű mutatkozik.

Írta. Bán Balázs és Bán Tamás

1999. KUTATÁSI NAPTÁR

Január	20	21	23	28	
Február	-				
Március	2	19	31		
Április	1	2	10	17	24
Május	24				
Június	-				
Július	4				
Augusztus	2	12	15	21	
Szeptember	5	19	26		
Október	3	9	23		
November	14				
December	4	12	19		

A barlang új bejárata

A kutatásban és egyéb feladatokban résztvevők statisztikai kimutatása

Kutató neve	Kutatás időpontja	Alkalom Kutatás	Alkalom egyéb*	Alkalom összes
Bán Balázs	Ápr. 10; 24; máj. 24; aug. 12; 15; 21; szept. 5; 19; okt. 3; 9; 23; nov. 14; dec. 4; 12; 19.	10	5	15
Bán Tamás	Április 10; 24; május 24; augusztus 12; 15; 21; szeptember 5; október 3; 9; 23; december 4; 12.	9	3	12
Bogdán Attila	Március 31.	1	-	1
Wagner László	December 12	-	-	-
Bognár Roland	Szeptember 5; november 14.	1	1	2
Demeter Veronika	Március 31; április 24; december 4; 19.	4	-	4
Dombóvári Ildikó	Augusztus 21.	1	-	1
Eszterhás István	Október 23.	-	1	1
Forgács Gyula	Január 23; március 31; április 17; augusztus 15; 21.	2	3	5
Fülöp Szilárd	Augusztus 12;	1	-	1
Havasi Bori	Április 10.	1	-	1
Horn István	Augusztus 2.	-	1	1
Horváth László	November 14; december 4; 19.	2	1	3
Izer Gábor	Március 31; április 10; augusztus 15; 21.	3	1	4
John Júlia	Január 28; március 31; április 10; 24; augusztus 12; szeptember 5; 19; 26; december 4; 12; 19;	9	2	11
Johné Ángyán Julianna	Március 31; április 10; 24; szeptember 5; 26; december 4; 12; 19;	8	-	8
John Szilárd	Jan. 20; 21; 23; 28; márc. 2 19; 31; ápr. 1; 10; 24; máj. 24; júl. 4; aug. 2; 12; 15; 21; szept. 5; 19; 26; okt. 3; nov. 14; dec. 4; 12, 19.	11	13	24
Kerekes Tibor	Augusztus 21.	1	-	1
Kéri Istvánné	Október 3.	1	-	1
Kiss Róbert	December 12.	1	-	1
Kocsis Attila	Április 24; szeptember 26.	2	-	2
Kocsis Zsuzsa	Március 31; április 24; május 24; augusztus 15; szeptember 5; 26; december 4.	5	2	7
László Árpád	Április 10; szeptember 5.	2	-	2
Lukácsa Norbi	Április 10.	1	-	1
Mezősi Balázs	Április 10.	1	-	1
Mezősi Vilmos	Április 10; 17.	1	1	2
Nagy Tibor	November 14; december 4; 19.	2	1	3
Németh Baján	Április 24.	1	-	1
Réda Lajos	Július 4; augusztus 15; október 3; 9.	2	2	4
Réda Zoltán	Július 4; augusztus 15; október 9.	2	1	3
Sikos Zoltán	Január 20; 21; március 19; 31; április 10; 24; szeptember 26; október 3; november 14; december 4; 12; 19.	8	4	12
Surányi Gábor	Augusztus 12.	1	-	1
Szabó Ákos	Október 9.	1	-	1
Dr. Szentés György	Január 23.	-	1	1
Szentmiklóssy Sándor	Augusztus 12.	1	-	1
Szűcs Balázs	Október 3.	1	-	1
Tóth Csaba	Október 3.	1	-	1

*fotózás, térképezés, lezárás készítése, tudományos mérés stb.

Munkavégzés időpontja	Kitermelt anyag mennyisége	Munkaidő	Létszám
Március 31.	278 vödör	9 óra	9 fő
Április 10.	314 vödör	9 óra	12 fő
Április 24.	222 vödör	8 óra	10 fő
Augusztus 12.	104 vödör	5 óra	7 fő
Augusztus 21.	225 vödör	8 óra	7 fő
Szeptember 5.	203 vödör	7 óra	8 fő
Szeptember 26.	100 vödör	5 óra	6 fő
Október 3.	132 vödör	4 óra	8 fő
Október 9.	150 vödör	7 óra	5 fő
December 4.	300 vödör	8 óra	10 fő
December 12.	251 vödör	7 óra	8 fő
December 19.	301 vödör	7,5 óra	8 fő
Összesen:	2580 vödör	84,5 óra	98 fő

Döme-barlangban folyik a munka

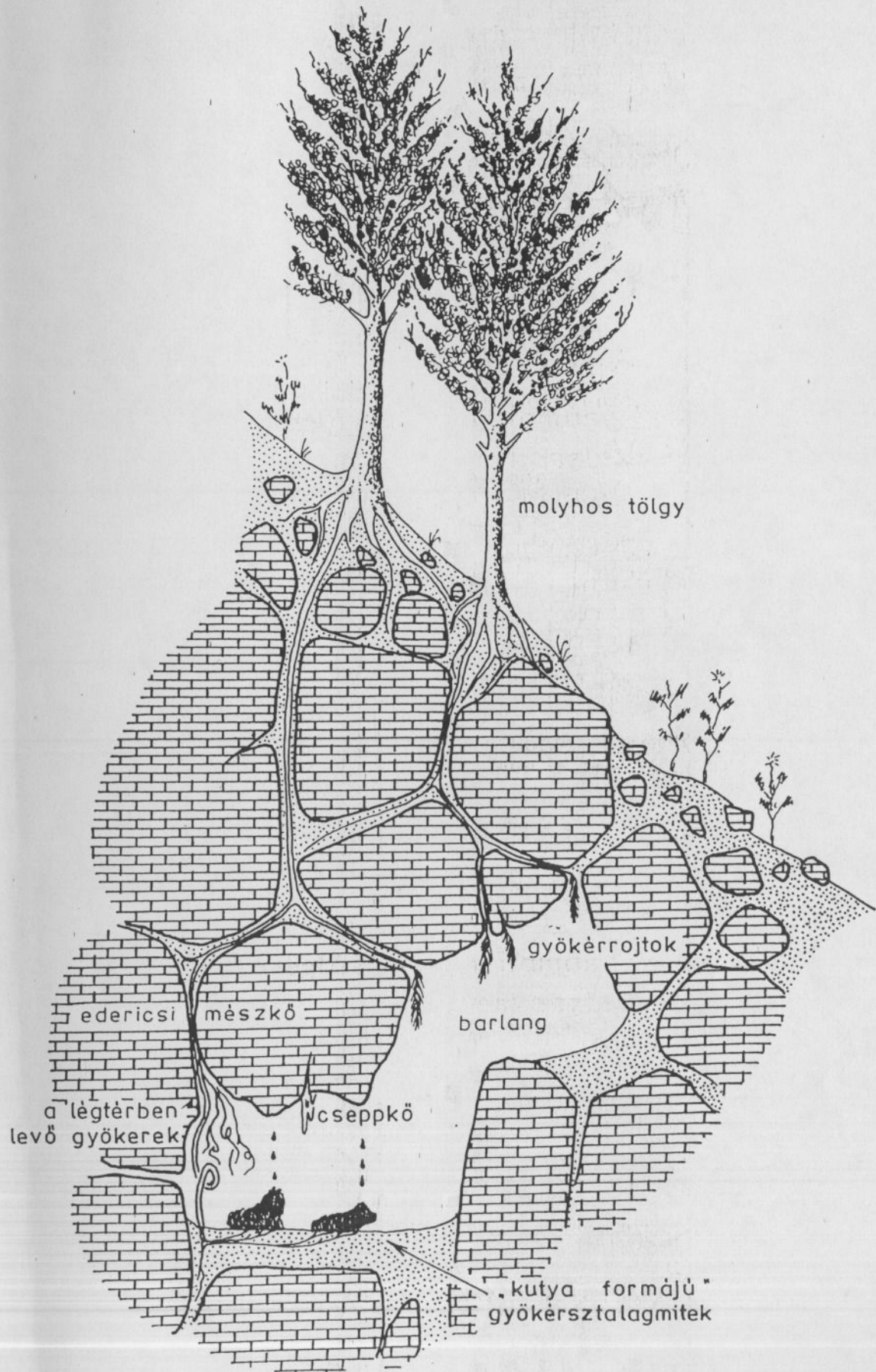
GYÖKÉRSZTALAGMITEK

A gyökérsztalagmitek meglehetősen ritka természeti jelenségek. Ezek a barlangok, sziklaereszek felszín közeli részében található sztalagmit formájú, élő és lassan növekvő gyökérfonadékok. Egyes fák gyökerei vizet keresve a kőzetréseken át a barlangtér törmelékes aljzatába hatolnak. Ha a törmelék között nem találnak elegendő vizet, de éppen a barlang mennyezetéről lecsepegő víz alatt kúsznak, akkor a nedvességforrás irányába, tehát ez esetben felfelé kezdenek burjánzani (hidrotropizmus) kialakítva egy sztalagmit formájú képződményt. Elnevezésüket így nemcsak formájuk, hanem helyzetük is indokolja. Kialakulásukhoz a már említetteken túl további feltételek is szükségesek, úgymint a barlangot magába foglaló kőzet minősége, a csepegő víz pH értéke, a gyökérfonadékkal szimbiózisban élő további élőlények, az üreg szellőzöttsége stb. A közelmúltig csak a cseh és német homokkőhegységek néhány barlangjából voltak ismertek. Leírásuk, irodalmi említésük is többnyire cseh és német nyelven hozzáférhető. Nemrég egy-egy lengyel és dél-afrikai homokkőereszben is felfigyeltek gyökérsztalagmitekre. Ez év elején pedig egy szlovákiai bazaltbarlangban talált gyökérsztalagmitokról kaptunk hírt.

Legutóbb hazánk is belépett a gyökérsztalagmittal rendelkező országok nem túl népes „klubjába”. Balatonedericsen a Döme-barlangban sikerült gyökérsztalagmiteket észlelni. Nem is akármilyeneket, hanem különös, „kutya formájú”, 35 és 45 cm magas képződményeket. Méretük jelentősnek számít, mert a korábban külföldön megismert gyökérsztalagmitek átlagos magassága is 20-30 cm közötti, a Korenka-barlangban talált legnagyobb, külön névvel illetett „Király” 60 cm magas. További újdonság, hogy a Döme-barlang nem homokkőben, hanem mészkőben alakult, a gyökérsztalagmitjeit pedig molyhos tölgy gyökerei képzik és nem a korábbi irodalomban specifikusnak tartott nyír, vagy fenyő. Na, van is némi formai és struktúrabeli eltérés a „klasszikus” cseh és német gyökérsztalagmitek és a Döme-barlang ún. „Edericsi típusú” képződményei között. Megkezdett vizsgálatainkat az 1992-ben Teplice nad Metují-ben tartott „A gyökérsztalagmitek kutatása, dokumentálása és védelme” című szimpóziumon megvitatott és elfogadott elvek, valamint dokumentálási formák szerint kívánjuk folytatni. Együttműködésünket most már reális alapon tudjuk szorosabbra fűzni a nagyobb tapasztalattal rendelkező cseh (Jan Jeník, Jiri Kopecky) és német (Herbert Müller, Roland Winkelhöfer), valamint más, e témában érdekelt kutatókkal. Remélhetőleg a mielőbbi jövőben részletesebb ismereteket tudunk adni ezekről a világviszonylatban is ritka és Magyarországon újdonságnak számító barlangi képződményekről.

írta: Eszterhás István és John Szilárd

„EDERICSI TÍPUSU” GYÖKÉRSZTALAGMITEK

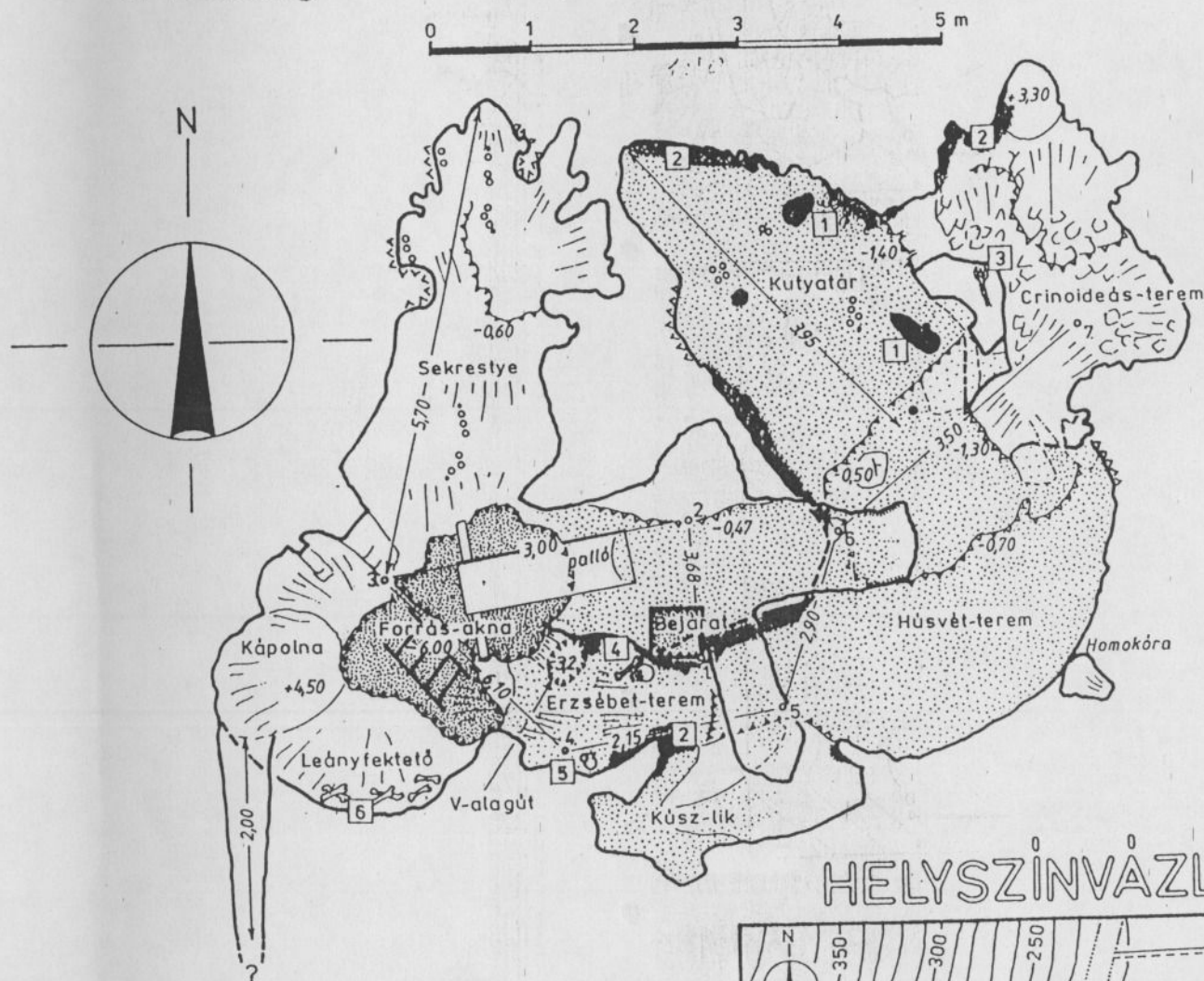

rajzolta: Eszterhás István

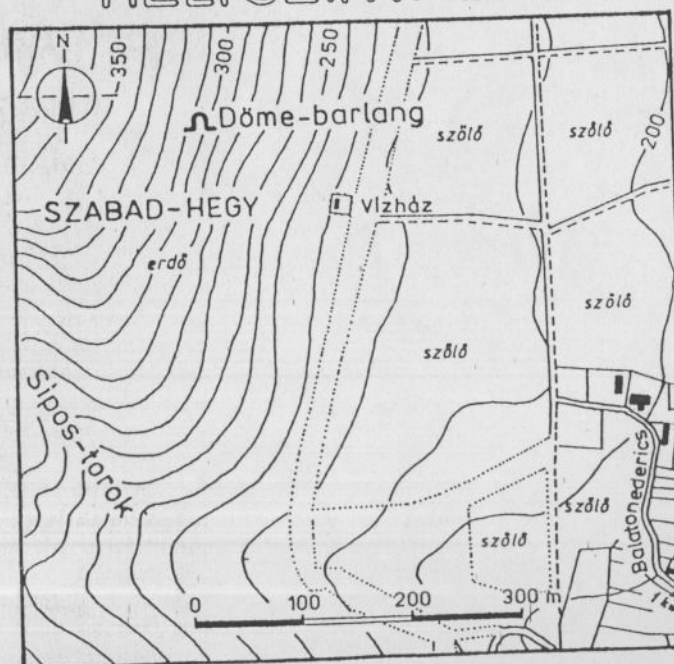
DÖME-BARLANG

ALAPRAJZA

Felmérte: Bán Balázs, Bán Tamás és Eszterhás István
1999. október 23-án. Szerkesztette: Eszterhás István
A barlang hossza 55,60 m; vertikális kiterjedése 14,20 m

HELYSZÍNVÁZLAT

MAGYARÁZAT

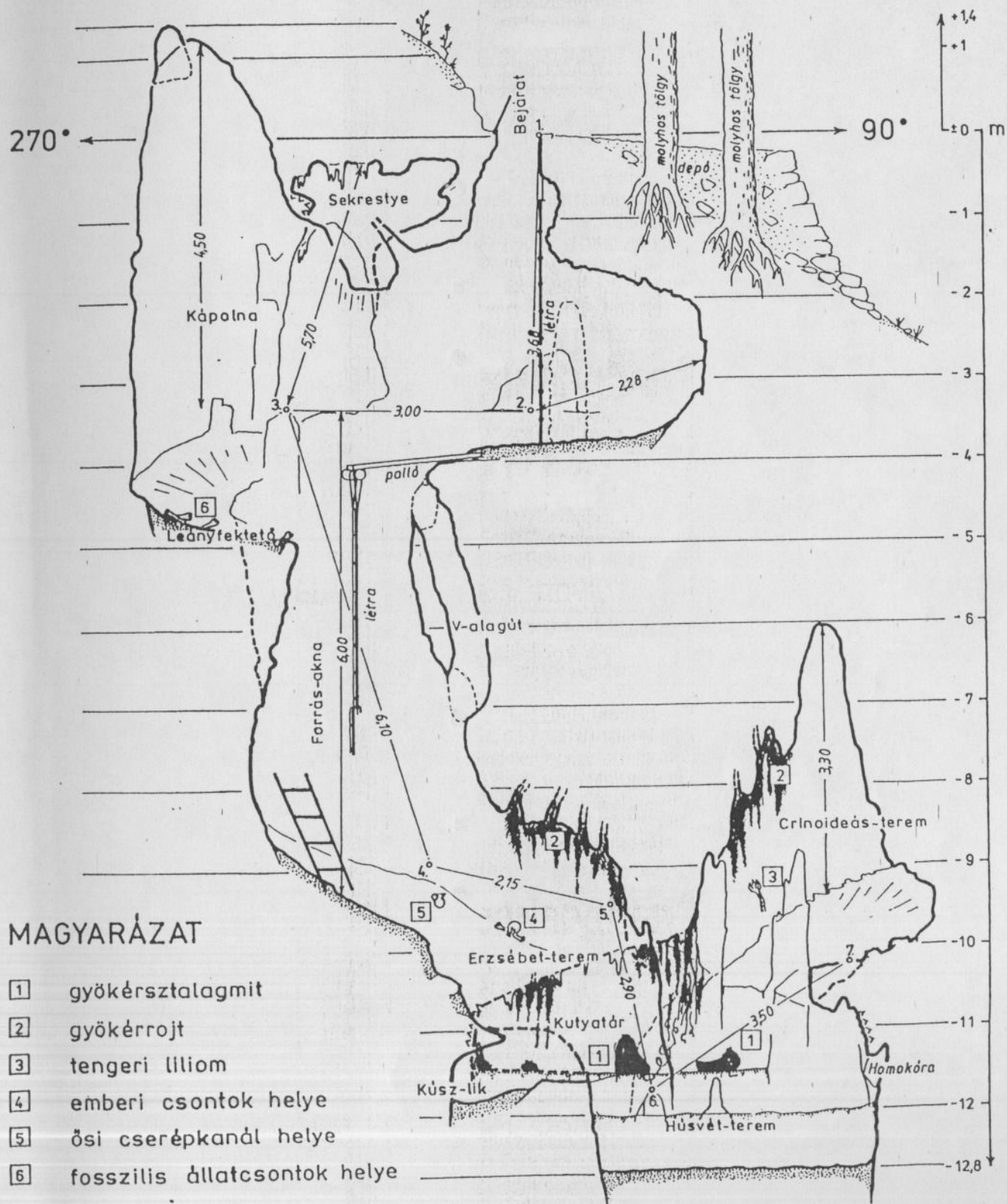
- 1 gyökérsztagmit
- 2 gyökéroajt
- 3 tengeri liliom
- 4 emberi csontok helye
- 5 ősi cserépkánál helye
- 6 fosszilis állatcsontok helye

BALATONÉDERICS, SZABAD TÍZST

DÖME-BARLANG

KELET-NYUGATI VETÜLETE

Felmérte: Bán Balázs, Bán Tamás és Eszterhás István
 1999. október 23-án. Szerkesztette: Eszterhás István
 A barlang hossza 55,60 m; vertikális kiterjedése 14,20 m

MAGYARÁZAT

- 1 gyökérsztagmit
- 2 gyökérrajt
- 3 tengeri liliom
- 4 emberi csontok helye
- 5 ősi cserépkánál helye
- 6 fosszilis állatcsontok helye

DOKUMENTÁCIÓ

NAPLÓ 1999. III. 16.

Régészeti lelet a barlangban?

Érdekesnek ígérkező lelet került elő a Keszthelyi-hegység egyik, ma még kevésbé ismert barlangjából, a Döme-barlangból a napokban.

A Styx barlangkutató csoport által tavaly felfedezett barlangban ugyanis a már korábban talált különféle csontok mellé most előkerült egy ígéretes régészeti lelet is. A barlangászok éppen ellenőrzést tartottak, és ekkor bukkantak rá a mintegy tíz méter mélységben lévő Erzsébet-terem alján egy emberi kéz alkotta, agyagból készült, nem korongolt, merőkanálra emlékeztető eszközre. A tárgy csaknem teljesen ép, a rajta látható törési felület színe fekete. Amint a helyszínen az egye-

sület vezetőjétől megtudtam, a lelettel kapcsolatban már tájékoztatták a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkot és a veszprémi Laczkó Dezső múzeumot.

John Szilárd úgy vélte, hogy már a közeljövőben kiderülhet a lelet kora és származása, mivel a múzeum szakemberei rövidesen a helyszínen vizsgálják meg azt. A barlangot egyébként már tavaly óta kutatják a balatonedercsi barlangászok, és az eddigi feltárások során mintegy 42 köbméter földet termeltek ki kézi erővel, vödörökben a felszínre, s már eközben jelentős mennyiségű csont került elő. A csontokat és a mostani leletet természetesen a szakértői vizsgálatig biztonságba helyezték.

szj.

Veszprémi Napló 1999. március 16.

NAPLÓ

1999. április 3., SZOMBAT

Új barlangot fedeztek fel

Néhány nappal ezelőtt új cseppkőbarlangra bukkantak Balatonederics határában a Styx barlangkutató egyesület tagjai.

Korábban már tudósítottunk arról, hogy különböző leletek kerültek elő a Döme névre hallgató barlangból. A szakértői vizsgálatok azóta elkészültek, megerősítve a leletek őskori származására vonatkozó feltételezéseket. A különböző emberi csontok és edénymaradványok további kutatása közben bukkantak rá a barlangászok egy

szűk, lefelé vezető járatra. Itt, a vizes keletkezésű barlang új, cseppkövekben és más csodálatos természeti képződményekben gazdag terme tárult a kutatók szeme elé. Mint *John Szilárd*, az egyesület vezetője elmondta, nem kizárt, hogy egy nagy és gyönyörű barlangrendszer előszobájába „kopogtattak be” a minap. Úgy vélte, hogy ennek szépsége mindenképpen vetekszik a közeli Csodabogyós barlangéval. A kutatás és a továbbhaladást gátló agyag, hordalék kitermelése rövidesen folytatódik.

Veszprémi Napló 1999. április 3.

Nagy lehetőségek barlangja

Az elmúlt hetekben folytatódtak a kutatások a Keszthelyi-hegységben talált új barlangban. A szakemberek jelentős mennyiségű hordalékot termeltek ki kézi erővel a cseppkőbarlang Húsvét terméből.

Amint azt a Styx barlangkutató egyesület vezetője lapunknak elmondta, nagy a valószínűsége annak, hogy egy hatalmas cseppkőbarlang első méterit fedezték fel, azt mélyítették tovább az elmúlt napok-

ban. Most elsősorban az összekötő járatot szélesítették, szigorúan ügyelve minden természeti kincsre és az itt lelt, valószínűleg gyökérből képződött pulikutyákra.

szj.

Veszprémi Napló 1999. április 21.

1.2. CSODABOGYÓS-BARLANG

*Csodabogyós-barlang
eredeti bejárata*

Kataszteri szám: 4440/4

Bejárata: Veszprém megye, Keszthelyi-hegység, Balatonederics-hegy keleti letörés 395 m tengerszint feletti magasságban.

Megközelítés: Balatonedericsről a piros jelzésen elindulva 350 m tengerszintfeletti magasságban a gerincen jobbra a piros jelzésről leágazva a felfestett barlang jeleket követve kb. 10 perc gyaloglás után érünk a bejáráshoz.

A barlang főbb adatai:

Hossza: kb. 4000 méter

Mélység: 110 méter

Észak-déli kiterjedés: 160 méter

Kelet-nyugati kiterjedés: 120 méter

A barlang fokozottan védett státusszal rendelkezik.

Keletkezése: tektonikus törések, repedés mentén

Élővilága: az ország egyik legjelentősebb denevérpárázó helye.

A barlang kutatói:

- STYX Barlangkutató Csoport, Balatonederics
- Plecotus Barlangkutató Csoport, Tapolca

A barlang idegenforgalmi hasznosítója a balatonedericsi Önkormányzat

VÉGZETT TEVÉKENYSÉG

A kutató csoportoknak önhibájukon kívül sajnos nem állt az egész év rendelkezésükre, hogy a kutatási engedélyben foglalt tevékenységet végezhesék, mert az első negyedévben az Acheron Barlangkutató Szakosztály kutatási kérelmének elbírálása, augusztustól a denevér nász miatt, novembertől pedig a barlang üzemeltetője akadályozta meg a folyamatos barlangfeltárást és kutatást.

A nehézségek ellenére a következő eredményeket értük el:

- Feltáró kutatás 22. oldal
- Klimatológiai vizsgálatok 23. oldal
- Barlang élővilága, denevér megfigyelés, számlálás 25. oldal
- Kötéltechnika kiépítése 29. oldal
- Dokumentációs munka, fotó, dia, térkép 30. oldal

A BARLANG FELTÁRÓ KUTATÁSA

A Styx Barlangkutató Csoport a Csodabogyós-barlang feltáró kutatását 1999-ben a Vetődéses-terem környékén végezte.

A Vetődéses-terem a barlang bejáratától északnyugatra elhelyezkedő északra tartó hasadékterem.

Kutatásainkat az előző évben elkezdett klimatológiai vizsgálatok eredményeire alapoztuk. Mérési eredményeink alapján megállapítottuk, hogy a Vetődéses-terem környékén a levegő hőmérséklete hirtelen változik meg. Az említett terület a barlang hőmérsékleti térképén hideg foltként mutatkozik.

Kutatásainkat a barlangrész tüzetes átvizsgálásával kezdtük.

A megvizsgált barlangrészek:

Vetődéses-terem

Röhej

Tükör-terem

Tulajdonképpen a szerencsének is köszönhető, hogy John Szilárd kutatásirányító kezéből pont akkor, és pont ott esett ki a jegyzetelésre használt toll. A toll a kiesést követően önálló életre kelt, és hosszasan kopogva eltűnt a talpat alkotó omladékban. Nem a 100 Ft-os toll utáni vágyódás, hanem a hosszú kopogó hang keltette fel a kutatók figyelmét, s kezdték meg a talp omladékának bontását, mely egy óra múlva vezetett eredményre, s nyílt meg az út az ismeretlenbe. A feltárt s járhatóvá tett új rendszer teljes hossza kb. 100 méter.

Az új rész nevei:

Tolltartó

Vörösfalú-akna

Borsóköves-akna

Felüljáró

A kutatásban résztvevők névsora:

- Forgács Gyula
- John Szilárd
- Kiss Róbert
- Kocsis Attila
- Kocsis Zsuzsa
- Sikos Zoltán

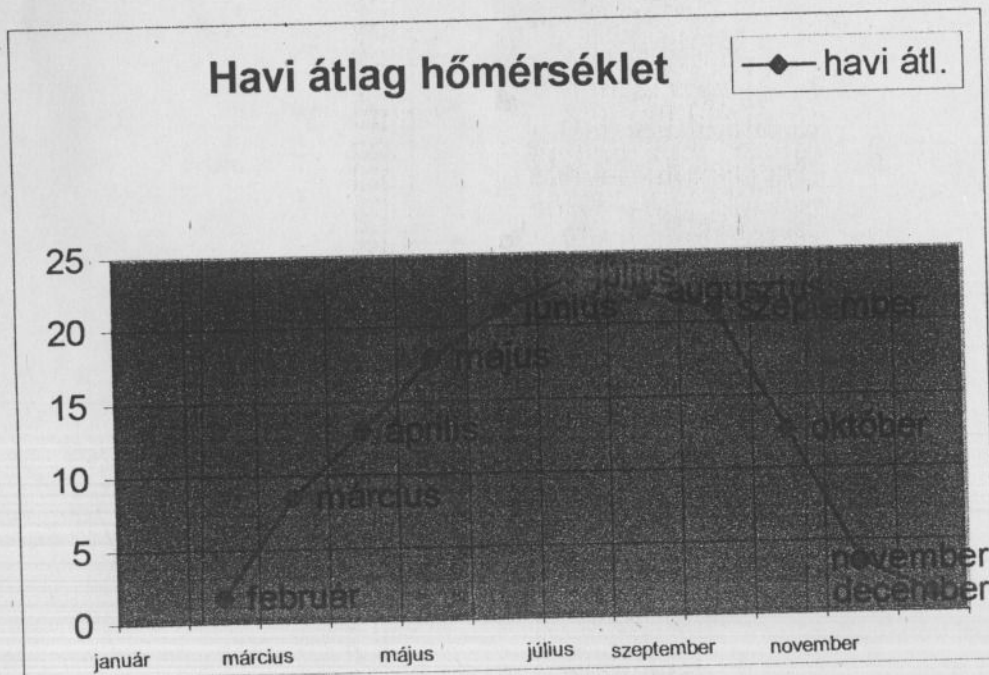
A feltárt új részről Kiss Róbert és Sikos Zoltán készített térképet. Térképezés közben történt, hogy elejtették a vizes kulacsot és az a tollhoz hasonlóan eltűnt az omladékban. A bontás eredményeként megtalált omladékos járat hossza 6 méter, mely a Kulacs nevet kapta.

KLIMATOLÓGIAI VIZSGÁLATOK

Mérés időpontja	Mérés helye	Mérés eredménye
Január 9.	régi rác	10,0 °C
	felső Vetődéses-terem	9,5 °C
Január 16.	régi rác	10,0 °C
	Vetődéses-terem létra	9,3 °C
Február 6.	régi rác	10,0 °C
	Röhej-Tolltartó	10,0 °C
	Tolltartó	9,2 °C
	Vörösfalú-akna	9,0 °C
Február 20.	régi rác	10,0 °C
	Röhej-Tolltartó	9,8 °C
	Tolltartó	9,5 °C
	Vörösfalú-akna	9,0 °C
Július 31.	Piramis	9,4 °C

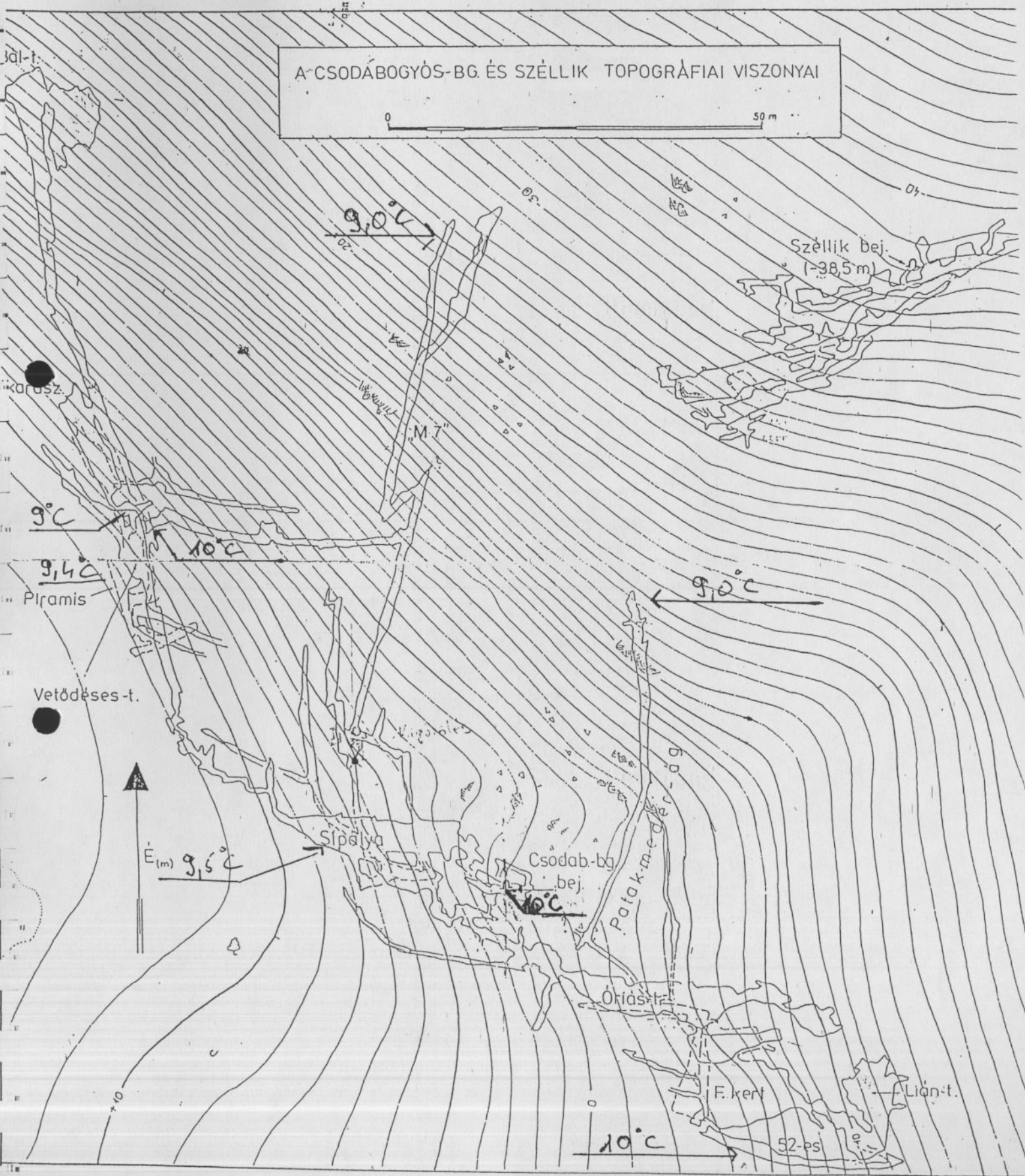
A méréseket John Szilárd végezte.
A mérőeszköz digitális, tizedes beosztású hőmérő.
A mérés pontossága $\pm 0,1$ °C

Klimatológiai mérési helyei a Csodabogyós-barlangban

A CSODÁBOGYÓS-BG. ÉS SZÉLLIK TOPOGRÁFIAI VISZONYAI

A BARLANG ÉLŐVILÁGA

A barlangokban előforduló élővilágot általában három részre osztjuk:

1) *Barlang lakó*

olyan élőlények, melyeknek teste, életműködése, táplálkozási és szaporodási szokásai teljes mértékben alkalmazkodtak volna a barlangi körülményekhez sajnos még nem kerültek elő a kutatások során.

2) *Barlang kedvelő*

Azon állatokat soroljuk ide, melyek önként választják a barlangot életük egy részének tartózkodó, lakóhelyéül. Kihasználják a barlang azon adottságát, mely számukra kedvezőbb feltételeket teremt, mint esetleg más környező biotóp. Ez lehet az állandó hőmérséklet, bűvőhely, szaporodó hely, táplálékszerző hely.

A Csodabogyós-barlangban a következő barlangkedvelők fordulnak elő:

a) **Denevérek**

A Csodabogyós-barlang az ország egyik legfontosabb denevérpárizó helye. Ez a tény derül ki Fehér Csaba Endre (Fehér Holló Természetvédelmi Egyesület elnöke, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park természetvédelmi őr) évek óta tartó denevérhálózásának eredményeként. A hálózás során regisztrált denevérfajok:

i) Fokozottan védett: Nagyfülű denevér – *Myotis Bechsteini*
Csonkafülű denevér – *Myotis Emarginatus*
Pisze denevér – *Barbastella Barbastellus*

ii) Védett: Kis patkósorrú denevér – *Rinolophus Hipposideros*
Vízi denevér – *Myotis Daubentoni*
Horgasszörű denevér – *Myotis Nattererei*
Közönséges denevér – *Myotis Myotis*
Hegyesorrú denevér – *Myotis Blythi*
Durvavitorlájú denevér – *Pipsterillus Nathusii*
Barna hosszúfülű denevér – *Plecotus auritus*
Bajuszos denevér

A barlangban 1999-ben sajnos az előbb említett tizenegy fajtából csak kettőt sikerült azonosítani, mely nem jelenti feltétlenül, hogy csak annyi is van. A barlang omladéktömbjei közti rések a szinte beláthatatlanul magas hasadék termék rendkívül jó bűvőhelyül szolgálhatnak.

1999. január-február hónapokban észlelt denevér telelő állomány:

Helyszín	Rinolophus Hipposideros	Myotis Myotis
Váro terem (keleti rész)	1 db	1 db
Satu terem (keleti rész)	4 db	
Sípálya (északi rész)	1 db	
M7 bejárat (északi rész)	3 db	-
Röhej (északi rész)	1 db	1 db
alsó Vetődéses terem (nyugati rész)	1 db	
Ikarusz terem (nyugati rész)		1 db
Óriás terem (keleti rész)	2 db	3 db
Óriás terem lépcső (keleti rész)	1 db	1 db
Függőkert (keleti rész)		1 db
Elosztó (keleti rész)	1db	
Vörösfalú akna (északi rész)	2db	

Július 31-én a debreceni Búvár Klub tagjaival a Nemzeti Park által engedélyezett túrán végigjártuk a fent említett helyszíneket egészen a Döbbenet-szakadéka elnevezésű hasadék teremig, mely a barlang egyik mélységi végpontja. A túra során egyetlen egy denevért sem láttunk! Ez azért érdekes, mert augusztus 15-től az ország egyik legjelentősebb denevérpárázó helyévé válik a barlang. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park a denevérek biztonságos szaporodása érdekében augusztus 15. és október 31. között látogatási tilalmat rendelt el. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park megtette a szükséges intézkedést, mikor látogatási tilalmat rendelt el a denevérek biztonságos szaporodása érdekében. A Styx Barlangkutató Csoport tagjai Fehér Csaba Endre által tartott hálózások alkalmával meggyőződtek róla, hogy az említett denevérnász idején a denevérek valóban nagy számban tartózkodtak a területen. A Styx barlangkutatói a barlangban fokozott elővigyázatossággal viselkedtek azokon a helyeken ahol denevér előfordulás volt tapasztalható. Regisztrálták a fellelhető állományt helyszín, egyedszám, és fajok szerint is. A július 31-én tapasztalt denevér hiányt az akkor készülő idegenforgalmi kiépítési munkálatok is befolyásolhatták. Reméljük, hogy a munkálatok befejeztével, a denevérek is visszatérnek telelő és párázó helyükre.

A denevér megfigyelést a Styx tagjai, regisztrálását John Szilárd végezte el.

Összehasonlító táblázat a Csodabogyós-barlangban található denevérek egyedszámának változásairól. Az összehasonlítás alapját a Styx Barlangkutató Csoport 1998. évi kutatási jelentése tartalmazza. Ott bővebben helyszín-faj-db van közölve, itt csak az összesített eredményeket regisztráljuk.

Vizsgálati időszak: 1998. január 3.-március 14.

Fajok	K-i zóna;	Ny-i zóna;	É-i zóna;	összesen
Rinolophus hipposideros	8 db	3 db	13 db	24 db
Myotis myotis	3 db	4 db	6 db	13 db

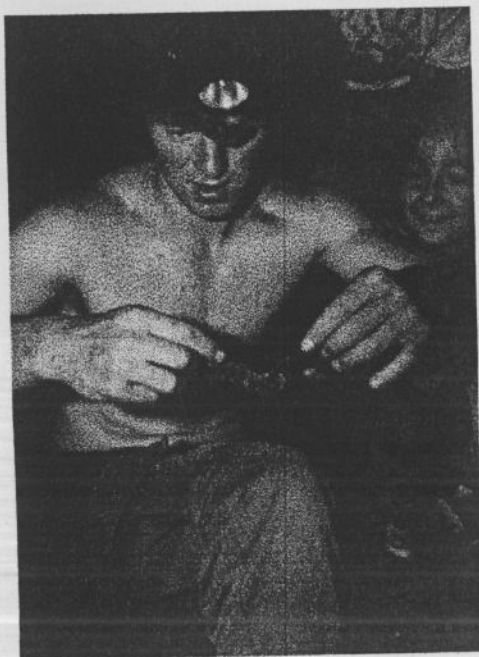
Vizsgálati időszak: 1998. november 22.-december 30.

Fajok	K-i zóna;	Ny-i zóna;	É-i zóna;	összesen
Rinolophus hipposideros	15 db	2 db	12 db	29 db
Myotis myotis	2 db	2 db	1 db	5 db

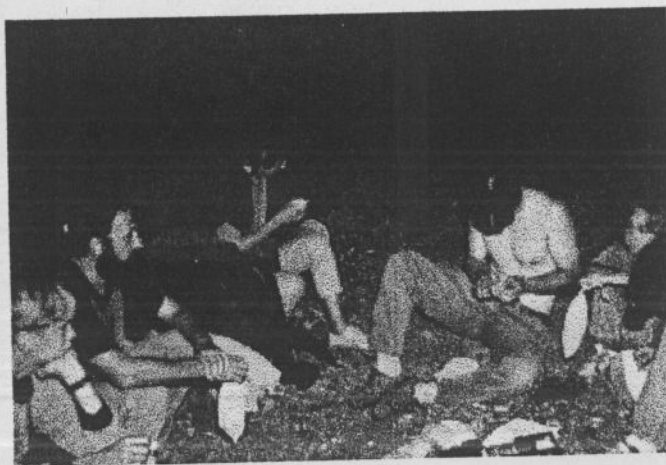
Vizsgálati időszak: 1999. január 9.-február 20.

Fajok	K-i zóna;	Ny-i zóna;	É-i zóna;	összesen
Rinolophus hipposideros	9 db	1 db	7 db	17 db
Myotis myotis	6 db	1 db	1 db	8 db

Az 1999. november-december időszakban a teelő állomány egyedszám vizsgálatát az üzemeltetővel történt nézeteltérés miatt (az egyesületnek nem volt kulcsa a barlanghoz) nem tudtuk végrehajtani, de a probléma már megoldódott. A 2000. év folyamán szeretnénk tovább folytatni a denevér megfigyeléseket.

*A Fehér Holló Természetvédelmi Egyesület
elnöke denevér megfigyelésen*

b) **Pókok**

- Faj: **KORONÁS KERESZTES PÓK** (*Araneus Diadematus*)
Ízeltlábúak törzse, Pók szabásúak osztálya,
Pókok rendje, Keresztes pók félék családja
Megfigyelés: Váróterem 1 példány, fiatal fejletlen, telelésre behúzódtott példány
- Faj: **NAGY ZUGPÓK** (*Tegenaria Atrica*)
Ízeltlábúak törzse, Pókok szabásúak osztálya,
Pókok rendje, Keresztes pók félék családja
Megfigyelés: Poroltó, Váróterem kb. 20 példány,

c) **Lepkék**

- Faj: **VÖRÖS CSIPKÉS BAGOLY** (*Scoliopterux Libatrix*)
Ízeltlábúak törzse, Rovarok osztálya,
Lepkék rendje, Bagolylepke családja
Megfigyelés: Poroltó, Váróterem 10-20 példány,

d) **Szúnyogok**

- Faj: **DALOS SZÚNYOG** (*Lulex Pipiens*)
Ízeltlábúak törzse, Rovarok osztálya,
Kétszárnyúak rendje, Szúnyog félék családja
Megfigyelés: Poroltó, Váróterem, 50-100 db egyed
- Faj: **KÖZÖNSÉGES LÓSZÚNYOG** (*Tipula Oleracea*)
Ízeltlábúak törzse, Rovarok osztálya,
Kétszárnyúak rendje, Ló szúnyogok családja
Megfigyelés: Poroltó, Váróterem, 10-20 db egyed

3) **Barlangi idegenek**

A barlangba véletlenül kerültek. Amennyiben a barlangot önerőből, vagy segítséggel nem tudják elhagyni, úgy a barlangi tartózkodás halálukhoz vezet.

A) **Békák**

- Faj: **ERDEI BÉKA** (*Rana dalmatina*)
Gerincesek törzse, Kétéltűek osztálya,
Békák rendje, Valódi-békák családja
Megfigyelés: Váróterem

Főleg a bejárat közelében vannak, de találtunk már a bejáratától távolabb is a Feneketlen-hasadék mellett néhány példányt lesóványodva. 1999-ben közel 60 békát mentettünk meg és vittünk a felszínre.

A felmérést készítette: Bán Tamás

KÖTÉLTECHNIKAI KIÉPÍTÉS AKNÁKBAN, KITETT HELYEKEN

<i>Munkahely</i>	<i>Végzett munka</i>
Tükör-terem felső beszállás	nittelés
Röhej, Tolltartó	h.szeg, nittelés
Vörösfalú-akna	nittelés
Borsóköves-akna	nittelés, fix kötél
Csúzda bejárat	nittelés, létra rögzítése
Halálhíd	nittelés, átépítés drótkötélre
Labirint-akna	nittelés

A nitteléseket és a hozzátartozó munkálatokat John Szilárd és Sikos Zoltán végezte el.

DOKUMENTÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

❖ Fotó és dia dokumentáció

A Styx Barlangkutató Csoport fontos kérdésként kezeli a fotódokumentáció készítését. Amennyiben lehetőség van rá az új részeket, megtalálásukat követően dokumentálják. Így nyomon lehet követni a változásokat.

❖ Térképezés

A térkép dokumentáció a barlangkutatók nélkülözhetetlen kiegészítője napjainkban. Sajnálatos módon a barlang korábbi kutatói vesztett pontos felmérést alkalmaztak. A térkép melyet készítettek sok tekintetben pontatlan, felismerhetetlen.

Ezért a Styx Barlangkutató Csoport kutatótársa a tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport hozzáfogott a Csodabogyós-barlang teljes körű újra térképezéséhez.

A Styx az általa feltárt Tolltartó rendszert térképezte fel. 31. oldal

❖ Sajtó

A Veszprém megyei Napló egyik munkatársa a tagtársunk. Rajta keresztül tájékoztatjuk a közvéleményt elért eredményeinkről, újdonságokról.

Tollal találtak rá a barlangra

Egy véletlennek köszönhetően új barlangszakaszt fedeztek fel a balatonedericsi Csodabogyós barlang nyugati zónájában a kutatók a minap, az ottani aknarendszer kötéltechnikai kiépítése során.

Az történt ugyanis, hogy a helyi Styx barlangkutató csoport vezetője, John Szilárd jegye-

telés közben véletlenül leejtette tollát, ami aztán eltűnt a talpat alkotó omladékban. Az egyre halkuló, távolodó koppanásokat azonnali bontás követte, és jó egy óra múltán a szakemberek egy eddig nem ismert terembe jutottak be. Az új, mintegy 25 méter hosszúságú részt természetesen azonnal Tolltartónak nevezték el.

Veszprém megyei Napló 1999. február 18.

■ **KÖTÉLPÁLYÁT ÉPÍTETTEK** több mint harminc méter hosszúságban a további kutatások, megfigyelések érdekében a Styx Barlangász-egyesület tagjai a hétvégén a balatonedericsi Csodabogyós barlang nyugati aknarendszerében. 1999. II. 27.

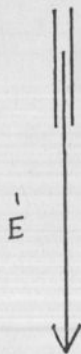
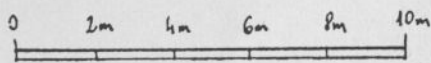
Veszprém megyei Napló 1999. február 27.

Csodabogyós - barlang

Röhej - ág

--- Vetődéses - terem

— Röhej

K 5,3

K 4,5

Felmérte:

Kiss Róbert

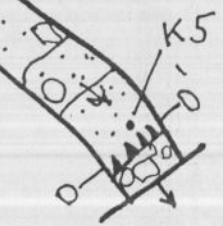
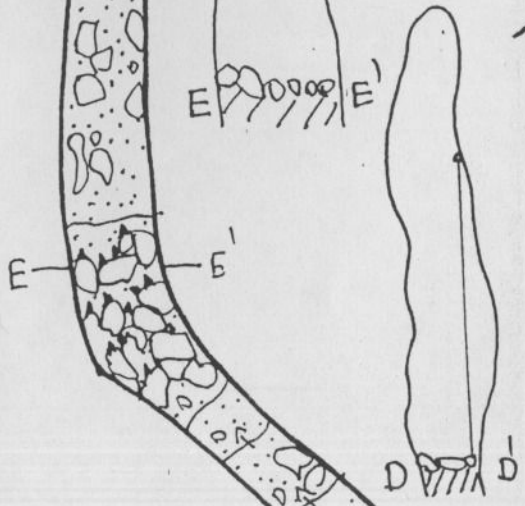
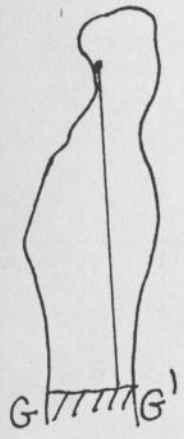
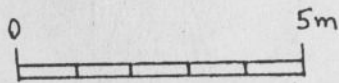
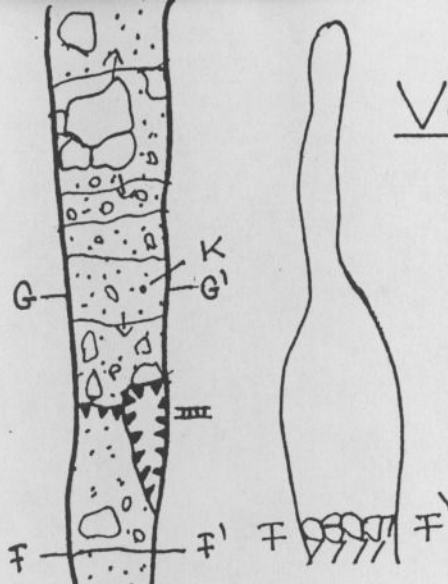
Sikos Zoltán

Szerkesztette:

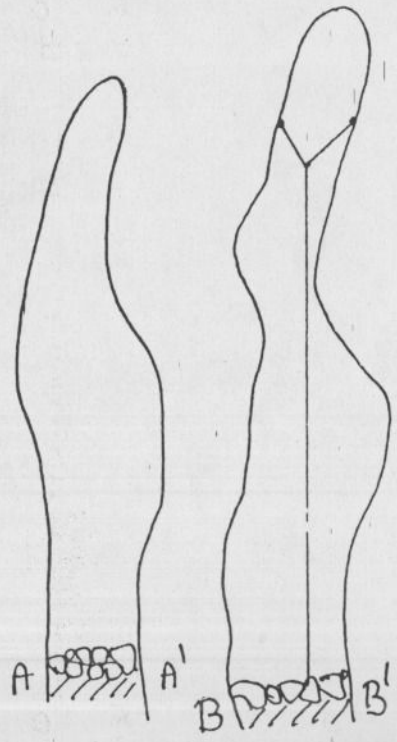
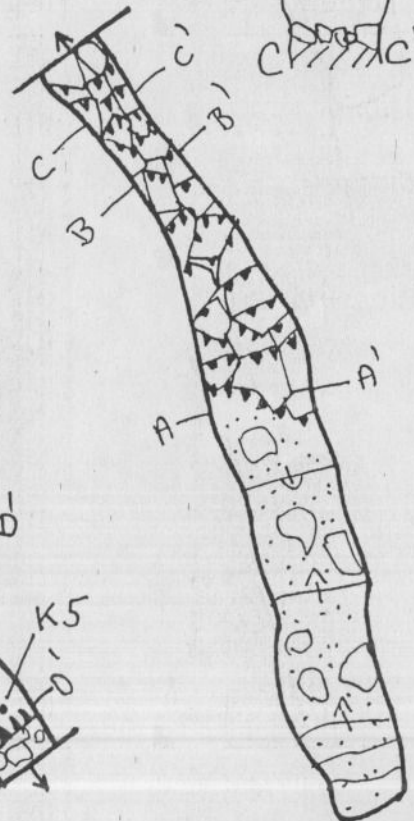
Sikos Zoltán

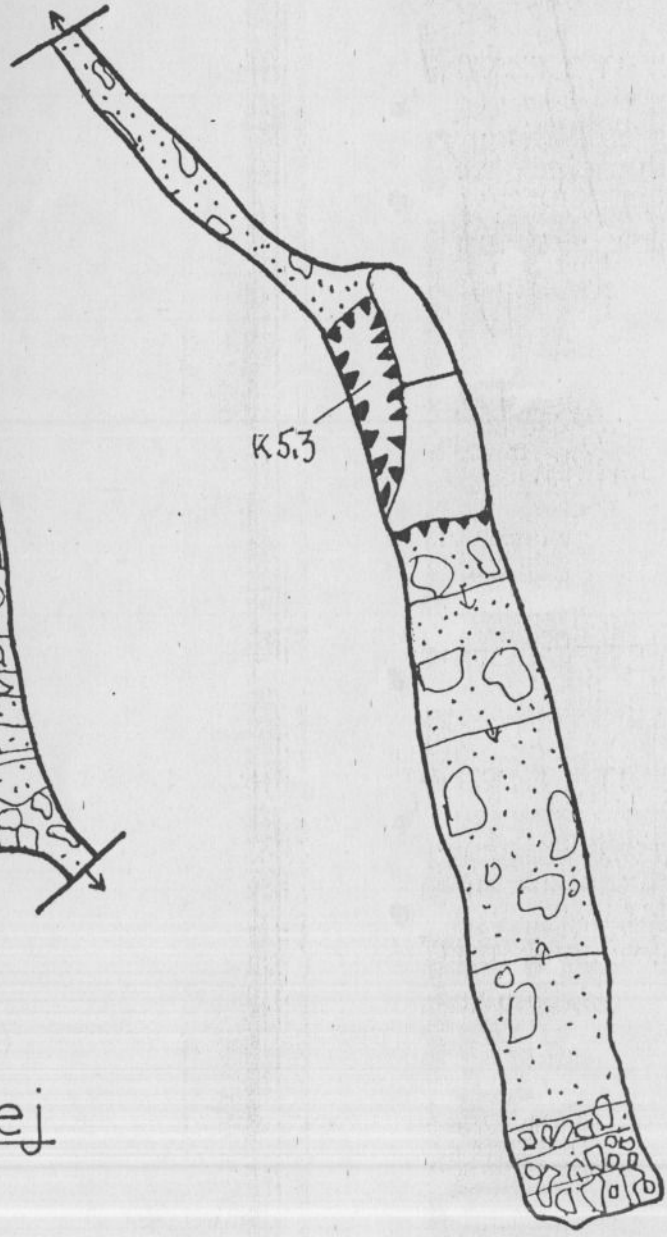
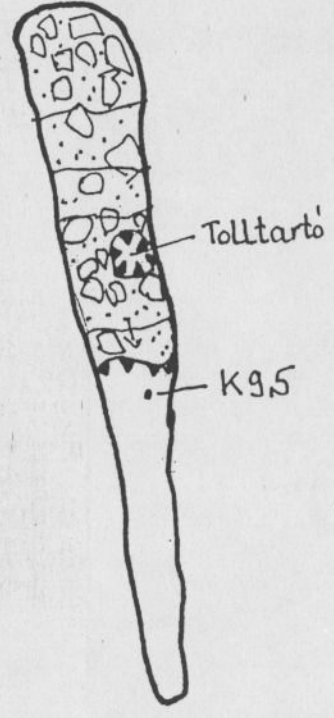
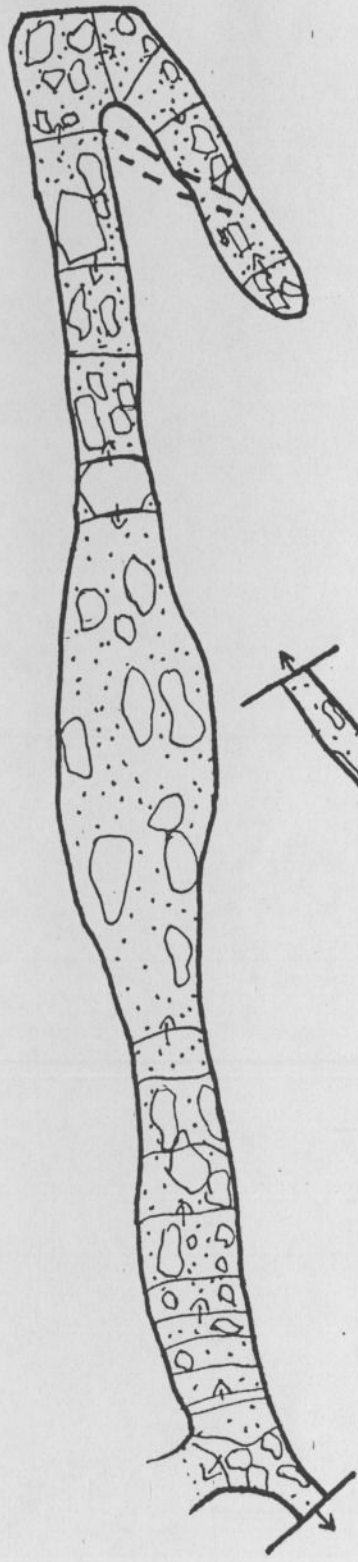
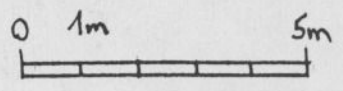
1999.02.20.

Vetődéses-terem

Vörösfalú-
akna

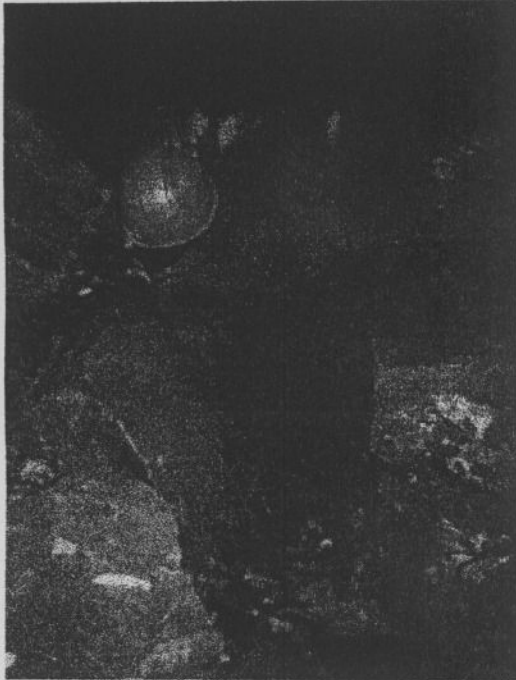

Röhej

1.3. SZENT GYÖRGY-HEGY

SZENT GYÖRGY-HEGYEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉG

1-es számú Jég-barlang bejárata

A Styx Barlangkutató Csoport 1997. augusztusi kutatótáborától végez a területen megfigyeléseket. Az első feltáró kutatásokat érvényes kutatási engedélybirtokában 1997. októberében kezdtük el, egy feltáró kutatóakna lehajtásával, egy erősen huzatoló helyen.

1998. tavaszán kutatótábort szerveztünk a hatékonyabb munkavégzés érdekében. A munka eredményt hozott, és április 5-én megnyílt a barlang szája. A feltárt barlang hossza 32,5 méter. Még ez évben továbbjutást sikerült elérni az 1-es számú barlangban is.

1999-ben a következő munkákat végeztük:

- ✓ Feltárás, járatstabilizálás, szelvénybővítés 35. oldal
- ✓ Klimatológiai vizsgálatok 37. oldal
- ✓ Új kis barlangok felderítése, terepbejárás 39. oldal
- ✓ Hidrológiai megfigyelés, Bogdán-kút 45. oldal
- ✓ Füstölési kísérlet 47. oldal
- ✓ Barlangkutatás Világnapjának megemlékezése 74. oldal
- ✓ Dokumentációs tevékenység: fotó, dia, térkép, sajtó publikáció 48. o.

FELTÁRÁS A 2-ES SZÁMÚ SÁRKÁNY- (JÉG) BARLANGBAN

Az 1999. január 29-31. közti füstöléses nyomjelzés vizsgálat sajnos az időjárás mostoha viszonyai miatt (-10°C , 90 km/h-ás szél, havazás) nem járt eredménnyel. Ez a vizsgálat lett volna hivatott kimutatni egy esetleges felső barlangjárat, bejárat helyzetét. Megkönnyítve ezáltal a kutatásokat.

A füstöléses nyomjelzést követő február – március hónapban bekövetkezett hóolvadás következtében a bejárat akna keleti (jobb) oldala besuvadt. A behullott hatalmas kőtömbök az olvadó hólé, eső és az alulról jövő intenzív jeges huzat hatására erősen összefagytak. Az omladék szétbontására a tavasz során így nem nyílt lehetőség. Nyár közepén a júliusi forró hétvégéket a helyenként még mindig jeges omladék szétbontásával töltöttük. A kiemelt nagy tömbökből szárazon egy falazatot raktunk, mely stabilan áll, és tartja a többi követ is. A barlangba bejutva mindent vastagon borított a jég. Vastagsága helyenként elérte a 20-30 cm-t is. Az amúgy is szűk járatokban ez a jégvastagság helyenként lehetetlenné tette a közlekedést, kutatást, és egyéb tevékenységet is. Csak GYÖNYÖRKÖDTÜNK! a természet e páratlan szépségében. Nem bántuk, hogy nem nő a barlang hossza, mélysége, nem bántuk, hogy mást nem lehet csinálni, csak gyönyörködni, mert e csodálatos jégbirodalomra kalapácsot, vésőt fogni nagy bűn lett volna.

Az ország háromezer barlangjából nagyon sok hossza meghaladja ezét a kisbarlangét, de egyik sincs mely ilyen mesés jégbirodalom lenne szinte egész éven át. Október elejére oly mértékben csökkent a jég vastagsága a barlang egyes helyein, hogy a nyugati ág végén 1998. augusztusában behullott, a továbbjutást megakadályozó kőtömb véséséhez hozzáfoghattunk. A kőtömbből kézi erővel nem sikerült annyit levésni, hogy vésés után a követ kibillenthessük a helyéből. Ezen a helyen eredményt csak a gépi vésés hozhat.

*2-es számú Jég-barlang
aknabejárata*

3-AS SZÁMÚ SÁRKÁNY-BARLANG

Valójában nem is barlang, mert méretei nem érik el a barlang minimális méreteit, de vannak a barlangra jellemző megnyilvánulásai. A jelenséget 1998. januárjától ismerjük. Érdekessége, hogy a Szent György-hegyen ez az egyetlen télen kihuzató üreg. Az üreg megfigyelését 1999. év folyamán is folytattuk. Feltáró kutatását az üregnek egyelőre nem tervezzük.

1999-ben a Szent György-hegyi kutatásokban részt vevők névsora:

- ◆ Ángyán Imre
- ◆ Bán Balázs
- ◆ Bán Tamás
- ◆ Bognár Roland
- ◆ Bódi Tamás
- ◆ Forgács Gyula
- ◆ Izer Gábor
- ◆ John Szilárd
- ◆ László Árpád
- ◆ Németh Baján
- ◆ Réda Zoltán
- ◆ Sikos Zoltán

Terepi bejárások, felszíni indikációk kutatása:

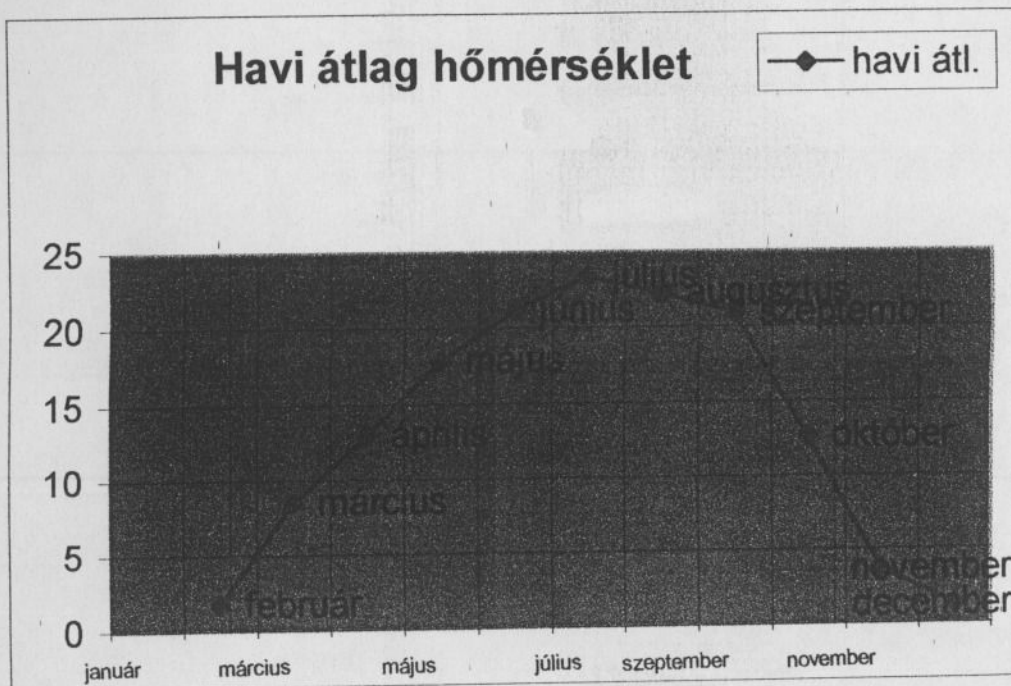
- Demeter Veronika
- Gonda Krisztina
- Johnné Ángyán Julianna
- John Júlia
- Kocsis Zsuzsa
- Sikos Szilvia

KLIMATOLÓGIAI VIZSGÁLATOK SZENT GYÖRGY-HEGYEN

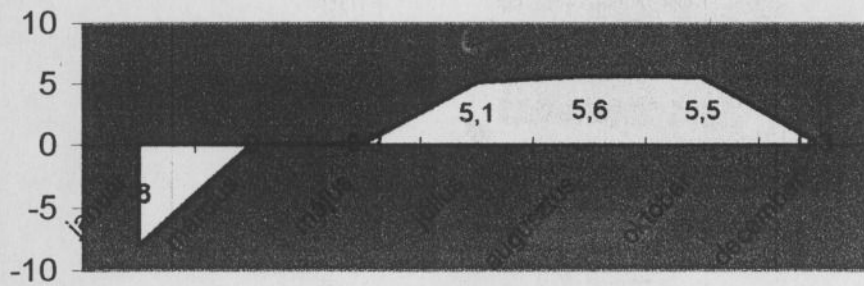
A Szent György-hegyi barlangok különleges klímája fontossá teszi a rendszeres hőmérséklet, és huzatmérést, a jég mennyiségének vizsgálatát az üregekben.

Klimatológiai mérések az 1-es, 2-es, 3-as számú barlangoknál:

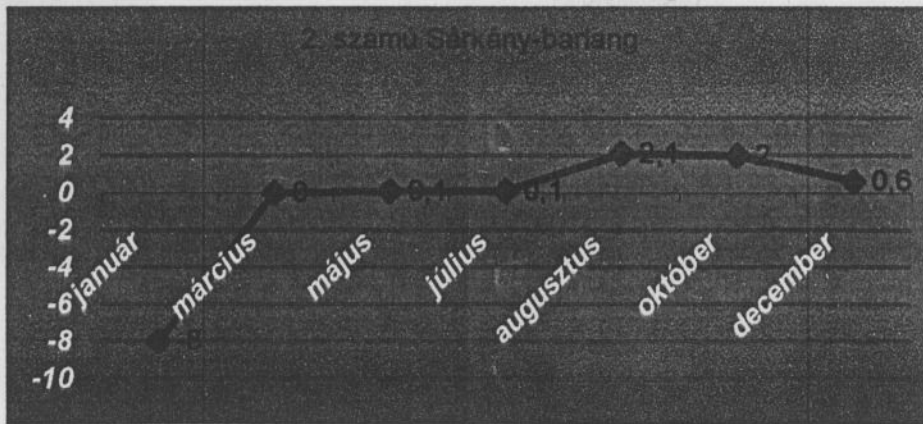

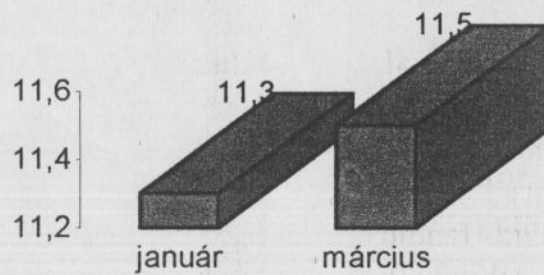
1. számú barlang hőmérséklet diagramja

2. számú Sárány-barlang

3. számú barlang

TEREPI BEJÁRÁSOK, ORGONÁK KÖZTI KISBARLANGOK FELDERÍTÉSE

A terepi bejárások célja a Szent György-hegy mind alaposabb megismerése. Ezen felszíni túrák alkalmával tagjaink tudatosan keresik a barlangokat, barlangszerű objektumokat, barlangra utaló jelenségeket. 1998. év folyamán kettő, orgonák közti kisbarlang került dokumentálásra a hegy északi oldalában. 1999-ben tagjaink (Bán Balázs, Bán Tamás) kutatásvezetőnk segítségével (Eszterhás István) a hegy keleti (Kisapáti felőli) oldalát kutatták át újabb barlangok reményében. Fáradozásukat siker koronázta, és a keleti oldalon négy újabb orgona közti kisbarlang került elő.

Elnevezésük:

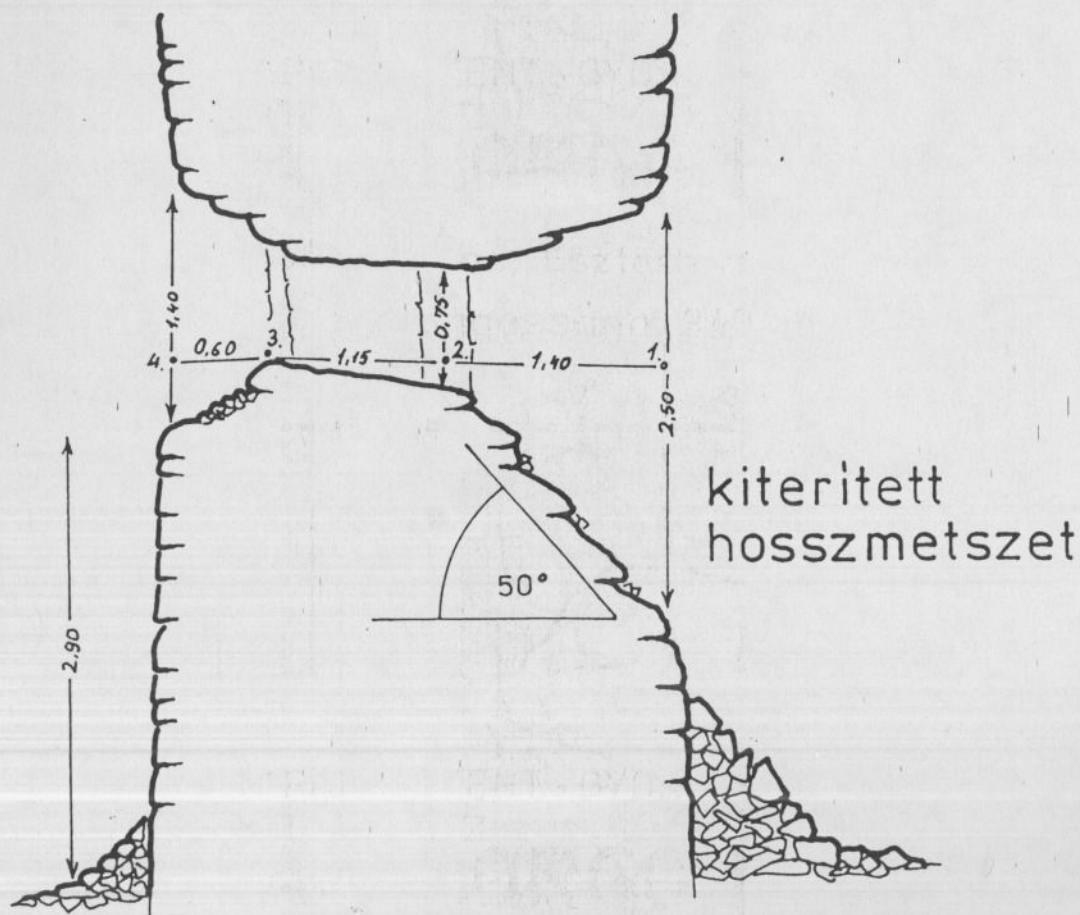
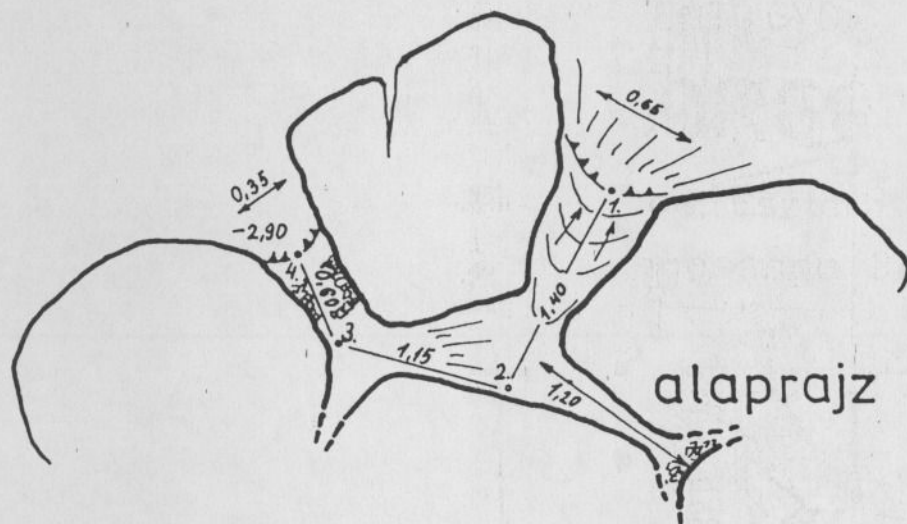
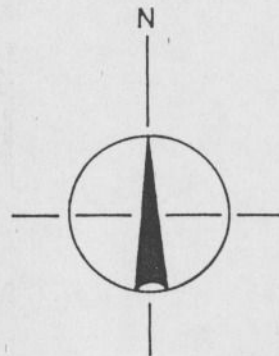
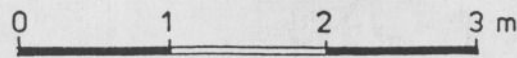
- ✓ Ölelő-orgonaköz 40. oldal
- ✓ L alakú-orgonaköz 41. oldal
- ✓ Keskeny-orgonaköz 42. oldal
- ✓ Kisapáti-fülke 43. oldal

Szent György-hegy barlangjai 44. oldal

A kisbarlangok keletkezésében az időjárás mállasztó hatása (eső, szél, jég, fagy) a kőzetaprózódás, és a kipergés játszotta a fő szerepet. A kisbarlangok alakja általában követi a körülötte elhelyezkedő orgonásor alakját. Általában keskeny magas üregek. Hasonlíthatnak zombolyra, kőkapura is, attól függően, hogy az alkotó természet szeszélye mit is formált belőlük.

KISAPÁTI, SZENT GYÖRGY-HEGY
ÖLELŐ-ORGONAKÖZ

Felmérte: Bán Balázs, Bán Tamás, Eszterhás István 1999. VIII. 20-án
A barlang hossza 3,15 m; magassága 2,50 m; mérték 1:50

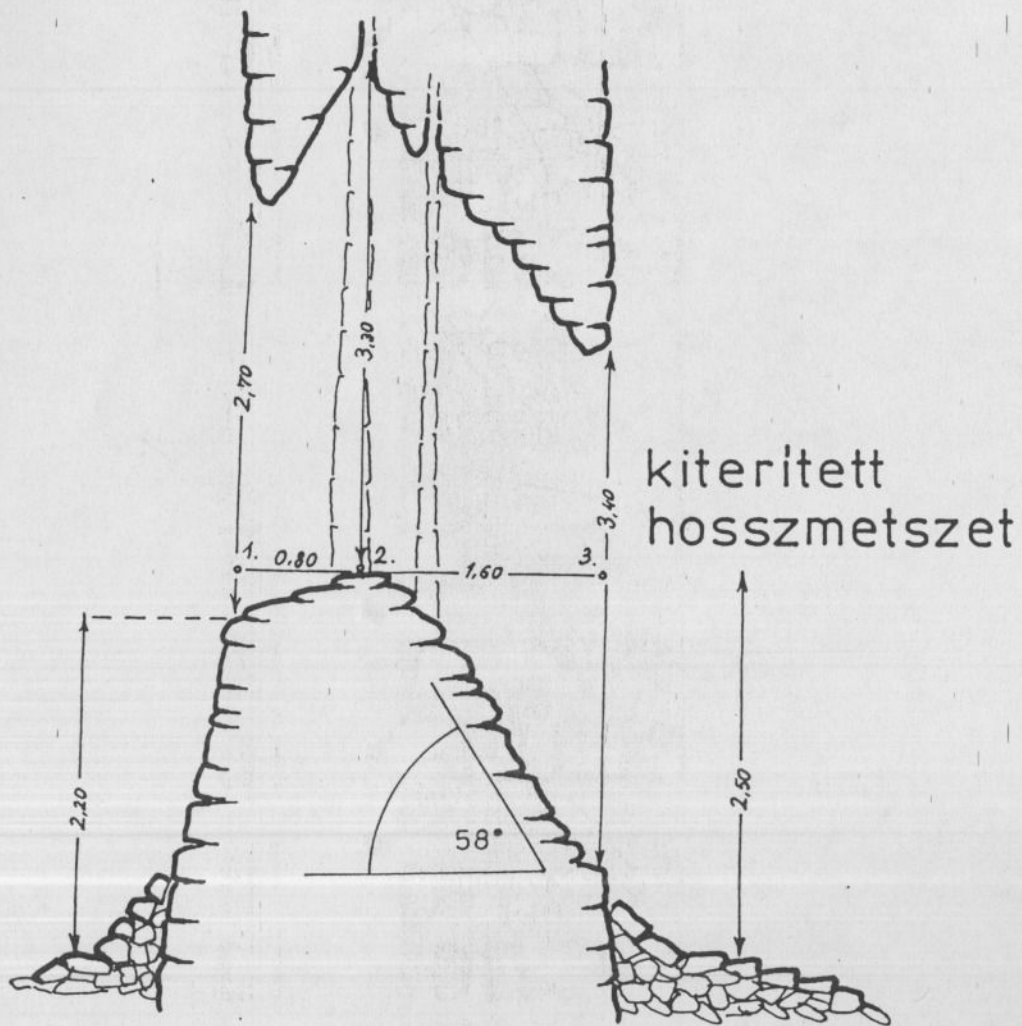
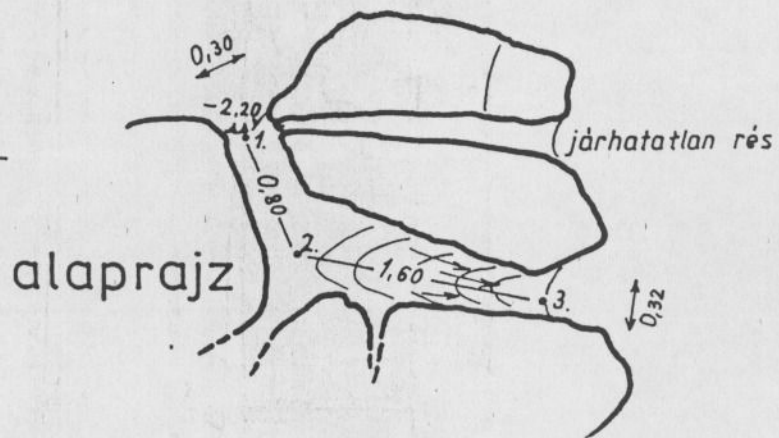
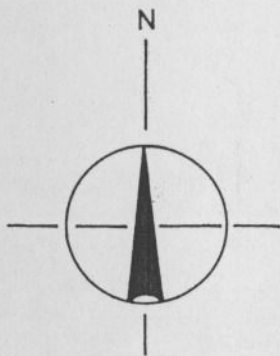
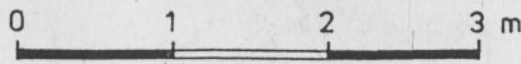

KISAPÁTI, SZENT GYÖRGY-HEGY

L-ALAKÚ-ORGONAKÖZ

Felmérte: Bán Balázs, Bán Tamás, Eszterhás István 1999. VIII. 20-án

A barlang hossza 2,40 m; magassága 3,40 m; mérték 1:50

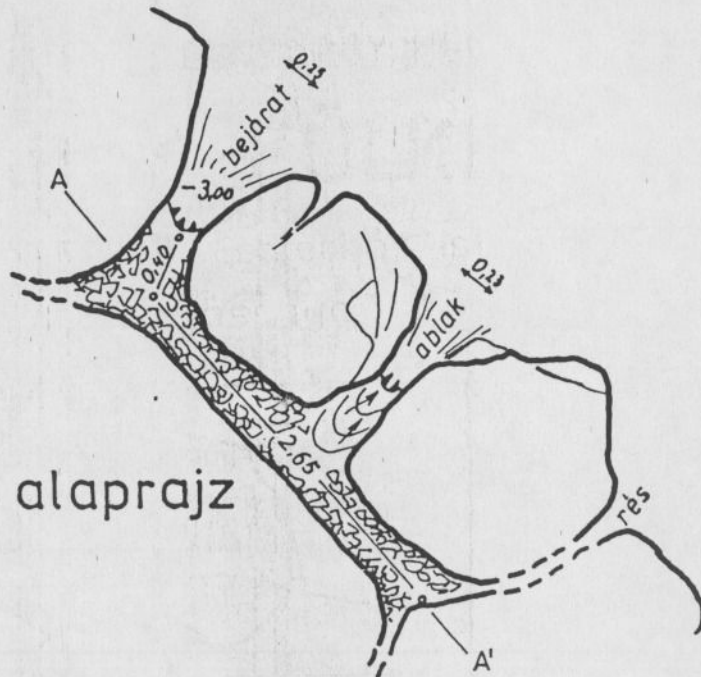
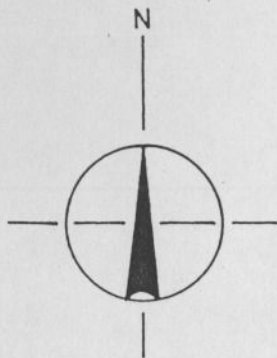
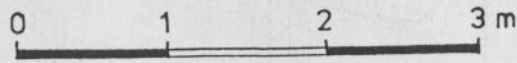

KISAPÁTI, SZENT GYÖRGY-HEGY

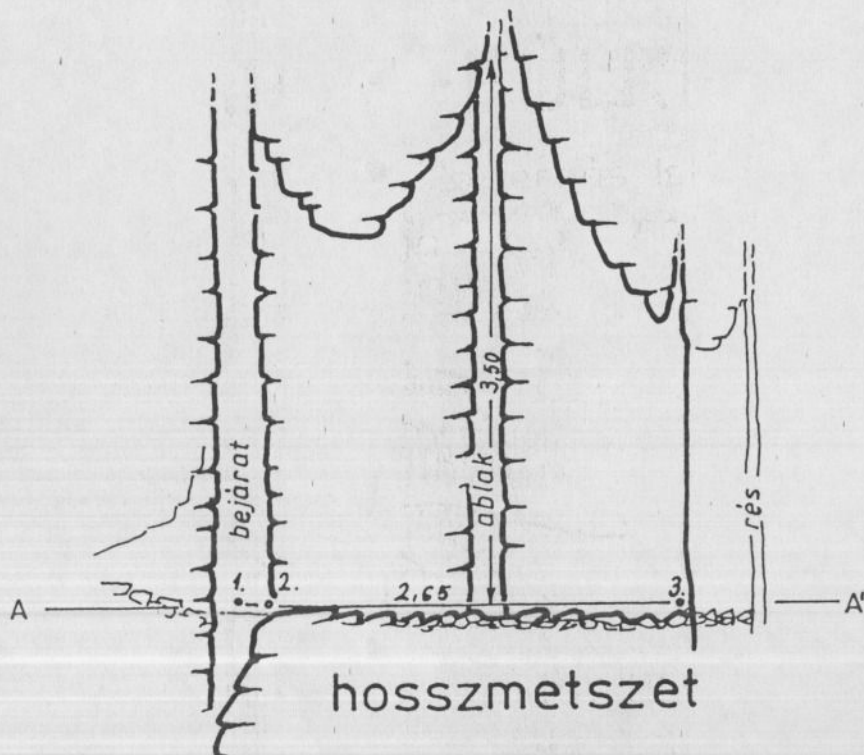
KESKENY-ORGONAKÖZ

Felmérte: Bán Balázs, Bán Tamás, Eszterhás István 1999. VIII. 20-án

A barlang hossza 3,05 m; magassága 3,50 m; mérték 1:50

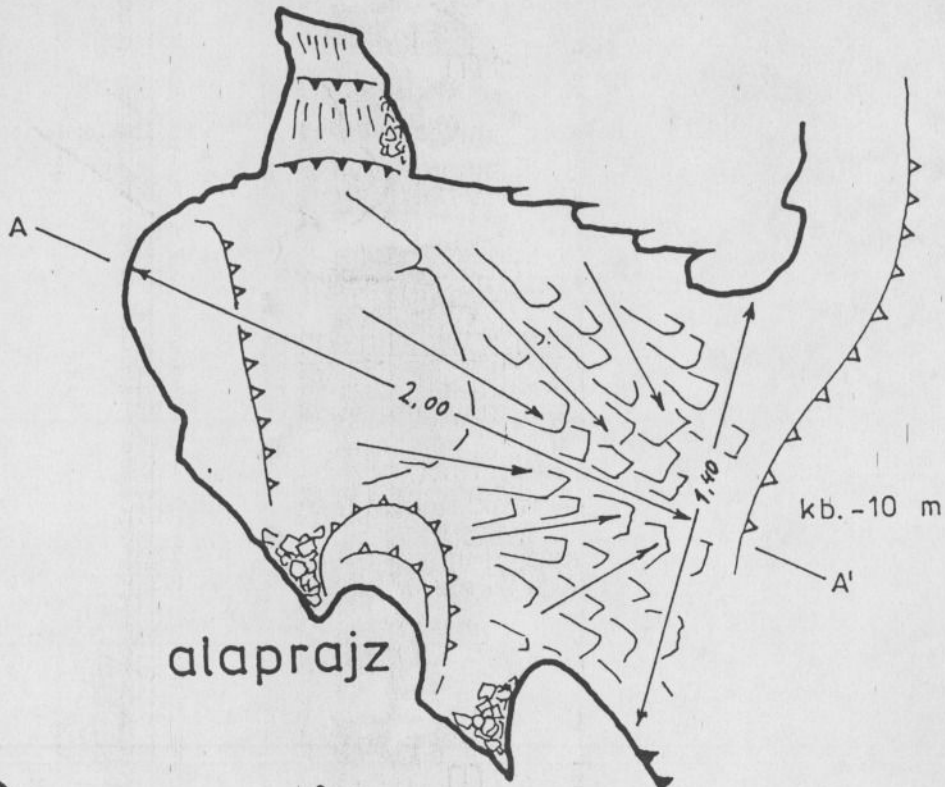
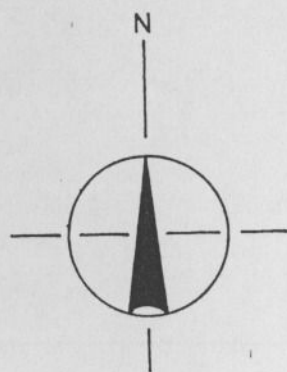
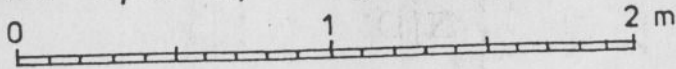
alaprész

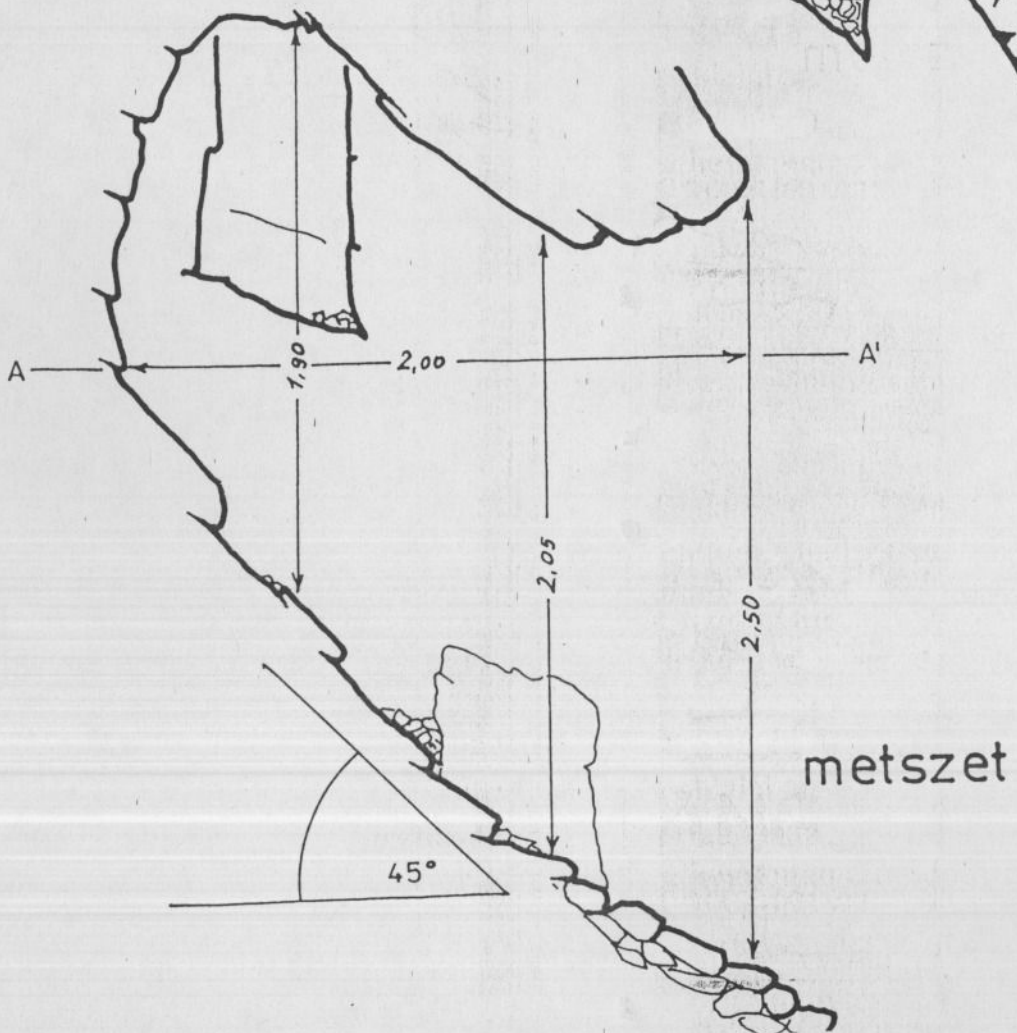
hosszmetszet

KISAPÁTI-FÜLKE

Felmérte Bán Balázs, Bán Tamás, Eszterhás István 1999. VIII. 20-án
A barlang hossza 2,00 m; magassága 2,50 m; mérték 1:25

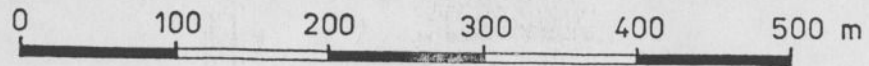
alaprajz

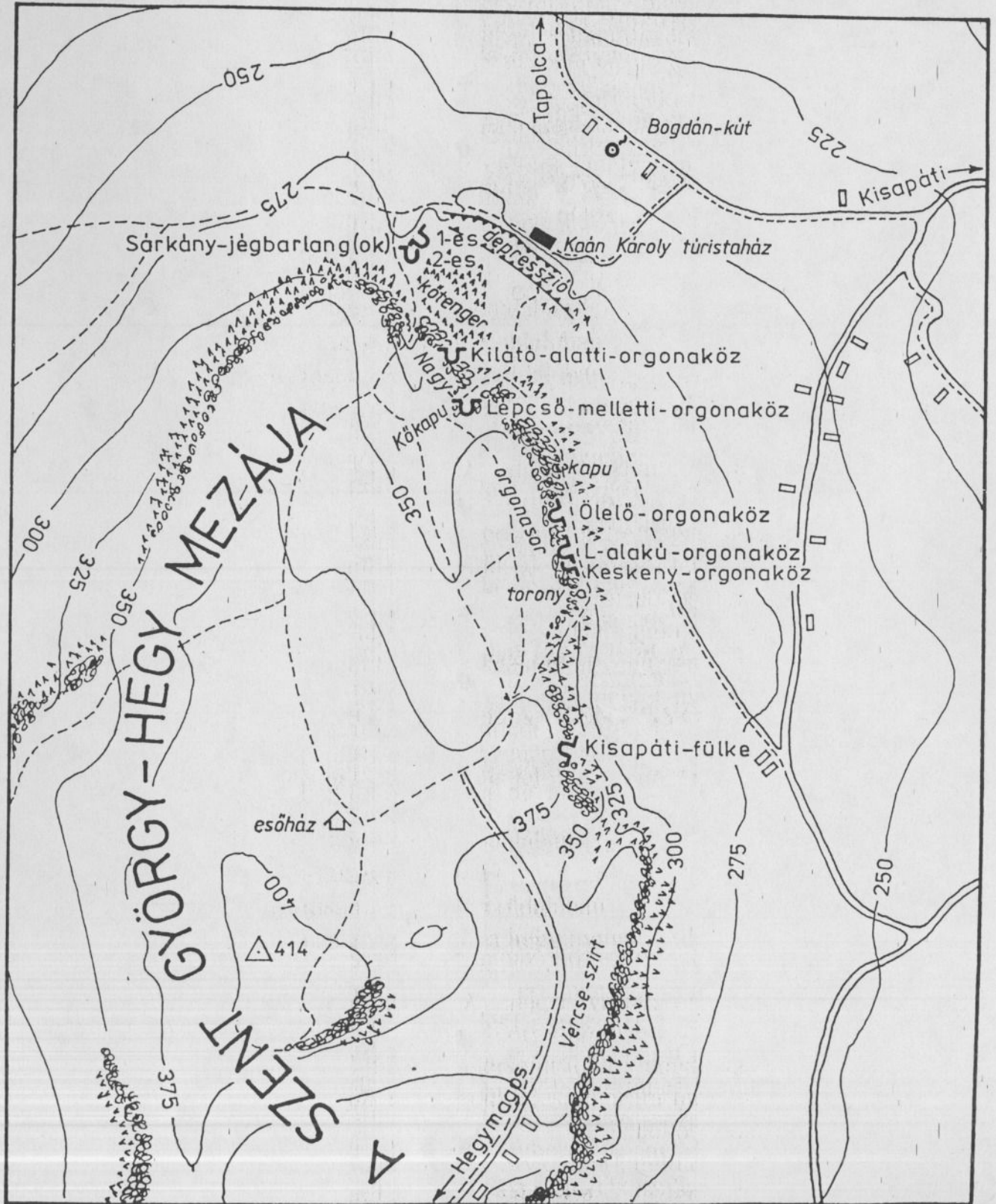
metszet

A SZENT GYÖRGY-HEGY BARLANGJAI

Szerkesztette: Eszterhás István 1999-ben

1:5.000

HIDROLÓGIAI MEGFIGYELÉSEK A SZENT GYÖRGY-HEGYEN

Szent György-hegy területén több forrást is jelölnek a turistatérképek.

Ezek a következők:

- Bogdán-kút, a hegy északi oldalában
- Oroszlánfejű-kút, a hegy déli oldalában
- Csepegő-forrás, a hegy keleti oldalában
- „Névtelen-forrás, vagy kút”, a hegy nyugati oldalában

Található egy savanyúforrás a nemesgulácsi vasútállomástól északra 200 méterre. A forrás két tanúhegy, a Szent György-hegy és a Gulács-hegy közt egy magánház udvarán fakad, 114 méter tengerszint feletti magasságban.

A forrás vize valószínűleg vulkáni utóműködés hatására tartalmaz széndioxidot (CO_2), kénhidrogént (H_2S), és vasat (Fe). A százalékos arányok és egyéb elemek, nyomelemek kimutatására a Styx Barlangkutató Csoport háttér laboratórium nélkül eddig nem tudott vizsgálatokat végeztetni.

A víz fogyasztásával kapcsolatos észrevételünk, melyet mások is, kik e forrás vizét rendszeresen fogyasztják, elmondták, hogy a „Gulácsi savanyúvíz elfogyasztása után már rövid idővel erős éhségérzetet tapasztaltak, rendszeres fogyasztása nagy mértékben fokozza az étvágyat.”

A Styx Barlangkutató Csoport alaposabb megfigyelésnek a Bogdán-kutat vetette alá.

Bogdán-kút:

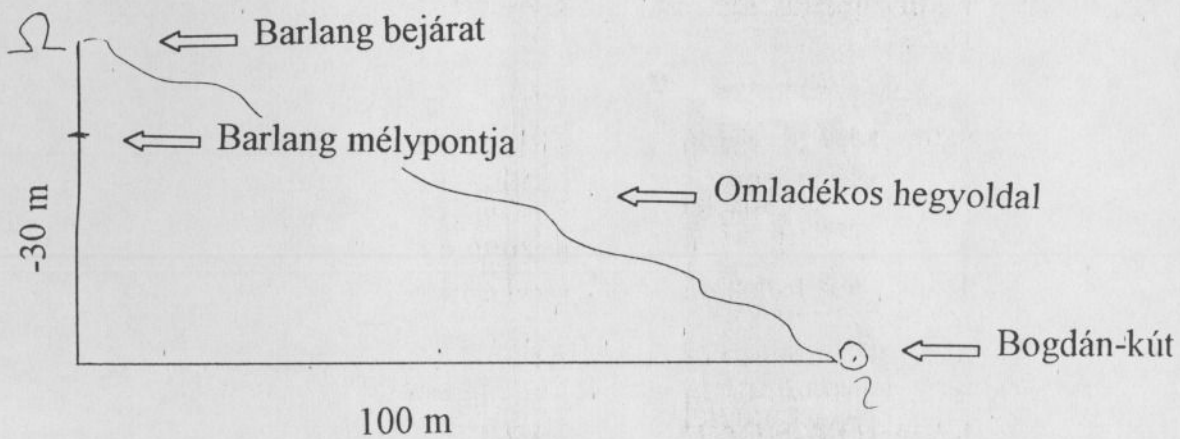
Elhelyezkedése: A kispáti turistaház közvetlen közelében 237 méter tengerszintfeletti magasságban található. Térképen jelzett hely. A Bogdán-kút számításaink szerint arra a törés (repedés) rendszerre illeszkedik, amelyikben reményeink szerint a Sárkány 1-2-es barlangok folytatását is megtaláljuk. A kút az elmúlt 10 évben ki volt száradva. 1998. október 3-i megfigyelésünk alkalmával észleltük, hogy a kút csordulásig tele van vízzel. Ez valószínűleg a szokatlanul nagy mennyiségű 1998. szeptemberi csapadék következménye volt. December 23-án észleltük, hogy a kút vize szinte teljesen eltűnt, csak csekély mértékű szivárgás volt tapasztalható.

Az 1999-es megfigyelések szerint a téli hónapokban – január, február – a kút ki volt száradva. Első alkalommal a kútban vizet március 27-én találtunk. Ekkor a kút tele volt vízzel. A víz hőfoka $6,7^\circ\text{C}$ volt. A $6,7^\circ\text{C}$ -os vizet meglepően melegnek találtuk. Tekintve azt a körülményt, hogy elgondolásunk szerint a Bogdán-kút felszín alatti vízgyűjtő rendszere és a Sárkány 1-2-es barlangok ugyanarra, a hegyet átszelő észak-déli irányú fő törésvonalra illeszkednek. A kút 237, a barlangok 280 méter tengerszintfeletti magasságban találhatóak. A kút tehát 43 méterrel található mélyebben a jeges barlangok bejáratánál. Március 27-én a barlangokban $0,0^\circ\text{C}$ volt a léghőmérséklet, és sok jég volt található bennük. A 43 méterrel mélyebben, és 100 méter távolságra lévő Bogdán-kútban

bőségesen volt víz, hőmérséklete $6,7\text{ }^{\circ}\text{C}$. A 43 méter szintkülönbséget a barlang bejárata és a kút forrása közt kell érteni. Valójában ez lényegesen kevesebb, ugyanis a barlang 10 méter mély, és néhány métert, a talpat alkotó törmelék tömbök közt is le lehet látni. Itt a barlang teljes terjedelmében, fagy uralkodik. A barlang alsó végpontja és a kút közt csak 30 méter a szintkülönbség.

A tavaszi hóolvadást követően a kút újra kiszáradt.

M 1:100

FÜSTÖLÉSES KÍSÉRLET A SZENT GYÖRGY-HEGYEN

A Szent György-hegyen a füstöléses nyomjelzés vizsgálatra egy eddig csak elméletben létező barlang bejárat gyakorlati kimutatása miatt van szükség. A 280 méter tengerszintfeletti magasságban található barlangbejáratokon télen behúz a hideg levegő, s eddig egyelőre ismeretlen helyen távozik. Ennek a helynek a kimutatása a cél.

Eddigi vizsgálatok:

❖ 1993. február 27.

A vizsgálatot végezte: Eszterhás István

Bebocsátott füst mennyisége 400 m³ volt

Eredmény: a füstöt a hegy területén sehol sem észlelték

❖ 1994. február 19.

A vizsgálatot végezte: Eszterhás István

Bebocsátott füst mennyisége 1000 m³ volt

Eredmény: a füstöt a hegy területén sehol sem észlelték

❖ 1998. január 9-11.

A vizsgálatot a Styx Barlangkutató Csoport végezte volna, de a külső léghőmérséklet ezen a hétvégén nem csökkent 10°C alá, a barlangból a huzat kifelé jött, így a vizsgálatot képtelenség volt elvégezni.

❖ 1999. január 29-31.

A vizsgálatot a Styx Barlangkutató Csoport végezte, de a megkezdett vizsgálatot félbe kellett hagyni, mert erős szél kíséretében hóvihár keletkezett.

Eredmény nem született.

A megkezdett vizsgálatokat addig fogjuk folytatni, míg eredményre nem vezetnek.

DOKUMENTÁCIÓ

Keresik a sárkány barlangját

Egyelőre nem tudni, mekkora lehet a feltételezett barlangrendszer, de tovább folytatják a kutatást

A hideg idő beálltával a hétvégén ismét barlangászok vertek táborn a Szent György-hegyen, folytatva a kutatást a feltételezett jeges barlang után. A balatonedericsi Styx barlangkutató egyesület most a már korábban megfigyelt huzatjelenségre alapozva kezdte meg a sárkány barlangjának keresését.

A szakemberek úgy vélik, hogy a hegyoldal egyik bazalt-tömbökkel, több száz éve ledőlő orgonákkal borított horpadása alatt van a bejárat. Itt már korábban feltártak mintegy harmincméternyi, csodálatos jégképződményekkel tarkított járatot, de az omlásveszély miatt más megoldást kellett keresniük. Ezért a minap füstpróbával próbálkoztak annak megállapítá-

sára, hogy van-e összeköttetés a hegy más részein felfedezett üregek, hasadékok és az eddig ismert szakasz között. Amint azt az egyesület vezetője, John Szilárd lapunknak elmondta, az erős szívóhatás következtében a füst egyszerűen eltűnik a hegy gyomrában, de egyelőre még sehol nem bukkant fel. – Természetesen a megfigyeléseket folytatjuk, hiszen fogalmunk sincs arról, mekkora lehet a keresett barlangrendszer. A hegy más részein több ígéretes üreget találtunk már eddig is, az egyiknél például folyamatosan plusz 11,3 fokos levegő áramlik ki gőzölögve. Ha itt jelenik meg a várva várt füst, akkor itt kezdjük meg a bontást és a hegy gyomrába való behatolást – tette hozzá.

Szj.

Veszprém megyei Napló 1999. február 4.

1.4. SZÉLLIK – BARLANG

Széllik-barlang bejárata

A barlang Veszprém megye, Keszthelyi-hegység, Balatonederics község felett emelkedő Ederics-hegy meredek keleti letörésén, a fennsíkerem alatt kb. 50 méterrel, 356 méter tengerszintfeletti magasságban nyílik.

A barlang megtalálása:

A megtalálásról a Veszprém megyei Napló adott hírt 1966. március 23-i számában. A cikk szerint: „Három tapolcai diák merész vállalkozással új cseppkőbarlangot fedezett fel Balatonederics közelében, a Keszthelyi-hegység mélyében ...”

A barlang morfológiai jellemzői:

A barlang kőzete jól karsztosodó felső-triász, ún. „edericsi mészkő”. Kialakulásában szinte kizárólagos szerepet egy markáns tektonikai diszlokáció játszott, amelynek csapásiránya 60° , dőlése pedig 75° . A járatok e litoklázisrendszer mentén alakultak ki, omlásos tömegátrendeződések útján. A hasadékfalak között felhalmozódott álfenekek négy, közel horizontális járatszintet képeznek, amelyeket függőleges aknák kötnek össze. Az üreghálózat délnyugati zónájában egy újabb, párhuzamos litoklázis is szerepet kap, amelyek közötti zóna omlásos feldarabolódásával az átlagosnál nagyobb méretű termek (pl. az Óriás-terem) keletkeztek. A hasadékhálózat lefelé, illetve délnyugati irányban táguló tendenciát mutat.

A barlang genetikája formakincsére is rányomja bélyegét. Az üregekben a markáns tektonikus formák dominálnak, de a felső 15 méter mélységig terjedő zónában helyenként megfigyelhető a szivárgó vizek korróziós hatása is. A kitöltésviszonyok is a mélység függvényében változnak. 20-25 méter mélységig

megtalálható a felszíni eredetű humusz és agyagos közettörmelék, amely egy részt a bejáraton keresztül, másrészt a felszínhez közel eső szakaszok felharapózásával, illetve a szivárgó vizekkel került a barlangba. A mélyebb szinteken elsősorban nagymennyiségű omladék és közettörmelék található.

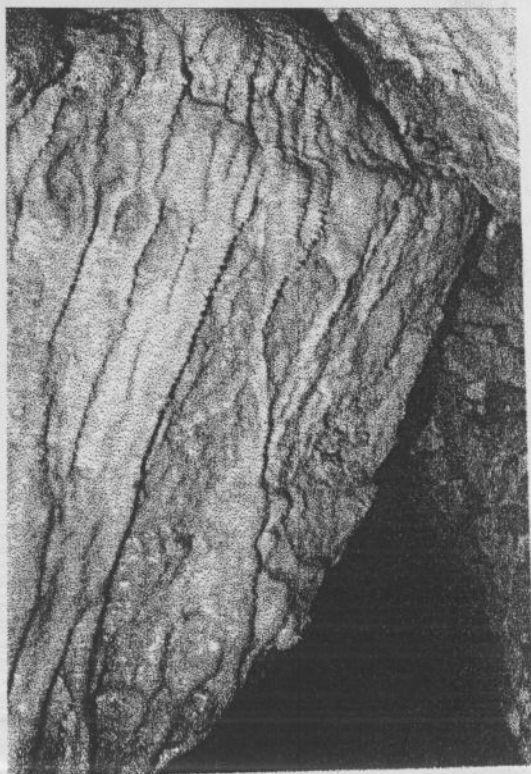
A barlang képződményekben általában szegény, bár helyenként cseppkőképződmények is megfigyelhetők. A 30 méteres mélység alatt a szálkőfalakat sok helyen borsókő képződmények borítják, amelyek mérete meghaladja a kondenzációs vízből kiváló kalcitgömbök méretét, így jelenlétük időszakos vízkitöltöttségre utalhat.

A barlang kutatása:

- ✓ 60-as években: Vörös Meteor Sportegyesület Toldy Barlangkutató Csoport
- ✓ 70-es években: Alba Regia Barlangkutató Csoport
- ✓ 80-as évektől: tapolcai Bauxit Barlangkutató Csoport
- ✓ 1998-tól: Styx Barlangkutató Csoport és a tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport kutatja közösen

Végzett tevékenység:

- Feltáró kutatás 51. oldal
- Klimatológiai megfigyelések 53. oldal
- Dokumentációs tevékenység 55. oldal

*Cseppkőképződmény
a Széllik-barlangban*

FELTÁRÓ TEVÉKENYSÉG

A barlangot 1966-os megtalálása óta több kutató csoport tagja vizsgálta, kutatta, sok kíváncsiskodó „szerencsevadász” kutatott itt engedély nélkül kincsek után, rongálta a barlangot. Az igazi nagy áttörés azonban az elmúlt 33 év alatt senkinek sem sikerült. Ennek természetesen 1001 oka volt:

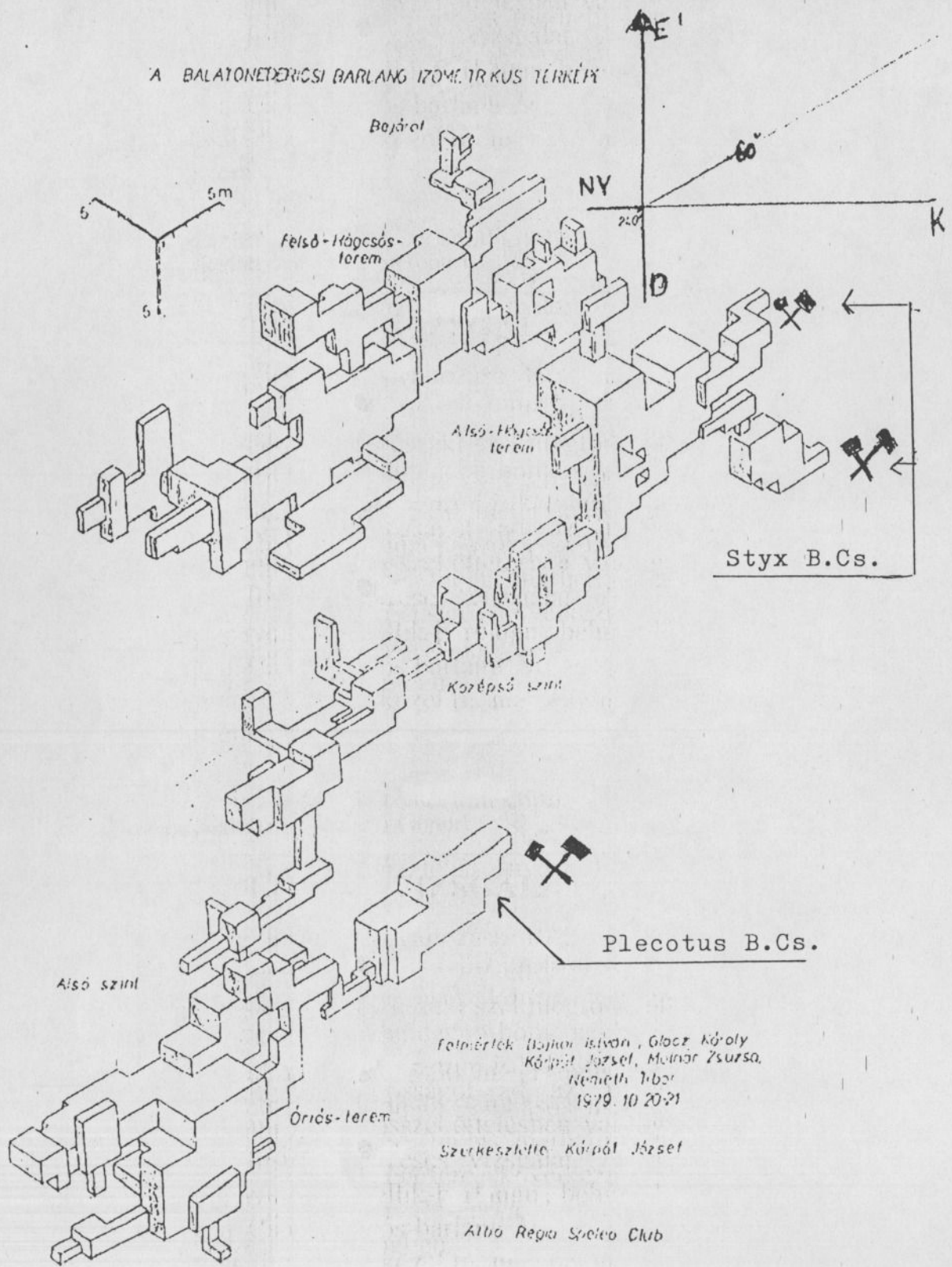
- Emberi tényező: pl. nagy távolság, a távolság miatti rendszertelen kutatások, elmaradt eredmények, elvették a kutató kedvét ettől a barlangtól.
- Embertől független tényezők: az eddigi áthatolhatatlan omladék zónák, hatalmas tömbök a délnyugati végponton, a kitermelt anyag elhelyezési problémái, mélységi végpontok pl. Óriás terem, instabil főte a keleti végpontokon

Mint látható a problémák láttán, nem kis feladatra vállalkozott a balatonedericsi Styx Barlangkutató Csoport és a tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport, mikor célul tűzte ki maga elé a Csodabogyós-, és a Széllik-barlang vizsgálatát, és a vizsgálatok ismeretében a két említett barlang összekötésének megteremtését. Természetesen nemcsak az összeköttetés megteremtésén munkálkodunk, hanem egyéb pontjain is próbálunk túljutni a barlang jelenleg ismert határának.

A Styx Barlangkutató Csoport a bejáratától keletre eső két legtávolabbi ponton, a bejárat szintje alatt –10, és –20 méter mélyen próbálkozott a továbbjutással. A Plecotus Barlangkutató Csoport az Óriás-terem közelében, attól északkeletre a bejárat alatt –40 méteres szinten kísérelte meg a továbbjutást. Sajnos sikereket egyik bontási pont sem hozott 1999-ben.

1999-ben végzett kutatások helyszíne a Széllik-barlangban

KLIMATOLÓGIAI VIZSGÁLAT

A vizsgált klíma elemek:

- Barlangi hőmérséklet
- Barlangi légáramlás

Az említett klímaelemeknek külön fontosságot ad az a tény, hogy a Csodabogyós-, és a Széllik-barlang huzat összeköttetésben van egymással. Az elmúlt években egyszer volt füstnyomjelzéses vizsgálat. A vizsgálatot az Acheron végezte. A vizsgálat lényege: a Széllik-barlangba behúzó légáramlatnál füstöt engedtek be, s a füst a Csodabogyós-barlang M7-es járatrendszerében jelent meg. A két barlang járatai 30 méterre közelítik meg egymást.

A barlangok bejáratai huzat szempontjából:

- 1.) Széllik-barlang: télen behúz
nyáron kihúz, tehát „normál” típusú
- 2.) Csodabogyós-barlang: télen kihúz
nyáron behúz, tehát „inverz” típusú bejárat.

Tapasztalataink szerint a huzat irányának változása 10°C-nál következik be megfelelő körülmények közt. Tapasztaltunk viszont ettől jelentősen eltérőt is, mikor nyáron 20°C feletti melegben az erős északi szél megfordította a barlangi légáramlást.

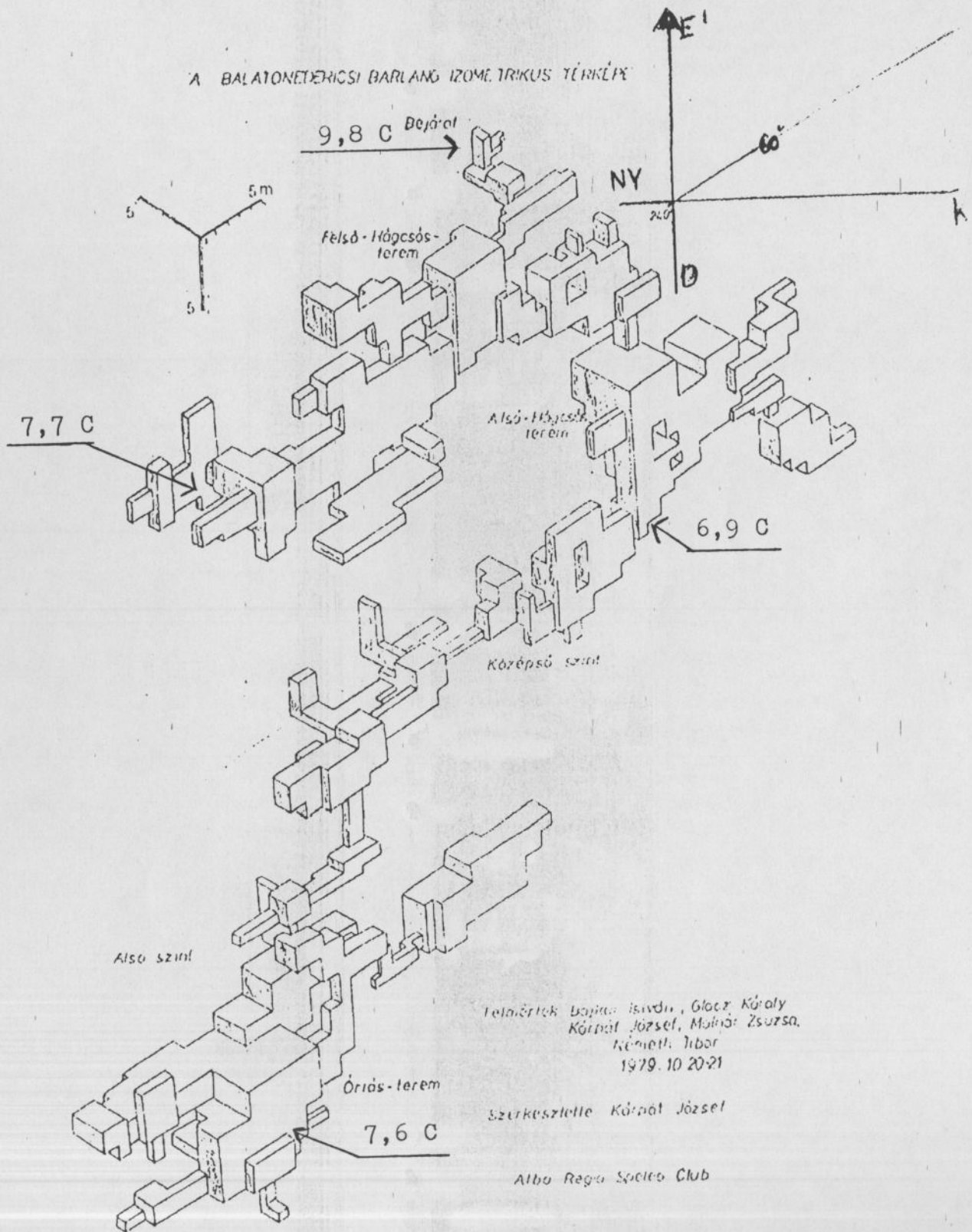
Magyarország barlangjaiban a hőingadozás 5-30 méter mélységben (közettől függően) csökken 0,01°C-ra. Tehát a barlangok szokásos mélységében nincs hőingadozás. A barlangokban ennek ellenére mégis mérhetünk hőingadozást, ami a barlang és a felszín közötti légcsere következménye. A Styx Barlangkutató Csoport 1999. szeptember 24-én a következő „meglepő” hőmérsékleti adatokat mérte a Széllik-barlangban:

Időpont	Helyszín	Hőmérséklet	Huzat
1999. szeptember 24.	Bejárat	9,8°C	Ki
	Felső kötélhágcsos-terem	7,7°C	
	Alsó kötélhágcsos-terem	6,9°C	
	Óriás terem	7,6°C	

Az adatok azért is meglepőek, mert ősszel a téli huzatirány váltástól időben távol vagyunk. A barlangból kb. fél éve csak kihúzó légáramlat van. A Csodabogyós-barlangban általunk mért leghidegebb hőmérséklet is csak 9,0 °C volt. A mért adatok a melléklet térképen hely szerint is közöljük.

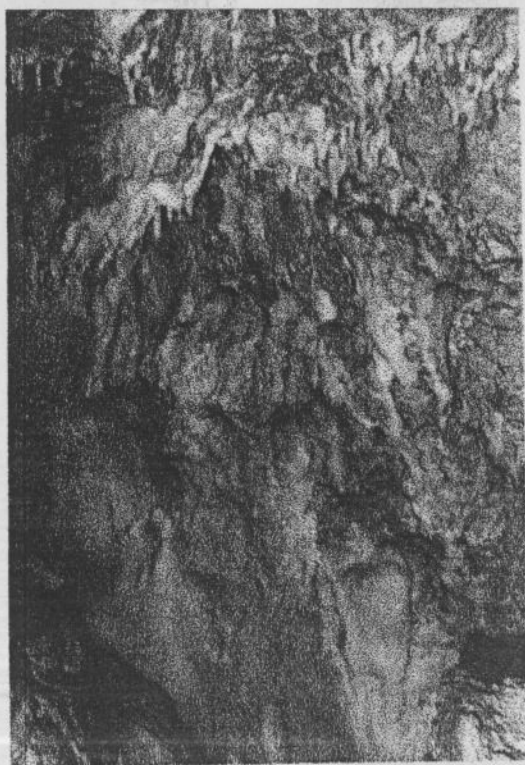
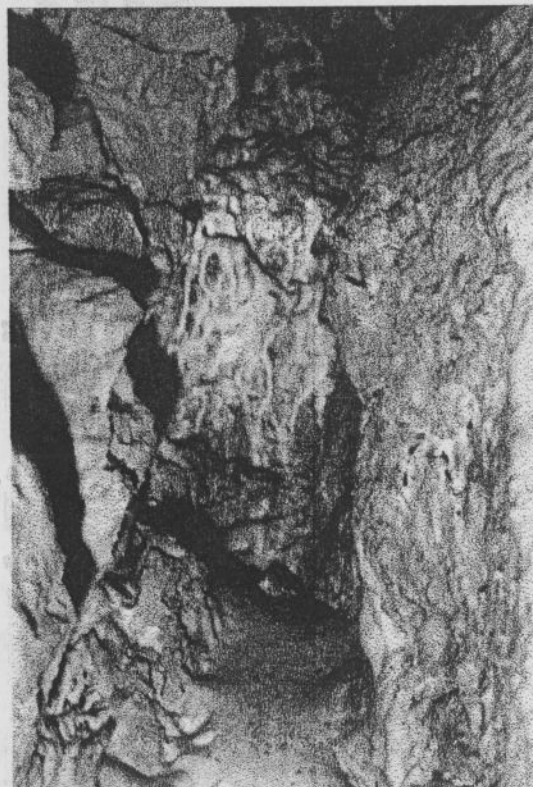
1999-ben mért hőmérsékleti adatok és azok helyei

DOKUMENTÁCIÓS MUNKA

1999-ben a barlangban dokumentációs munkaként fotófelvételeket készítettünk a megmaradt néhány cseppkőképződményről.

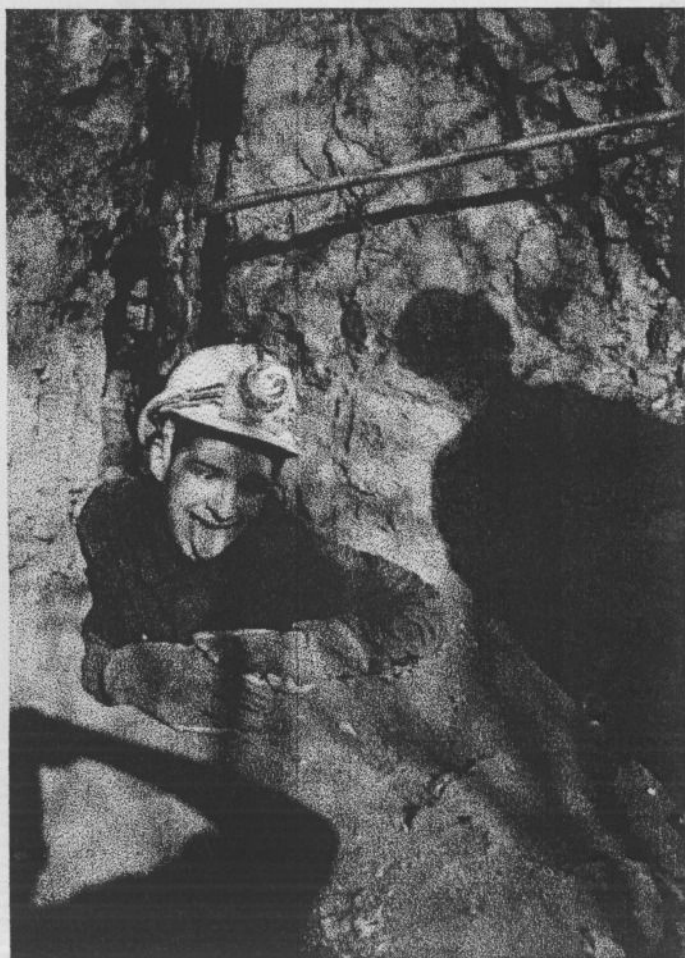

1.5. BÖJT-BARLANG

A Böjt-barlang a Styx Barlangkutató Csoport legrégebbi kutatási területe. A barlangot 1995. nyarától kutatjuk folyamatosan.

1999-ben a következő tevékenységeket végeztük a barlangban:

- ❖ Feltáró kutatás 57. oldal
- ❖ Biológiai megfigyelések 59. oldal
- ❖ Klimatológiai megfigyelések 60. oldal
- ❖ Dokumentációs tevékenység, térkép kiegészítés 61. oldal

*Böjt-barlang bejárata
(kimászás utolsó pillanata)*

KUTATÁS A BÖJT-BARLANGBAN

A Böjt-barlang kutatása 1995. tavaszán, Húsvét előtt Nagy Pénteken, a barlang felfedezésekor kezdődött. A barlangot felfedezésétől kezdve a balatonedericsi barlangkutatók kutatták.

Az 1995-ös felfedezéstől 1997. év végéig a feltáró munkák szinte minden hétvégén nagy erővel folytak. 1997. év végére azonban változások történtek, a barlang alsó függő aknája beszűkült, a könnyen bontható anyag elfogyott, a látványos bejutás lehetősége egy nagyobb rendszerbe mindeddig csak illúzió maradt. Szükségessé vált a váltás. Újabb kutatandó barlang, terület után kellett nézni, hogy a kutatókban lobogó tűz ne hogy kialudjon. 1997. őszén Szent György-hegy, 1998-ban pedig Edericsen a Döme-barlang kutatását kezdtük el. Természetesen nem lettünk hűtlenek a Böjt-barlanghoz sem, csak a feltételek megváltozása miatt kutatását nem tudtuk olyan intenzíven folytatni, mint az elmúlt években.

1999-ben a Böjt-barlang Alsó-aknájának feltárását, talpszint süllyesztését végeztük. Az Alsó-akna két tektonikus repedés találkozásánál, oldással keletkezett. A falakat helyenként több cm vastagságban kalcit kristály kéregzte be, borsókövek itt nem találhatók.

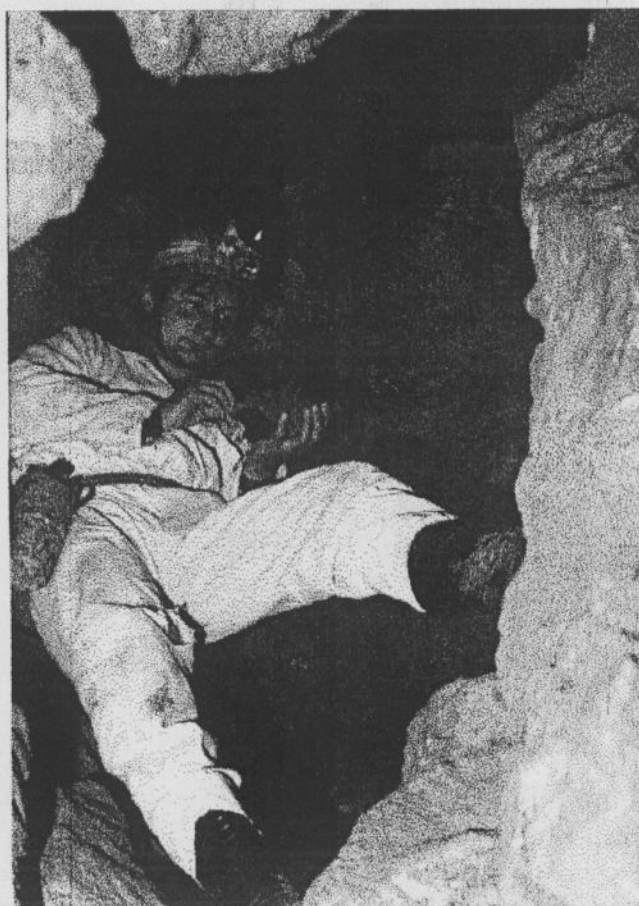
A kitermelt anyag összetétele: limonit, mészkő, barlangi agyag

A kitermelt anyag mennyisége 1999-ben 500 l.

A feltárás nehéz körülmények között folyt. Ezt jól szemlélteti, hogy az utolsó néhány vödör anyagot egyikézen állva, a másik kézzel pedig a fej mellett található vödörbe marékszám kellett a kitermelendő anyagot belemerni. Ezzel a módszerrel az akna alját szálkőig bontottuk. A végpont tölcsér alakú. A fél méter átmérőjű akna 20 cm átmérőjű oldott csőbe folytatódik lefelé az ismeretlenbe. Amennyiben a szerencse, vagy egyéb csoda nem jön közbe, úgy a barlang új részekkel való növelésére irányuló feltáró kutatás itt fejeződik be. A továbbiakban csak egyéb tudományos kutatásokra, megfigyelésekre van lehetőség. pl: klimatológia, biológia, hidrológia, morfológia, dokumentáció.

1999-ben a Bőjt-barlang kutatásában részt vettek:

Név	Időpont	Alkalom
Bán Balázs	Július 7.; November 27.	2
Bán Tamás	Július 7.	1
Forgács Gyula	Január 9.	1
Horváth László	November 27.	1
John Szilárd	Január 9.; július 7.; november 27.	3
Nagy Tibor	November 27.	1
Sikos Zoltán	Január 9.; november 27.	2

Kőzet vizsgálat a Bőjt-barlangban

BIOLÓGIAI MEGFIGYELÉSEK A BÖJT-BARLANGBAN

A barlangokat biológiailag bejárati és barlangi szakaszra oszthatjuk, habár ennek elhatárolása nem mindig követi a klimatikai szakaszokat. Az élőhelyek szempontjából ugyanis a klímán kívül a fény is elsőrendű fontosságú. A fényhatár a zöld növények előfordulási határa is egyben. A Böjt-barlangban a barlang szinte egybefüggő 17 méteres függőaknája miatt, még a legmélyebb ponton is van kevés fény.

A Böjt-barlangban előforduló állatvilág:

➤ Valódi barlanglakó – troglobiont
Megfigyelésünk során nem talákoztunk vele.

➤ Barlangkedvelő – Troglophil

1., **KISPATKÓS ORRÚ DENEVÉR (Rinolophus Hipposideros)**

Főleg a nyári időszakban évek óta találkozunk 2 db Kispatkós orrú denevérrel. A barlang Peletetelő-termében. Ottlétüket bizonyítja a barlang talpán található ürülékük, és az elfogyasztott repülőrovarok egyéb maradványai.

➤ Barlangidegen állatok – Troglloxén

A barlangi körülmények közé jutva előbb-utóbb elpusztulnak.

1., **Gyíkok**

➤ Faj: **FALI GYÍK (Lalerta Muralis)**

Gerincesek törzse,

Kétéltűek osztálya,

Gyíkok rendje,

Nyaköves gyík félék családja

Megfigyelés: Barlang szájánál, a sziklákon szoktak napozni, vadászni, néha a barlangba is betéved

2., **Góték**

➤ Faj: **PETTYES GÖTE (Triturus Cristatus)**

Gerincesek törzse,

Kétéltűek osztálya,

Farkos kételtűek rendje,

Szalamandra félék családja

A lehullott állatokat a felszínre mentettük!

KLIMATOLÓGIAI MEGFIGYELÉSEK A BÖJT-BARLANGBAN

Végzett tevékenység: hőmérséklet mérés, huzat megfigyelés

Barlangi légáramlás: a barlangba télen behúz a felszíni hideg levegő, nyáron pedig a barlangból történik a légáramlás a felszín felé.

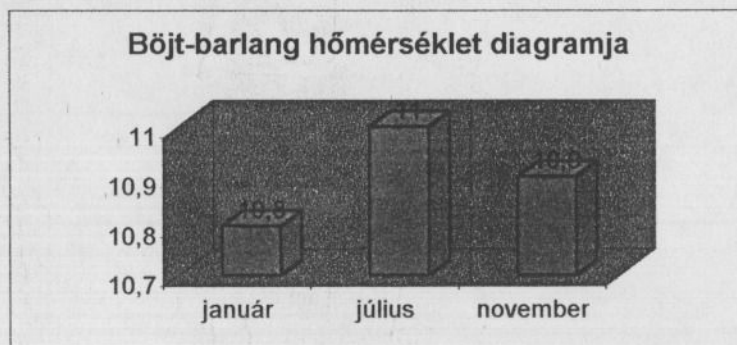
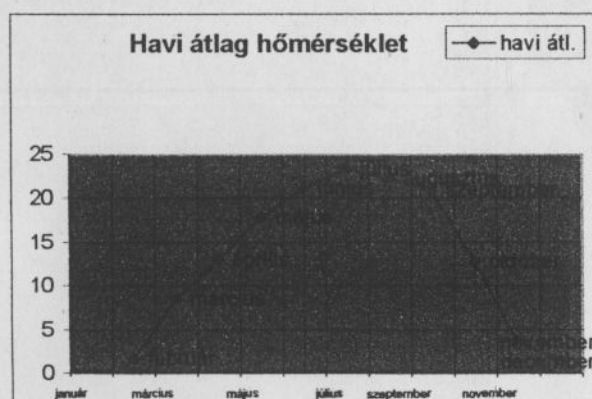
A Böjt-barlang bejárata huzat szempontjából ezért „normálnak” (télen behúzó) tekinthető.

A huzat útja a barlangban téli időjárás esetén:

- Bejárat - bejárati akna, Borsóköves-terem, Peletetelő, Stanga-nyelő,
- Nyáron fordítva történik a légáramlás

Hőmérséklet megfigyelések:

Mérés időpontja	Hő érték	Huzat irány	
Január 9.	10,8 °C	Be	
Július 7.	11,0 °C	Ki	
November 27.	10,9-11,2 °C	Be	A huzat pulzált

Böjt-barlang

térleltatás térképe

Szerkesztette: Sikos Zoltán (1998. december)

Bejárati - akna

2m

4m

6m

8m

1995. április

1995. december

Borsóköves terem

1996. december

Pele-telelő

Stanga-nyelő

Alsó-akna

1997. december

1998. december

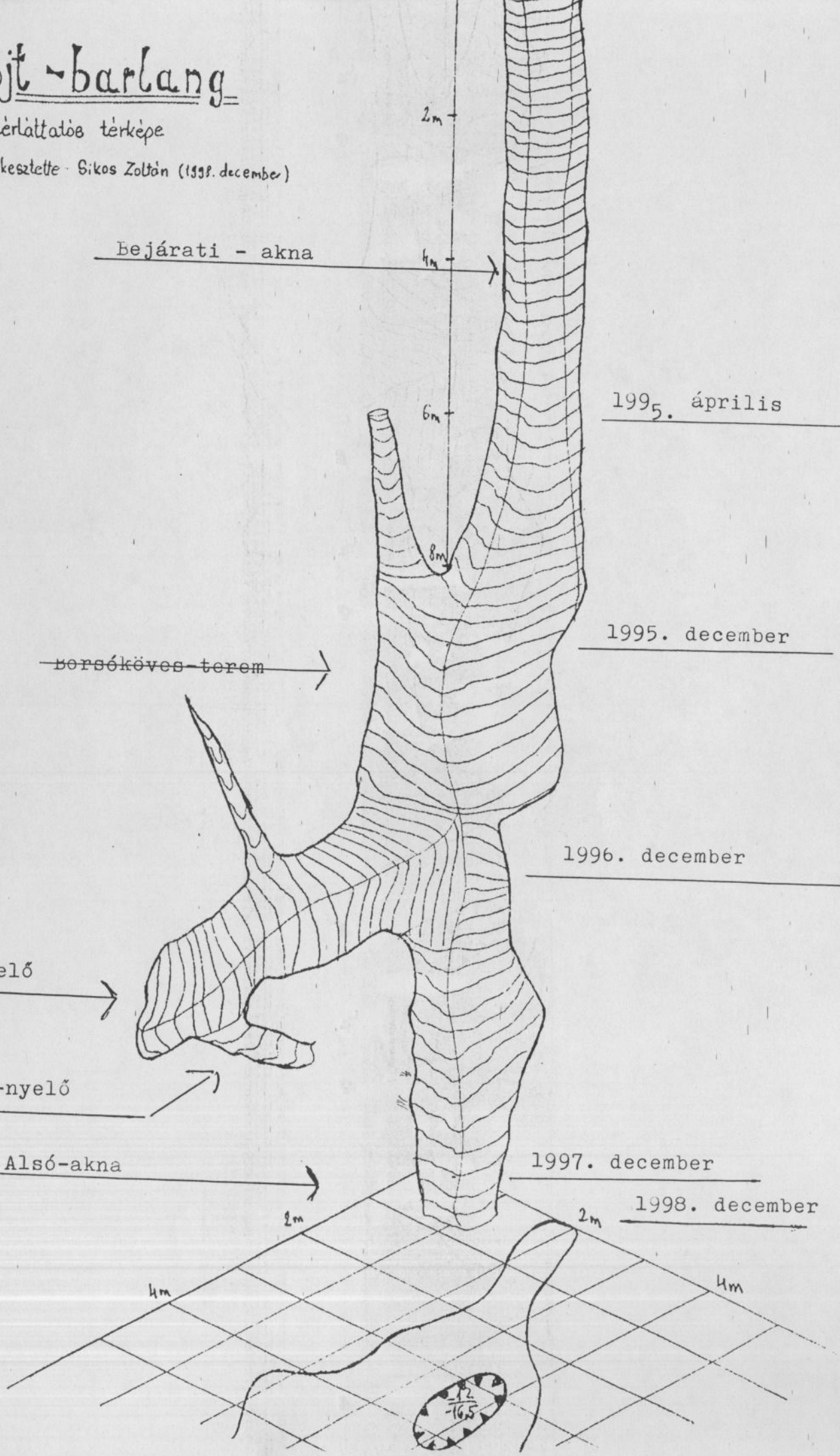
2m

2m

4m

4m

12
-16.5

Balatonederics

BÖJT - BARLANG

Felmérte:

Demeter Veronika

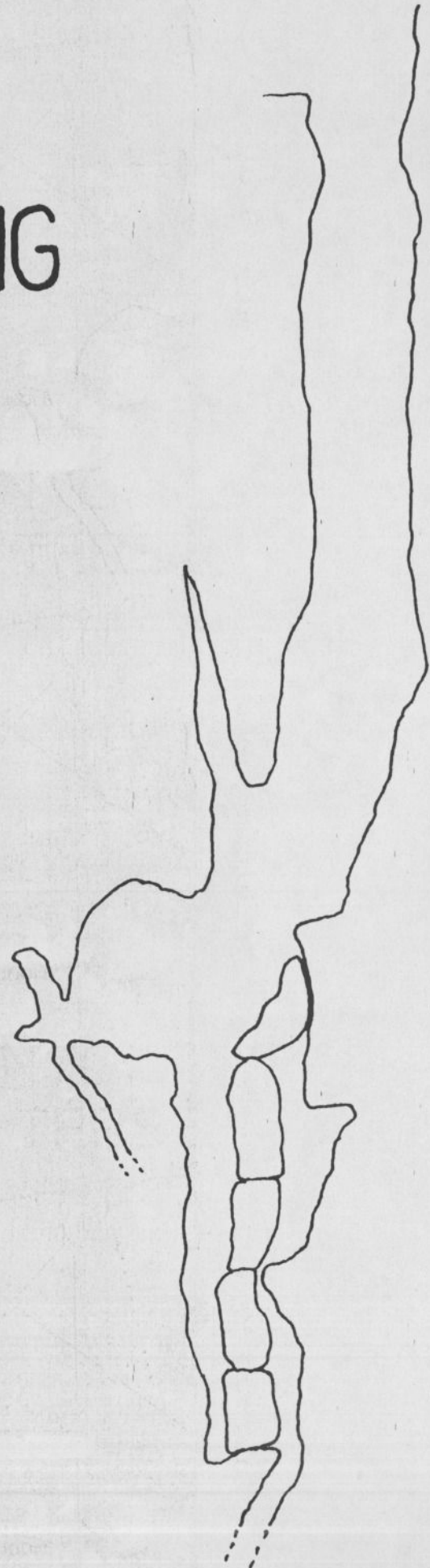
Sikos Zoltán

● Szerkesztette:

Sikos Zoltán

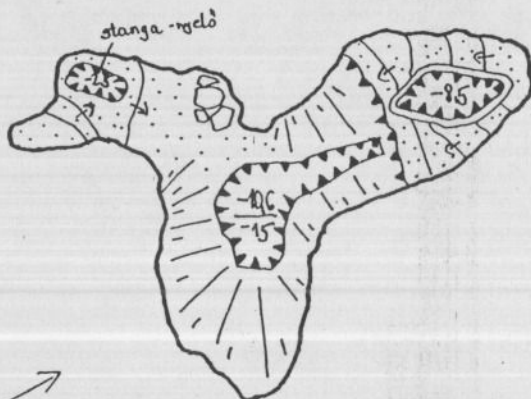
1999.11.

0m

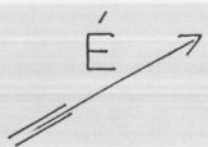

10m

alaprész

15m

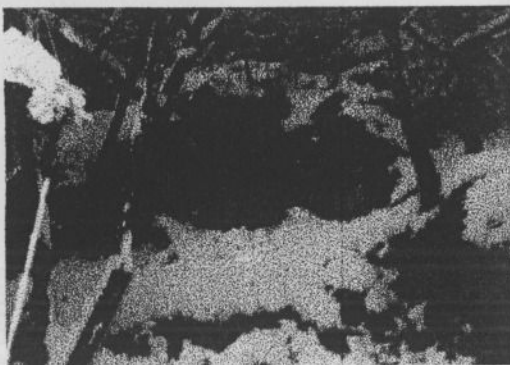

Térkép magyarázat:

- 1., Boncsos-barlang
- 2., Kágyilós-barlang
- 3., Megint egy barlang
- 4., Halálfejes-barlang
- 5., Ülóbéka-barlang
- 6., Döme-barlang

Az október, novemberi terepbejárások során több kisebb- nagyobb üreget fedeztünk fel a Szoba- kői völgyben és környékén. Ezek a barlangok magukon hordozzák a hévizes üregek formajegyeit. Az alábbiakban ismertetjük őket:

Boncsos- barlang: A barlang Balatonyörök községtől északra, a Püspökházi- völgyből jobb oldalt nyíló és északra tartó mellékvölgyben, a Boncsos-tető alatt 390 m tengerszint feletti magasságban, egy felszíni sziklakibúvásban nyílik. 1999. Nov. 12- én a terepbejárás során figyeltünk fel a sziklafalban 3 m magasan nyíló üregre. A barlang 3,32 méter hosszú, iránya 270° . Egymásba maródott, lepusztult gömbfülkékből alakult ki, bezáró kőzete dolomit. A falakat helyenként pusztuló borsókövek borítják, az egyik fülke főtéjéből, a felszín felé egy vakkürtő harapózott fel. Alját szálkő és humuszos föld alkotja, ez utóbbi bontásra alkalmasnak látszik. Annál is inkább, mert innen egy szűk járat vezet tovább, amit a humuszos kitöltés tesz járhatatlanná. A barlangot magába foglaló sziklakibúváson felismerhetők a hévizes tevékenység jegyei. A barlang szája alatt 3 méterrel, a sziklafal aljában több csöszzerű üreg van, ezek közül egy járható. Ennél kigőzölgést tapasztaltunk, bejáratánál elolvadt a hó. Az üregbe több méterre előre látni, iránya megegyezik a felső üregével. A felső üreg térképe elkészült, a kutatási engedély megszerzése után a barlang feltárását megkezdjük.

Boncsos-barlang beltere ⇨

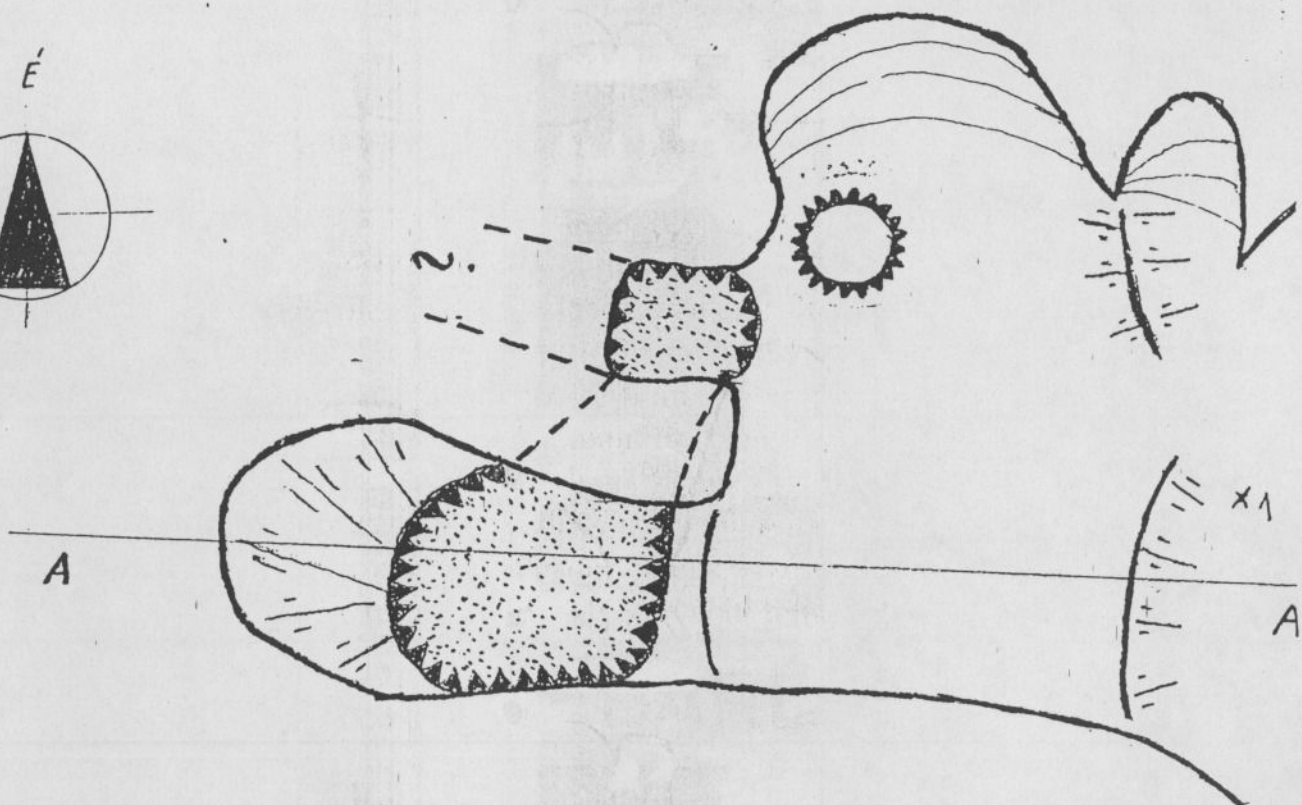
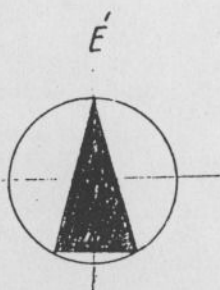
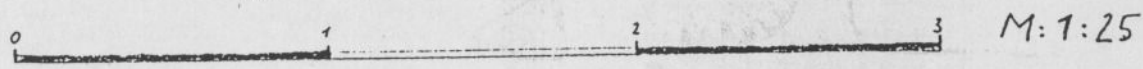
⇐ *Boncsos-barlang bejárata*

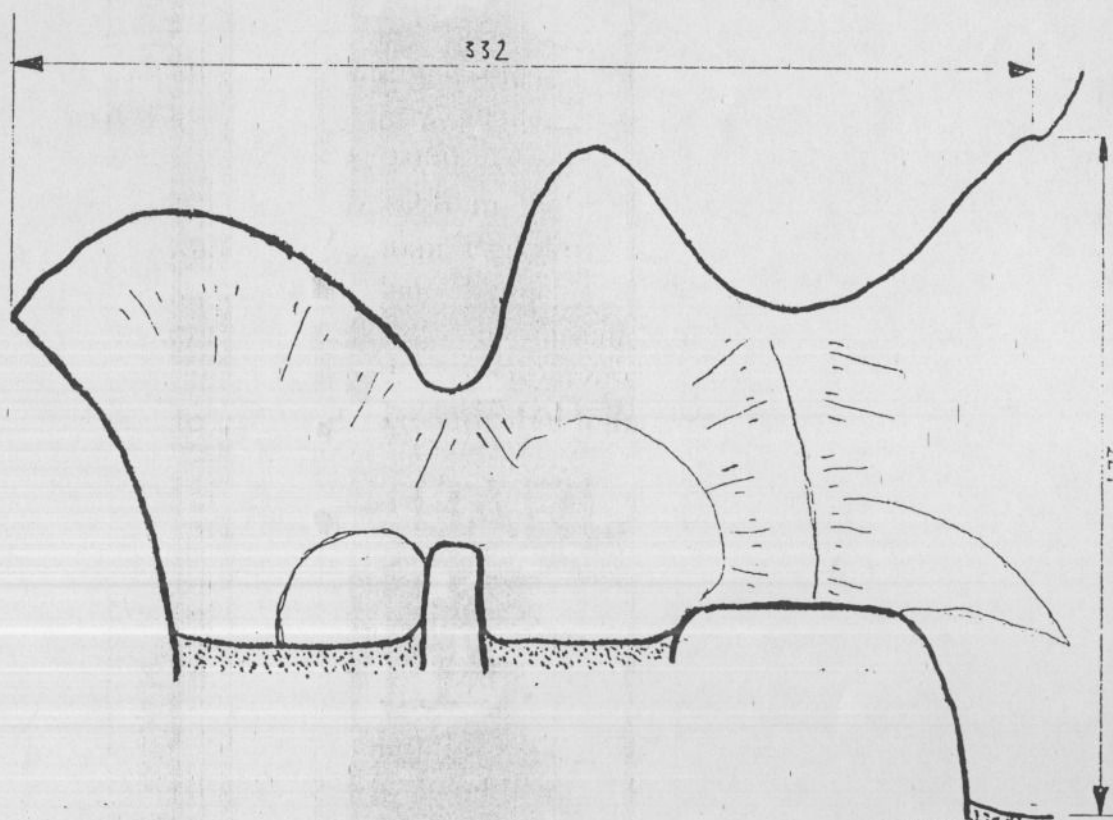
BONCSOS - BARLANG

$h: 332\text{ m}$, $i: 270^\circ$

1999. XI. 20. R: BB, BT.

A-A'

Kágyilós- barlang: A barlang Balatongyörök községtől északra, a Püspökházi völgyből ÉK- re nyíló völgyben, a Keserű- berekben található. A barlang az erdészeti dózer úttól bal oldalra, 370 m tengerszint feletti magasságban, (térképről leolvastva) nyílik. Az üregre 1999. október 17- én kirándulás alkalmával találtunk rá. A barlang hossza 2,6 m, befoglaló kőzete dolomit. Csőszerű barlang, erősen feltöltődött állapotban, csak kúszva járható. Kitöltését humusz alkotja, elhagyott rókatanya található benne. A barlang feltehetően hévizes korrózió által keletkezett, rendelkezik egy járhatatlan enyhén felfelé tartó, vakon végződő ággal. A kutatási engedély megszerzése után, próbabontást végzünk, ennek eredményétől tesszük függővé a további feltárást.

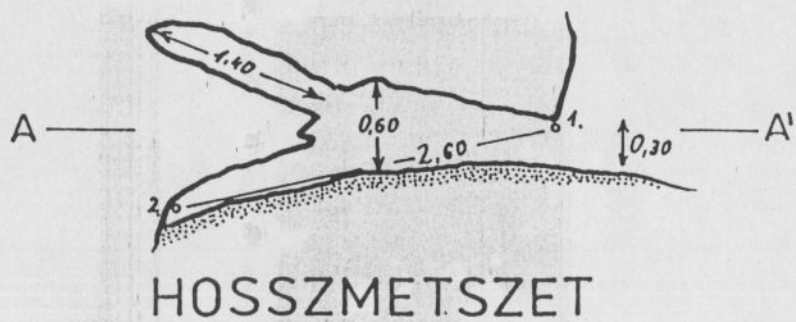
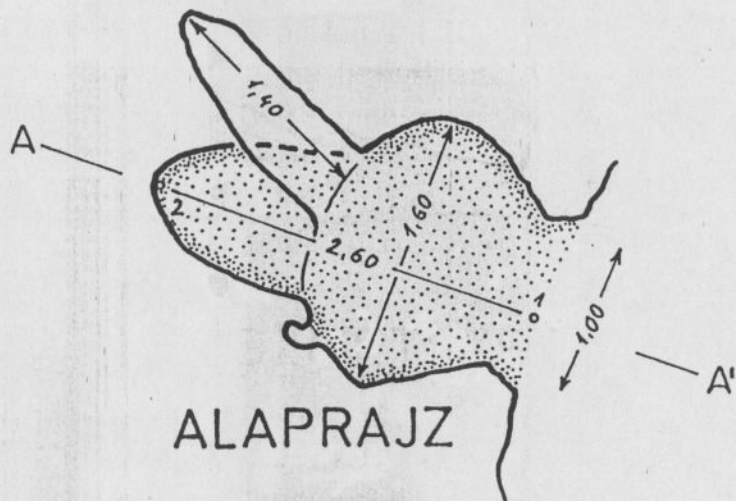
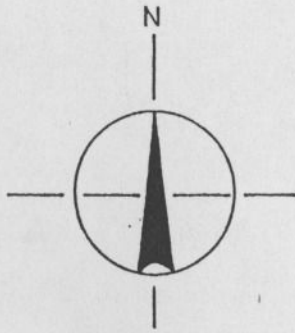
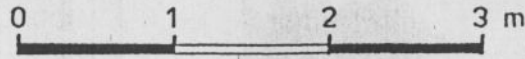

Kágyilós-barlang bejárata

BALATONGYÖRÖK, SZOBA-KÖ-VÖLGY

KÁGYILÓS-BARLANG

Felmérte: Eszterhás István és Sikos Zoltán 1999. 10. 24-én
A barlang hossza 4,00 m; magassága 0,60 m, mérték 1:50

Már megint egy- barlang: a Kágyilós-barlangtól 20 méterre északra, szinte azonos magasságban nyílik. Csőszerű barlang befoglaló kőzete dolomit. Hossz 2,6 m, méretiben szűkebb a Kágyilós-barlangnál. Erősen fel van töltődve, kitöltését humusz alkotja. Keletkezésében szerepet játszott a keveredési korrózió. Ennek a további feltárását is a próbabontás eredményétől tesszük függővé.

Az utóbbi két kisbarlanghoz, azért fűzünk reményeket, mert egymástól kis távolságokra (10- 20 m) nyílnak, valószínűleg hévizes keletkezésűek. Ezekhez közel található az Acheron Barlangkutató szakosztály által tíz méter hosszban feltárt Borz lyuk- barlang, mely szintén hévizes formajegyeket visel magán (csőszerű folyosók, egymásba maródott gömbfülkék). Elképzelhető, hogy a három barlang egy nagy rendszer része, vagy az volt a múltban. Ezt a feltárás hivatott eldönteni.

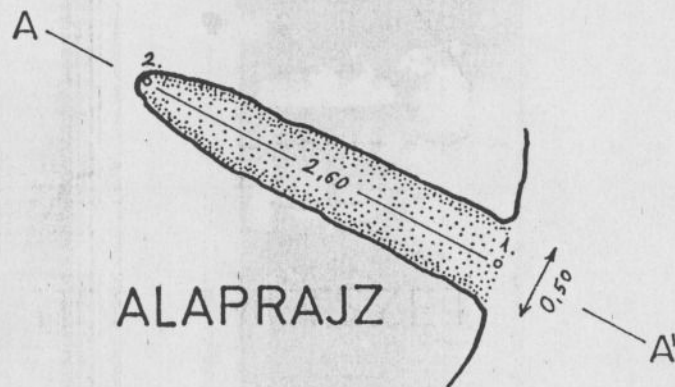
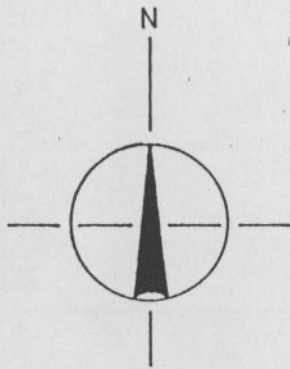
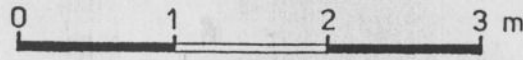

Megint egy barlang bejárata

BALATONGYÖRÖK, SZOBA-KÖ-VÖLGY

MEGINT EGY BARLANG

Felmérte: Eszterhás István és Sikos Zoltán 1999. 10. 24-én
A barlang hossza 2,60 m; magassága 0,30 m; mérték 1:50

Ülőbéka-barlangja: Veszprém megye, Keszthely-hegység, Balatonederics község külterület, Szabadhegy keleti letörés, Sipos toroktól északra, 230 m tengerszintfeletti magasságban nyílik a bejárata. A barlang 2 méter hosszú, de erősen feltöltött állapotban van. A feltöltés jellege kötörmelék, humuszos erdei föld és avar.

Képződmények: borsókő, kalcitkéreg, kalcitkristály

Élővilága: pókok és a korróziós üstben található varangyos béka, mely egyben a barlang névadója is.

A barlang hévizes keletkezésű.

A feltáró kutatása ígéretes lehet, ugyanis tőle nem messze helyezkedik el a Styx Barlangkutató Csoport által kutatott Döme-barlang, mely szintén hasonló hévizes formajegyekkel bír.

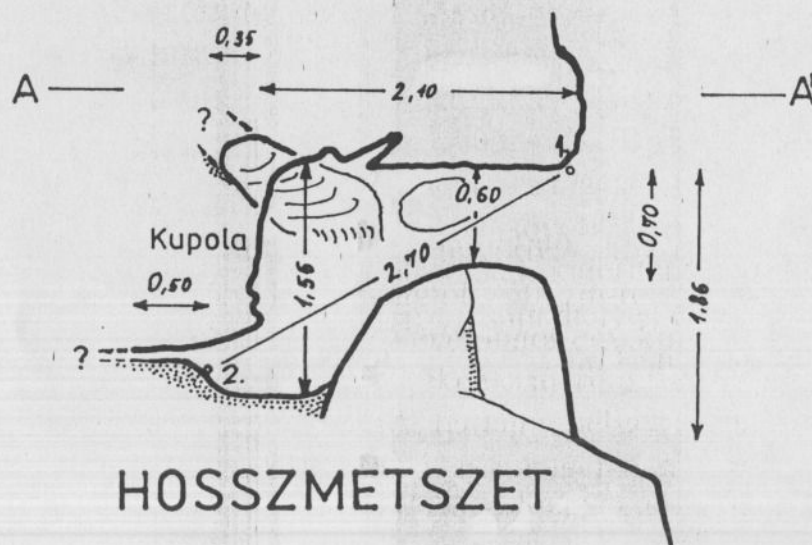
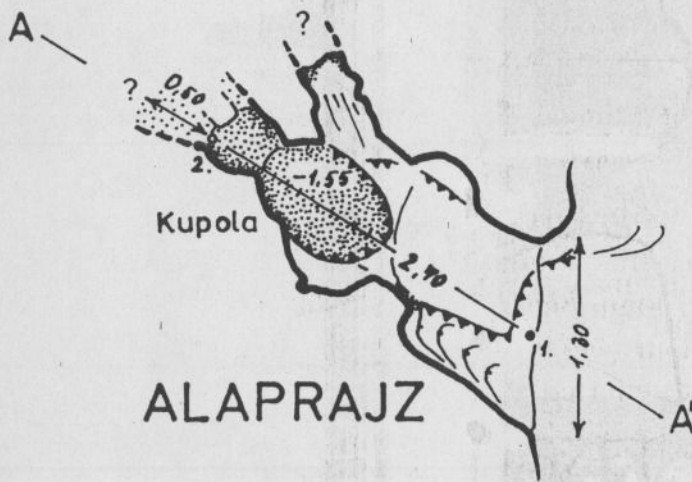
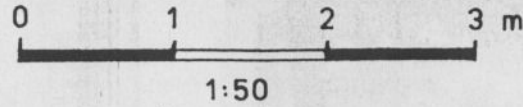

Ülőbéka-barlangja

BALATONEDERICS, SZABAD-HEGY

ÜLŐ BÉKA BARLANGJA

Felmérte: Eszterhás István 1999. október 23-án
A barlang hossza 2,70 m; magassága 1,86 m

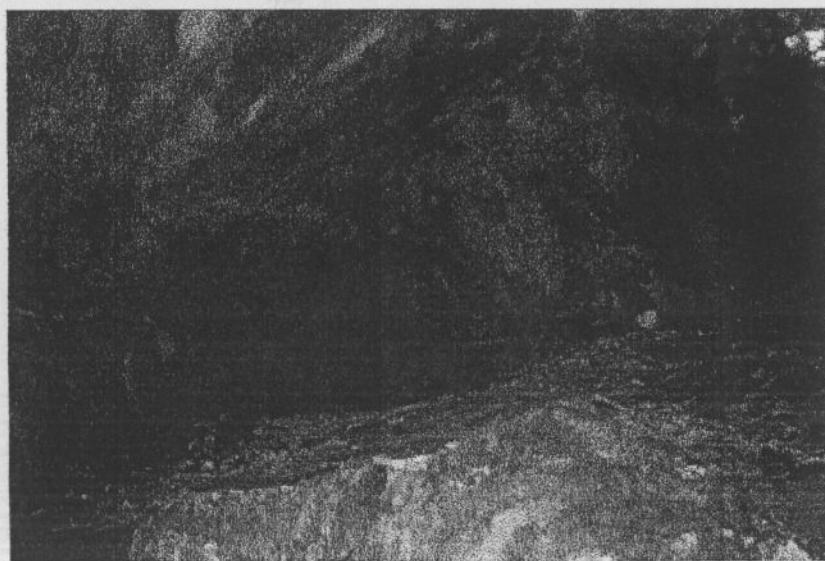

1.7. Egyéb barlangok Balatongyörök térségében

Szoba-kői Halálfejes-barlang: Balatongyörök községtől északra, a Püspökházi-völgyben a Szoba-kő-barlangtól 50 m-re északkeletre, 320 tengerszintfeletti magasságban található. A barlangot egy kirándulás alkalmával 1999. október 17-én jártuk be, talán elsőként, mert az első teremből csak nagyon szűk járatok vezetnek tovább. A barlang helyi viszonylatban tágas bejáratát már messziről látni, ezért régebből ismert. A barlang jelenlegi arculatának kialakulásában a tektonikus mozgásoknak volt szerepe. A barlang dolomitban alakult ki. A bejárat főtéje és annak bal oldala egy valamikor létezett, azóta beomlott, hatalmas barlangteremre utal. Az általunk bejárt barlang, a főté beomlása által a barlangterembe szakadt kőtömbök között kialakult kúszójárat. Bontással szinte bárhol továbbjutás érhető el, ellenben jelentős az omlásveszély. A terem alját, a kőtömbök közötti humuszos kitöltés alkotja, melyben több rókatanya is van. A barlang fölötti felszint egymásra halmozódott kőtömbök alkotják. Ezeken átvergődve 30-40 m után egy félkörív formájú függőleges leszakadás, több méter magas sziklafallal állja utunkat. Vagy itt érhetett véget az üreg, vagy innen vastag főtéjű szűkebb járatok vezetnek tovább, amik nem omlottak be. A jövőben tervezzük a járatok térképének elkészítését, illetve próbabontásokkal kideríteni, hogy a barlang jelenlegi állapotba kerüléséről alkotott elképzelésünk helyes-e.

Írta: Bán Balázs, Bán Tamás

Halálfejes-barlang bejárata

← *Halálfejes-barlang
bejárati szűkülete*

Halálfejes-barlang halálfejes rajza

2. CSOPORTÉLET

- 2.1. Styx Barlangkutató Csoport bemutatása 75. oldal
 - 2.1.1. Közgyűlés, csoport rendezvény 77. oldal
 - 2.1.2. Barlangászatot népszerűsítő tevékenység 78. oldal
 - 2.1.3. Kirándulások, túrák 92. oldal
 - 2.1.3.1 Felszíni túrák 92. oldal
 - 2.1.3.2 Barlangi túrák 95. oldal
 - 2.1.4. Dia- és videóvetítések 97. oldal
 - 2.1.5. Oktatási intézményekben végzett tevékenység 98. oldal
- 2.2. Más csoportokkal való kapcsolattartás 99. oldal
- 2.3. Táborszervezés 100. oldal
- 2.4. MKBT munkájában való részvétel 101. oldal

2.1. A STYX BARLANGKUTATÓ CSOPORT BEMUTATÁSA

A sportegyesület neve: **STYX Barlangkutató Csoport**

Rövidítése: **SBCs**

Székhelye: **8312 Balatonederics, Bakosdomb u. 2.**

Alapítva: 1997. Február 5.

A sportegyesület **Elnöke: John Szilárd**

Elnökhelyettese: Sikos Zoltán

A sportegyesület célja:

- Tagjainak rendszeres sportolási lehetőség biztosítása
- Környezetünkben az ilyen sportra való igény felkeltése
- Túrák szervezése és lebonyolítása
- Barlangi feltáró és egyéb kutatások végzése
- Barlangokban állagmegóvási munkák végzése
- Részvétel a BBMSz munkáiban gyakorlatain

Az egyesület cégbírósági bejegyzése 1997. április 14-én történt meg.

A STYX Barlangkutató Csoport tagja az MKBT-nek.

Az egyesület életében az 1997-es esztendő a megalakulás, az alapozás éve volt, tagtoborzással, felszerelések beszerzésével telt. A Szent György-hegyre önálló kutatási engedélyt kaptunk. Így lettünk az ország egyedüli bazalt barlang kutatócsoportja. Kutatásvezetőnk –**Eszterhás István** a Nemzetközi Pseudokarszt Bizottság Elnöke.

Egyesületünk másik jeles tagja: **Dr. Szentés György** geológus, nemzetközi szaktekintély.

A Cholnoky pályázatra beadott 1997. évi tevékenységünkről szóló pályamunkánk a 11. helyezést érte el.

1998. a dinamikus fejlődés éve volt a csoport számára. Év végére öt barlangra rendelkezünk kutatási engedéllyel. A Döme-, és a 2-es számú Sárkány-barlang bontását a felszínről indítottuk, és év végére mind két barlang több mint 30 m-es hosszúságot ért el. Hazai barlangjaink számát így 1998-ban kettő, eddig teljesen ismeretlen, új barlanggal bővítettük.

1999-ben a feltáró munkát már nagyobb siker kísérte, mint az előző években, és így az Balatonedericsi-fennsíkon összességében kb. 230 méter új járatot fedeztünk fel. Ez hazai viszonylatban már jelentősnek tekinthető.

Munkánkat próbáltuk mind jobban, és mind tervszerűbben megszervezni. A feltáró kutatás mellett tudományos kutatásokat is indítottunk. Az elért eredményeket folyamatosan dokumentáltuk.

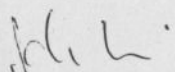
Az 1998-ban és 1999-ben végzett munkákat, és azok eredményeit a STYX Barlangkutató Csoport saját erejéből érte el. Más barlangkutató csoportok munkáinkat nem segítették.

A különböző kutatások mellett folytattuk a barlangászat népszerűsítését, videó és diavetítéseket, kötéletechnikai bemutatókat tartottunk.

Az ifjúság nevelését a Csoportunk továbbra is kiemelt feladatként kezeli. A helyi iskola tanulóiból egyesületünk keretein belül működő barlangkutató csoportot szerveztünk.

A barlangkutatáson kívül megtanulják tisztelni és szeretni a természetet, óvni és védeni a természeti kincseket.

Jó szerencsét!

John Szilárd
STYX SE elnöke

Balatonederics, 2000. január 29.

2.1.1. KÖZGYŰLÉS, CSOPORT RENDEZVÉNY

Közgyűlés:

A Styx Barlangkutató Csoport a Cégbíróságon bejegyzett sportegyesületként működő civil társadalmi szervezet. A Közgyűlést az Alapszabálynak megfelelően évente egyszer, általában minden év januárjában hívjuk össze.

Csoportgyűlés: (egyesületi nap, klubnap) minden hét szerda 16-18 óráig

Helye: témától függően

Az egyesület székhelye
Általános iskola tornaterme
Kőfejtő

Téma: Az előző és a következő barlangi akció kiértékelése
Kötéltechnikai gyakorlás
Elméleti oktatás
Videó és dia vetítés

Csoportunk rendezvényei 1999-ben:

Kutatótábor: Téli tábor a Szent György-hegyen
Őszi tábor Balatonedericsen

Videó- és diavetítés: Balatonederics Művelődési Ház
Balatonederics Styx székhely
Kisapáti Turistaház

Barlangkutató Világnapja: Kisapáti augusztus 13-15.

2.1.2. BARLANGÁSZATOT NÉPSZERŰSÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

- ✓ Szakkört szerveztünk általános iskolások számára
- ✓ Videó- és diavetítéseken mutattuk be a barlangok világát
- ✓ Megrendeztük a Barlangkutató Világnapját
- ✓ RTL Klub Reggeli című műsorában a barlangászat népszerűsítése
(Eszterhás István – John Szilárd)

Barlangkutató Világnapja

A Barlangkutató Világnapja első alkalommal 1997-ben vetődött fel Svájcban az UIS 12. Világkongresszusán.

Az első Barlangkutató Világnapját még itt Svájcban megtartották
1997. augusztus 14-én

Egy év múlva 1998. augusztus 14-én Barlangkutató Világnapján Veszprémben
a Csatár-hegyen emlékeztek meg.

1999. augusztus 14-én a Barlangkutató Világnapján, Kisapátiban a Szent
György-hegyen csoportunk tartott rendezvényt e jeles nap alkalmából.

Természetesen 1998-99-ben nem csak Magyarországon, hanem a világ több
országában is méltóképpen megünnepezték ezt a napot.

III. Barlangkutató Világnapjának rendezvénye Szent György-hegy,
1999. augusztus 13-15.

Rendező: Styx Barlangkutató Csoport

Létszám: 40 fő regisztráció szerint

Megjelentek lakóhely szerint:

- Nyíregyháza
- Salgótarján, Pásztó, Karancsalja
- Tatabánya
- Zsámbék
- Veszprém
- Isztimér
- Tapolca
- Balatonederics
- Balatongyörök
- Keszthely

A megjelentek barlangkutató szervezet szerint:

- Nyíregyháza: PTE Denevér
- Salgótarján: SzHBCs
- Veszprém: VEBE
- Tapolca: Plecotus
- Balatonederics: Styx

Sajnálattal vettük tudomásul azt a tényt, hogy a meghívott hivatalos szervezetek (Barlangtani Osztály, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, MKBT) senki sem képviseltette magát.

	VACSORAJEGY Szombat	VACSORAJEGY Péntek
A jegy 400 Ft, ami a programok jelentkezéséhez szükséges	BORIVÓ VERSENY	ELMÉLETI VERSENY
BARLANG- LÁTOGATÁS	FŐZŐVERSENY	SÁRKÁNYÖLŐ VERSENY

Részvételi jegy

Megvalósított programok:

1999. augusztus 13.

- érkezés, regisztráció, táborverés
- kötéltechnikai gyakorlatok, mentési imitációk gyakorlása
- felszíni túrák a hegyen
- túra a Jégbarlangban
- este: tábortűz, közös vacsora, diavetítés

1999. augusztus 14.

□ Ünnepi megemlékezés

Beszédet mondott: Csizmazia Mária (Kisapáti polgármester)
Eszterhás István (Nemzetközi Pszeudokarszt Bizottság elnöke)
John Szilárd (Styx Barlangkutató Csoport elnöke)

Megemlékezők:

*John Szilárd,
Csizmazia Mária,
Eszterhás István*

□ Elméleti vetélkedő két forduló, helyezések:

- I. Kocsis Zsuzsa
- II. Johné Ángyán Julianna
Bán Balázs
Gyulavári Zsuzsanna
- III. Réda Zoltánné

TOTÓ A FÖLD BARLANGJAIRÓL

(A "Karszt és Barlang" folyóiratban megjelent adatok alapján)

1. Hol található meg a Föld leghosszabb (624 cm-es) cseppköve?
 - USA
 - Ausztrália
 - Szlovákia
2. Hogyan "közlekednek" a guanchók a barlangban?
 - szökdelnek
 - úsznak
 - reptülnek
3. Az amerikai Mammoth-barlang megtalálója:
 - Houchins
 - Bishop
 - Pohl
4. Az első UIS kongresszus helye és ideje:
 - Bécs, 1927
 - Párizs, 1953
 - Solerno, 1958
5. Mit ábrázol a legnagyobb példányszámú (60 filléres) magyar barlangos postabélyeg?
 - Minerva sisakját
 - Csipkés-kutat
 - Nádor-oszlopot
6. Melyik a Föld legnagyobb barlangterme?
 - Verna
 - Big Room
 - Sarawak
7. A barlangban egyhuzamban eltöltött idő világrekordja:
 - 223 nap
 - 312 nap
 - 463 nap
8. Mit jelent a "Bambui"?
 - brazil karsztvidéket
 - olasz ifjúsági kutatót
 - indiai denevért
9. Mit ábrázolnak az altamirai barlangfestmények?
 - bölényeket
 - struccokat
 - bivalyokat
10. Milyen kőzetben alakult ki a Leviathan-barlang?
 - mészkő
 - homokkő
 - bazalt
11. Milyen öltözetben lehet megközelíteni a Henri-Cosquer-barlang festményeit?
 - utcai
 - overall
 - bűvár
12. Hol adtak ki barlangot ábrázoló bankjegyet?
 - Albánia
 - Burma
 - Libanon
13. Hol alapították az első barlangtani intézetet?
 - Postojnán
 - Kolozsvárott
 - Párizsban
- 13+1. Melyik évi "Karszt és Barlang" folyóirat jelent meg utoljára?
 - 1992
 - 1994
 - 1997

TOTÓ A MAGYAR BARLANGKUTATÓKRÓL
/BALÁZS D.(1993): "Magyar utazók lexikonában" leírtak alapján/

1. A Suba-lyuki ősember felfedezője:
 - Kadić Ottokár
 - Dancza János
 - Herman Ottó
2. 1768-ban feltárta az Abaligeti-barlangot:
 - Mattenheim József
 - Jordán Károly
 - Kerekes József
3. Az István-barlang feltárója:
 - Révay Ferenc
 - Strömpl Gábor
 - Kessler Huber
4. A Baradla első ősrégészeti feldolgozója:
 - Herman Ottó
 - Kadić Ottokár
 - Nyáry Jenő
5. Megnyitatta a Baradla vörös-tói bejáratát:
 - Kessler Hubert
 - Sigmeth Károly
 - Kaffka Péter
6. A magyar ősemberkutatás megindítója:
 - Kadić Ottokár
 - Vass Imre
 - Hillebrandt Jenő
7. A hazai barlangkataszterezés atyja:
 - Schönviszky László
 - Bertalan Károly
 - Jordán Károly
8. A Pál-völgyi-barlang feltárásának vezetője:
 - Bekey Imre Gábor
 - Cholnoky Jenő
 - Albert Béla
9. A Komárniki-barlang legjelentősebb kutatója:
 - Molnár Kornél Árpád
 - Balogh Ernő
 - Mátyás Vilmos
10. Az Abaligeti-barlang első felmérője:
 - Kormos Tivadar
 - Szabó Pál Zoltán
 - Bokor Elemér
11. A hévizes barlangkeletkezés első hazai szószólója:
 - Pávai-Vajna Ferenc
 - Hoffer András
 - Cholnoky Jenő
12. A "Medveemberek krónikájának" szerzője:
 - Kessler Hubert
 - Jakucs László
 - Vértes László
13. A venezuelai barlangok leghíresebb magyar kutatója:
 - Rosti Pál
 - Móricz János
 - Lovász István
- 13+1. Kossuth-díjas barlangkutató:
 - Papp Ferenc
 - Jakucs László
 - Dudich Endre

9
5 pont

14

□ Sárkányölő verseny, avagy Bukta-túra

A legenda sok évvel ezelőtt Sárkányölő Szent György ezen a hegyen küzdött meg a sárkánnyal életre, halálra.

A verseny lényege, hogy a mai vitézek is vannak-e olyan ügyesek, erősek, és eszesek, hogy a nehézségeket legyőzve kiérdemeljék amiért küzdöttek.

A verseny lebonyolítása:

- 4 x 4 fős csoport nevezett
- 10 állomás különböző feladatokkal, melyek a következők:
 - 1., Kisbarlang keresés, térképezés (sárkány odú)
 - 2., Kőzet és ásvány meghatározás
 - 3., Célba dobás a sárkány újabb fejéért
 - 4., „Harci” barlangásznóták éneklése a sárkány megfélemlítésére
 - 5., A 4-es állomástól hozott kővel eltalálni a sárkány újabb fejét
 - 6., elméleti vetélkedő
 - 7., Kötéltechnika: átkelés a Halálhídon
 - 8., Kötéltechnika: függőleges kötélpálya legyőzése pusztán kézzel
 - 9., Kötéltechnika: mentőgyakorlat (a szűz kiemelése a sárkány barlangjából)
 - 10., A természetben előforduló gyógynövények felismerése (szerzett sebek gyógyítása céljából)

A „szűz”

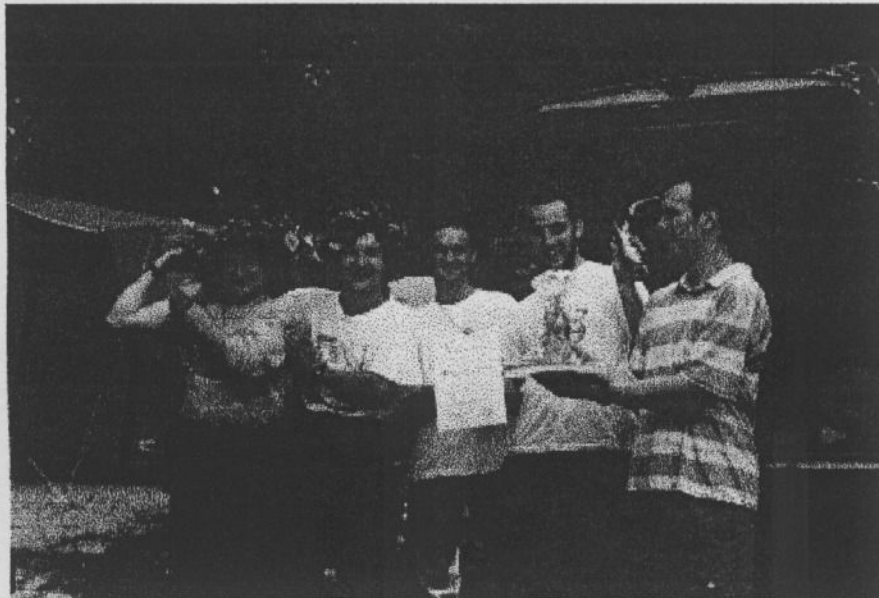
Elért helyezések:

1., Lukács Attila
Fülöp Szilárd
Szentmiklósi Sándor
Surányi Gábor

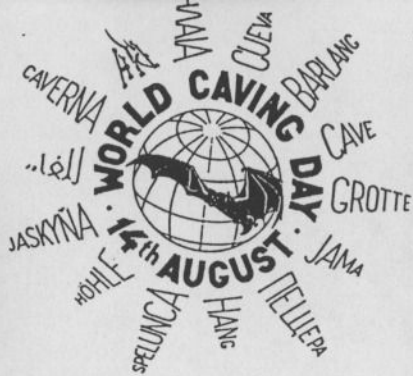
2., Bán Tamás
Dalocsa Ágnes
Réda Zoltánné
Tóth Csaba

3., Hajtó Zoltán
Horváth Ferenc
Gyulavári Zsuzsanna
Sály Zoltán

4., Nagy Tibor
Nagy Ivett
Nagy Anett
Pál László

A győztesek és a „szűz”

KÖFELISMERÉS

Csapat neve: NEGY MŰSKÖDŐS

1.) LIMONIT ✓

2.) MÉSEKŐ ✓

3.) HOMOKKŐ ✓

4.) BAZALT ✓

5.) HÖLYGÖS BAZALT ✓

6.) PIRIT ✓

7.) ~~KA~~ A —

8.) KALCIT ✓

9.) ANDEFIT

10.) BARIT —

8 pont

[Signature]

aláírás

Csapat neve:

NEGY MUSKÉTÁRS

1. Melyik évben lett nemzeti park a Balaton- Felvidék?

1997 ✓

2. Kiről nevezték el e Szent György- hegyi turistaházat?

Károlyi György ✓

3. Kb. milyen hosszú a balatonedericsi Csodabogyós barlang?

3900 m ≈ 4 km ✓

4. Soroljatok fel 3 bazalt tanúhegyet a környékről?

Badaony, Szent-György hegy, Csobánk ✓

5. Melyik Balaton- felvidéki település határában van hazánk legnagyobb bazalt barlangja?

Reula ✓

6. Hol található a Lóczy Lajosról elnevezett barlang?

Balatonföldvár ✓

7. Mi a neve Tapolca 2 jelentős barlangjának?

Favasbarlang, Vembás-barlang ✓

8. Soroljatok fel 3 várat a Balaton- Felvidékről!

Ort, Szigligeti, Csobánk, Siemegi ✓

9. Melyik a Bakony leghosszabb barlangja?

Aklla - Régia ✓

10. Mi a „Tihanyi kecskeköröm”?

baglya ✓

Összesítés:

10.....pont

Csapat neve: NÉGY MUSKÉTA'S

Indulás: 13 h

Érkezés: 15¹²h

2h¹²

	Kapott pontszám	Alíírás
1. állomás (Orgonák)	7	13.04 13.18. Elin
2. állomás (Orgonák)	8 p.	Lesz
3. állomás (Esőbeálló)	5 p	+
4. állomás (D- i oldal)	10 p	Zizi
5. állomás (D- i oldal)	5 p	Gyula bí
6. állomás (Ny- i oldal)	10 p	Ridw Talle
7. állomás (Elágazó)	9.	Rod J
8. állomás MAX 8 (Lépcsősor)	7.	Balage
9. állomás (Jég- barlang)	11 pont	John L.
10. állomás (Turistaház)	13 pont	Cynda
	összesen: 68 pont	

GYŰJTENDŐ NÖVÉNYEK: CSIPKEBOGYÓ; TERMESE ; APÓBOFTORJÁN; ✓
GALAGONYA TERMÉSE ; KATANGORO ; CICKAFARKFŰ; ✓

Útvonal:

Indulás a Turistaháztól a Kék jelzésen. Az orgonák tetejétől a szalagozott úton haladunk, míg újra el nem érjük a Kék jelzést. Itt addig haladunk, amíg a Piros jelet meg nem találjuk, mivel innen már a P- on juthatunk tovább, sőt egészen a célig.

68p.
John L.

□ Marcus Aurilius típusú borivó-ügyességi verseny

A verseny lényege nem a féktelen borivásban rejlik, hanem az elfogyasztott „csekély” mennyiségű bor után is meg kell őrizni a józan ítélőképességet, és cselekvőképesnek kell maradni.

A verseny lebonyolítása: a versenyre a nevezők kapnak 1 dl bort, melyet el kell fogyasztani, a bor elfogyasztása után pedig végig kell menni a felállított pályán. A pálya 6 méter hosszú élére állított 2.5 cm széles deszka. A pályáról lelépni csak a végén szabad. Aki előbb is lelép az kiesett.

A versenyben elért helyezések:

- I. Fülöp Szilárd
- II. Horváth Ferenc (Pásztó, SzHBCs)
- III. John Szilárd (Balatonederics Styx B. Cs.)

□ Főzőverseny

Előre kiadagolt alapanyagokból tetszés szerinti ételt készíthettek a versenyzők.

I.	Nagy Tibor	gulyás
II.	Sály Zoltán	borsos tokány
III.	Réda Zoltánné és a tatabányaiak	gulyás
IV.	Johné Á. Julianna – Kocsis Zsuzsa	gulyás

□ Tábortűz, diavetítés

Előadók: Buda László: Mátra és a Bükk barlangjai (Csörgőlyuk, Hajnóczy, Szamentu, stb.)
Sziklamászás: Ágasvár, Matterhorn, Mont Blanc, Dolomitok

Eszterhás István: Pseudokarsztos barlangok
Magyarországon és külföldön, Tenerife vulkanikus barlangjai

John Szilárd: Balatonederics barlangjai: Csodabogyós,
Döme-barlang

Augusztus 15.

▪ Túra Balatonedericsre

A Styx Barlangkutató Csoport Balatonedericsen 4 barlangra rendelkezik érvényes kutatási engedéllyel. Ezek a következők: Csodabogyós, Széllik, Böjt, Döme.

A Styx Barlangkutató Csoport bármelyik kutatott barlangjába vállalt volna túravezetést, de a túrára jelentkezők egyhangúlag csak a Döme-barlangra voltak kíváncsiak.

- Táborzárás Szent György-hegyen 14-órakor, utána a jó hangulat Balatonedericsen a Styx székhelyén folytatódott tovább.

A Styx tagjaiból a Barlangkutató Világnapjának rendezésében és lebonyolításában a következők vettek részt:

Bán Balázs, Bán Tamás, Eszterhás István, Forgács Gyula, Gonda Krisztina, Izer Gábor, Johnné Ángyán Julianna, John Júlia, John Szilárd, Kocsis Zsuzsa, László Árpád, Réda Lajos, Réda Zoltán

A következő tagok anyagiak illetve tárgyi feltételek felajánlásával is segítették a rendezvény sikeres lebonyolítását:

Eszterhás István: oklevelek készítése, világnapos póló, könyvjutalom

John Szilárd: fehér termelői bor, szállítás

Kocsis Zsuzsa: szinte minden irodai és papír munka,

Nagy Tibor: marhahús

Réda Lajos: bemutató anyag és oklevélkészítés, szállítás

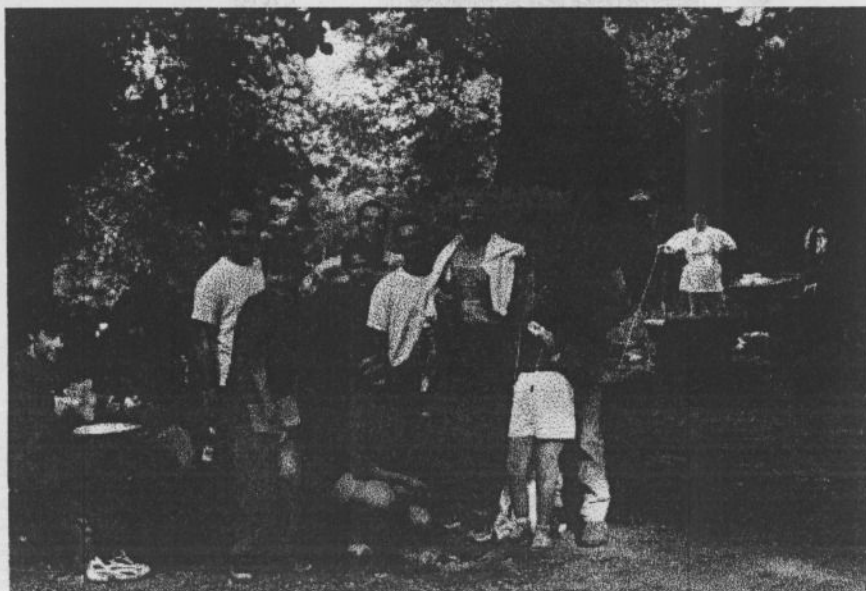
Sikos Zoltán: palackos borok, hús

A következő vállalkozók, intézmények támogatták a rendezvényt:

- ✓ Kisapáti Önkormányzat: turistaház rendelkezésünkre bocsátása
- ✓ Magitál: száraztészta
- ✓ Pannon Sütő Tapolca: 50 kg kenyér
- ✓ Szent György-hegyi pince: palackos borok

A jó hangulatú társaság

Nem féltek még a sárkányoktól sem

Mintegy negyven kutató jött össze a Szent György-hegyi jeges barlang lejárataánál szombaton a barlangkutató világnapja alkalmából megrendezett kétnapos, túrákkal, vetélkedőkkel összekötött táborban.

A Sárkány barlangjánál először *Csizmazia Mária*, Kisapáti polgármestere köszöntötte a résztvevőket, az ismeretlen meghódítása érdekében néha még az életüket is kockáztató barlangászokat. Bízom benne – mondta –, hogy az itt megkezdett munkát sikerrel folytatják, és a pillanatnyilag ismert, feltárt járatokból sikerül továbbhaladniuk lefelé a bazalt-hegy gyomrába. Ezután *Eszterhás István*, a nemzetközi barlangászberkekben is elismert szakember tartotta meg ünnepi beszédét az 1997-es svájci barlangkutató világtalálkozásra elfogadott barlangkutató

világnap alkalmából. Az augusztus 14-ei nap egy francia barlangász halálának évfordulójához kötődik, aki munka közben, egy szerencsétlen baleset

következtében vesztette életét a mélyben. Ennek ellenére *Eszterhás István* úgy vélte, hogy semmivel sem veszélyesebb ez a szakma, mint más, csak a

nagyközönség általában egy-egy baleset kapcsán hall a barlangokról. Hazánkban mintegy 1500–2000 ember járja a barlangokat rendszeresen, és az ezzel járó évi néhány baleset egyáltalán nem rontja a statisztikákat. A barlangászatban sokkal több a szépség, a tudomány, mint azt sokan gondolják. Persze kell egy kis kalandvágy, bátorság és a sport szeretete – hangsúlyozta.

Az ünnepélyes megnyitó végén *John Szilárd*, a rendező Styx barlangkutató egyesület vezetője ismertette a két nap programját, majd a barlangász himnusz közös eléneklését kérte a jelenlévőktől. A délután folyamán aztán a többség leereszkedett az itteni föld alatti jeges világba, majd hegyi túra, sárkányölő vetélkedő, borívó verseny következett. Tegnap a Keszthelyi-hegység több barlangját látogatta végig a lelkes csapat.

(szijártó)

A tábor résztvevői közül sokan leereszkedtek a föld alatti jeges világba

Fotó: Áfrány Gábor

2.1.3. KIRÁNDULÁSOK, TÚRÁK

2.1.3.1 Felszíni túra

2.1.3.2. Barlang túra

2.1.3.1. Felszíni túrák

A felszíni túra lehet saját szervezésű, illetve más egyesület által szervezett például teljesítmény túra.

1999-ben a saját (Styx) szervezésű felszíni túrák általában átalakultak terepi bejárásokká, és új kisbarlangok megtalálásával végződtek.

- Január 30. Szent György-hegy
- Április 25. Szigliget
- Május 24. Balatonederics, Szabad-hegy
- Október 17-24. Szobakő-völgy, Keserűberek
- November 20. Boncsos-tető
- December 29. Virágos-hegy

Saját szervezésben általános iskolásoknak is vezettünk túrákat az Edericsi-fennsíkon. A túrák célja: az iskolások megismertetése a karsztos felszíni formákkal. Például korrodált mészkőfalak, töbrök, huzatóló barlangszájak, barlangi veszélyek ismertetése.

A túrákon a következő iskolások vettek részt:

- Balatonedericsi dr. Nagy Endre Általános Iskola
- Lesenceistvándi cserkészek
- Tapolcai 4-es számú általános iskola

Teljesítmény túrák:

Vasas 8-as

Tihany 20, 30 km

Vasas Nagy 8-as teljesítménytúra Vonyarcvashegy

Időpont: 1999. március 20.

Túrázni két távon lehetett 25 és 40 kilométeren

□ 25 km-en indult tagjaink:

Demeter Veronika,
Kocsis Zsuzsa
Sikos Szilvia,
Sikos Zoltán

□ 40 km-es távon indult tagjaink:

Bán Balázs,
Bán Tamás,
Forgács Gyula
Izer Gábor,
John Szilárd

Minden elindult tagunk sikeresen teljesítette a versenyt.

1999 MARE 20.

EMLEKLAP

KOCSIS ZSUZSA

részére,

aki a Keszthelyi-hegységben rendezett

VASAS „Nagy 8-as”

25 km-es teljesítménytúrát szintudóm belül teljesítette.

K. 508 Ip. SZRI DSK
SZB.

Zala Megyei Természetbarát
Bizottság

Tihanyi teljesítménytúra

Tihany 20, Tihany 30 Teljesítménytúra

Időpont: 1999. május 8.

Túrázni két távon lehetett, 20 és 30 km-en

- 20 km-es távon elindult tagjaink:
Demeter Veronika, Johnné Ángyán Julianna, John Júlia, Sikos Szilvia
- 30 km-es távon indult tagjaink:
Bán Tamás, Dalocsa Ágnes, Forgács Gyula, Izer Gábor, John Szilárd,
László Árpád, Réda Zoltán, Sikos Zoltán

A Styx tagjai a természetet kedvelő rokonaikat, barátait is elhívták erre a teljesítmény túrára.

20 km-en indult:

id. Bogdán József

Dalocsa Noémi

Réda Anita

Réda Lilla

Réda Zoltánné

30 km-en indult:

ifj. Bogdán József

Minden elindult tagtársunk és barátunk sikeresen teljesítette a versenyt.

2.1.3.1. Barlangi túrák

A túrák végrehajtásuk szerint lehetnek gyakorló túrák valamint bemutató túrák.

A túrák helyszíne szerint:

- Saját kezelésű barlangban. Csodabogyós-, Széllik-, Böjt-, Döme-, Sárkány-barlangok
- Más barlangkutatók által kezelt barlangok
- Idegenforgalmi céllal üzemeltetett barlangok

Gyakorló célú túrák: ezen túrákat saját tagjaink számára vezettük saját kezelésű barlangokban. A túrák célja a tagság felkészítése, gyakoroltatása különböző barlangi terepi nehézségek leküzdésére. (szűkületek, szabadmászás, kötéltechnika stb.)

Bemutató túrák: A túrák jellege, a bemutatott barlang, barlangszakasz mindig a túrára jelentkező barlangkutatásban betöltött szerepétől, ennek hiányában civil foglalkozásától függött.

Barlangkutató csoport neve	Rövidítése	Székhelye	Bemutatott barlang
Debreceni Búvár Klub	DBK	Debrecen	Csodabogyós-barlang
Pedagógus Természetbarát Egyesület	PTE	Nyíregyháza	Döme-barlang, Sárkány-barlang
Sziklaorom Hegymászó és Barlangkutató Klub	SzHBC	Salgótarján	Döme-barlang, Sárkány-barlang
Plecotus Barlangkutató Csoport	PBCS	Tapolca	Döme-barlang, Sárkány-barlang

Nem barlangászok számára vezetett bemutató túra résztvevői:

- ✓ Országos Mentőszolgálat, Tapolca
- ✓ Városi Kórház, Tapolca (sebészet, ambulancia)

A túra célja, olyan szakképzett egészségügyi dolgozók beszerzése a Styx Barlangkutató Csoportba, akik egy esetleges barlangi baleset kapcsán vagy eleve a baleset helyszínén tartózkodnak a baleset pillanatába, vagy értesítés után a helyszínt képesek önállóan megközelíteni, és a balesetet szenvedett szakszerű ellátásban részesíteni. A túra során bemutatásra került a Styx kezelésében lévő összes barlang bejárata, azok megközelítése, és egy könnyű Csodabogyós-barlangi túra. Az akció eredményeként kettő OMSz-es aktív Styx taggá vált. (Nagy Tibor, Pál László)

Barlangtúrán vett részt továbbá:

- ✓ Nagy Zsolt Róbert, Budapest ELTE hallgató
Szakterülete: Edericsi-hegy fossziliái, korall, alga
- ✓ Takács Ágnes Veszprém Egyetem Környezetvédelmi szak
Dolgozatának címe: Balatonederics barlangjai, ember és barlang

Styx túrák más barlangkutató csoportok által kezelt barlangokban:

- ✓ Augusztus 29. Tapolca, Kórház barlang (Réda Lajos, Réda Zoltán, Dalocsa Ágnes)
- ✓ November 5. Tata, Megalódus-barlang (Bán Balázs, Demeter Veronika, John Szilárd, Johnné Ángyán Julianna, Kocsis Zsuzsa, Réda Lajos, Réda Zoltán, Sikos Zoltán)
- ✓ November 6. Tatabánya, Szelim-barlang (Bán Balázs, John Szilárd, Réda Lajos, Réda Zoltán, Sikos Zoltán, Tóth Csaba)
- ✓ November 7. Dorog, Sátorkőpusztai Gipsz barlang (Bán Balázs, Demeter Veronika, John Júlia, John Szilárd, Johnné Ángyán Julianna, Kocsis Zsuzsa, Réda Lajos, Réda Zoltán, Sikos Zoltán)

Túrák idegenforgalmilag üzemeltetett barlangokban:

- ✓ Április Abaliget, Cseppkő-barlang (Bódi Tamás, Demeter Veronika, Sikos Szilvia, Sikos Zoltán,)
- ✓ Május 22. Abaliget, Cseppkő-barlang (John Júlia, Johnné Ángyán Julianna)
- ✓ Június 8. Tapolca, Tavas-barlang (John Júlia, Johnné Ángyán Julianna, Virágh Annamária)
- ✓ Budapest, Pálvölgyi-, Szemlőhegyi-barlang (Bán Balázs)
- ✓ Május 8. Balatonfüred, Lóczy-barlang (22 fő)
- ✓ November Aggtelek, Baradla-barlang (Bogdán Zoltán)

Abaligeti barlang

2.1.4. DIA- ÉS VIDEÓVETÍTÉSEK

A Styx Barlangkutató Csoport 1997-es megalakulása óta fokozott figyelmet szentelt a dia és videó gyűjteményének bővítésére. Jelenleg az egyesület tulajdonában több száz dia, és kb. 10 órnyi videó felvétel van.

Vetítéseket a következő helyeken szoktuk tartani:

- az egyesület székhelyén csoport (klub) napokon
- a balatonedericsi Művelődési Házban, felkérésre, vagy meghirdetett programként
- a balatonedericsi dr. Nagy Endre Általános Iskolában földrajz, vagy osztályfőnöki órához kapcsolódva

Nagy szakmai közönség előtt 1999-ben két vetítést tartottunk:

- ❖ Augusztus 13-15. Barlangkutató Világnapja alkalmából

Előadó: John Szilárd: Balatonedericsi barlangok (Csodabogyós, Döme)

Vendég előadók:

Eszterhás István: Pseudokarsztos barlangok

Tennerife bazalt barlangjai

Buda László: Mátra és a Bükk barlangjai

Sziklamászások külföldön (Mont Blanc, Matterhorn)

Lukács Attila: Sziklamászások külföldön (Dolomitok, Tátra)

A két nap előadásai során megközelítőleg 2000 db dia került levetítésre.

- ❖ November 5-7. Barlangkutatók szakmai találkozója

A szakmai napokon a Styx Barlangkutató Csoport elnöke John Szilárd, és kutatásvezetője Eszterhás István tartott diavetítéssel egybekötött előadást.

Az előadás három részből állt:

- Külföldön dokumentált gyökérsztagmiték cseh és német kutatók munkája nyomán (Eszterhás István)
- Döme-barlang feltáró kutatása, és az elért eredmények (előadás, diavetítés, John Szilárd)
- Gyökérsztagmiték a Döme-barlangban (Eszterhás István)

2.1.5. OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉG

Az oktatási intézmények közül elsősorban a balatonedericsi dr. Nagy Endre Általános Iskola tanulóival foglalkoztunk.

Az iskolában végzett tevékenységünk:

- ifjúsági tagtoborzás
- dia és videó vetítés, elsősorban földrajzi órához kapcsolódóan
- élménybeszámolók
- kötéltechnikai oktatás az iskola tornatermében

Iskolaidőn kívül a Styx Barlangkutató Csoport munkájába bekapcsolódott tanulók (ifjúsági tagok) részt vettek:

- felszíni terepi bejárásokon, túrák, teljesítménytúrákon
- kutató táborokban
- barlangtúrákon, barlangkutatásokban vehettek részt szülői beleegyezéssel
- Styx Barlangkutató Csoport által rendezett rendezvényeken (Barlangkutató Világnapja)

A balatonedericsi általános iskola tanulóin kívül környékünkről több település fiatal tanulóit kerestek bennünket érdeklődve.

- Vonyarcvashegy (Balatongyörök)
- Lesenceistvánd
- Tapolca

A felsőoktatási intézmények tanulói közül 1999-ben kettő fő részére (Nagy Zsolt Róbert, ELTE és Takács Ágnes Veszprémi Egyetem) nyújtottunk segítséget.

2.2. MÁ S CSOPORTOKKAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

A Styx Barlangkutató Csoport megalakulása óta a legjobb kapcsolatokat igyekszik kiépíteni és tartani a teljes barlangász társadalommal.

A barlangászok többségével jó kapcsolatokat ápolunk.

Ezek közül is kiemelkedik:

- Debreceni Búvár Klub, Barlangász Szakosztály
- PTE Denevér, Nyíregyháza
- SzHBCs, Salgótarján
- Vulkán Szpeleológiai Kollektíva
- Plecotus Barlangkutató Csoport, Tapolca

Jó munkakapcsolatot tartunk fen a BBMSz tagcsoportokkal:

- Alba Regia, Csőszpuszta
- VEBE, Veszprém
- Plecotus Barlangkutató Csoport, Tapolca
- Tatabányai Barlangkutató Egyesület

Ezenkívül közös kutatásokat folytatunk a tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport tagjaival.

2.3. TÁBORSZERVEZÉS

A Styx Barlangkutató Csoport 1999-ben kettő alkalommal rendezte barlangkutató táborát.

1., Téli kutatótábor

helyszín: Szent György-hegy

időpont: 1999. január 29-31.

Tábor célja:

- Füstöléses nyomjelzéssel kimutatni azt az exhalációs helyszínt ahol a Jég-barlangokban elnyelt levegő újra megjelenik.
- A havas hegytetőn új kigőzölések keresése

A táborban végzett munka:

- Klimatológiai megfigyelések, mérések a Jeges-barlangokban, és nyugati oldalban található kigőzölésnél
- Fotódokumentáció készítése a Jeges-barlangban
- Füstölés a nem megfelelő időjárás miatt elmaradt

A tábor résztvevői: Bódi Tamás, Demeter Veronika, Forgács Gyula, Izer Gábor, John Júlia, Johnné Ángyán Julianna, John Szilárd, Kocsis Zsuzsa, Sikos Szilvia, Sikos Zoltán

2., Őszi kutatótábor

helyszín: Balatonederics

időpont: 1999. október 23-24.

Tábor célja:

- Döme-barlang térképezése
- Ülőbéka-barlangja térképezése
- Szobakő-völgyi Halálfejes-barlang átnézése
- Keserűberekben talált kisbarlangok térképezése

A táborban végzett munka:

- Az említett barlangok térképezése elkészült

A tábor résztvevői: Bán Balázs, Bán Tamás, Demeter Veronika, Eszterhás István, John Júlia, Johnné Ángyán Julianna, John Szilárd, Kocsis Zsuzsa, Sikos Zoltán,

1999-ben nem tartottuk szükségesnek több tábor tartását, ugyanis az év szinte minden hétvégéjén folytak az általunk kutatott barlangok feltárásai.

2.4. STYX RÉSZVÉTELÉVEL AZ MKBT MUNKÁJÁBAN

A Styx Barlangkutató Csoport 1997. óta tagja az MKBT-nek

Az egyesületünk székhelye, és Budapest közti nagy távolság, nem teszi lehetővé, hogy az MKBT minden programjába aktívan bekapcsolódjunk, de lehetőségeinkhez mérten amibe tudunk részt vevünk.

Ezek a következők:

- Styx Barlangkutató Csoport híreinek megjelentetése az MKBT tájékoztatóban
- Részvétel a Barlangkutatók Szakmai Találkozóján
- Előadás tartása a Barlangkutatók Szakmai Találkozóján
- Részvétel a Cholnoky pályázaton

A Styx Barlangkutató Csoportot az MKBT küldött közgyűlésein képviseli:

- 1., Eszterhás István
- 2., dr. Szentés György

1999-ben a következő Styx tagok voltak MKBT tagok:

- ❖ Bán Balázs
- ❖ Bogdán Zoltán
- ❖ Demeter Veronika
- ❖ Eszterhás István
- ❖ Horn István
- ❖ Johnné Ángyán Julianna
- ❖ John Szilárd
- ❖ Kocsis Zsuzsa
- ❖ Sikos Szilvia
- ❖ Sikos Zoltán
- ❖ Dr. Szentés György
- ❖ Szíjártó János

Eszterhás István az MKBT 1999. június 5-i tisztújító küldöttgyűlésén tisztségviselővé választották.

3. A STYX BARLANGKUTATÓ CSOPORT 1999. ÉVI TAGLÉTSZÁMA

Sorsz.	Név	Lakcím
1.	Bacsics László	Balatonederics
2.	Bán Balázs	Balatongyörök
3.	Bán Tamás	Balatongyörök
4.	Bódi Tamás	Tapolca
5.	Bogdán Attila	Balatonederics
6.	Bogdán Zoltán	Balatonederics
7.	Dalocsa Ágnes	Tatabánya
8.	Demeter Veronika	Uzsa
9.	Dombóvári Ildikó	Kecskemét
10.	Eszterhás István	Isztimér
11.	Forgács Gyula	Balatonederics
12.	Gonda Krisztina	Keszthely
13.	Horn István	Hajdúnánás
14.	Horváth László	Tapolca
15.	Izer Gábor	Balatonederics
16.	John Júlia	Balatonederics
17.	John Szilárd	Balatonederics
18.	Johonné Angyán Julianna	Balatonederics
19.	Kerekes Tibor	Kecskemét
20.	Kiss János	Tapolca
21.	Kiss Róbert	Tapolca
22.	Kocsis Attila	Keszthely
23.	Kocsis Zsuzsa	Keszthely
24.	László Árpád	Balatonederics
25.	Mezősi Balázs	Balatonederics
26.	Mezősi Vilmos	Balatonederics
27.	Nagy Ivett	Tapolca
28.	Nagy Tibor	Tapolca
29.	Németh Baján	Tapolca
30.	Réda Lajos	Tatabánya
31.	Réda Zoltán	Tatabánya
32.	Sikos Szilvia	Balatonederics
33.	Sikos Zoltán	Balatonederics
34.	Dr. Szentés György	Budapest
35.	Szjártó János	Tapolca
36.	Tóth Attila	Magyarbánhegyes